

Broj: 02-04-34590-2/25
Sarajevo, 19.06.2025. godine

Na osnovu člana 26. i 28. stav (4) Zakona o Vladi Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 36/14 - Novi prečišćeni tekst i 37/14-Ispravka) Vlada Kantona Sarajevo, na **80.** sjednici održanoj **19.06.2025.** godine, donijela je

Z A K L J U Č A K

1. Prihvata se Program rada sa finansijskim planom Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2025. godinu.
2. Izvještaj iz tačke 1. ovog zaključka dostavlja se Skupštini Kantona Sarajevo, na nadležno odlučivanje.
3. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

P R E M I J E R

Nihad Uk

Dostaviti:

1. Predsjedavajući Skupštine Kantona Sarajevo,
2. Skupština Kantona Sarajevo,
3. Zamjenici predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo (3x),
4. Premijer Kantona Sarajevo,
5. Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo (2x),
6. Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja (putem Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo),
7. Evidencija,
8. A r h i v a.

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

**CANTON SARAJEVO
ASSEMBLY**

Na osnovu čl. 117. i 120. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 41/12-Dруги нови преčišćени текст, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20, 14/20, 16/22 i 17/22 - Ispravka), a u vezi sa članom 27. stav (1) Zakona o javnim ustanovama ("Službeni list RBiH", br. 6/92, 8/93 i 13/94) i članom 9. stav (2) tačka b) Odluke o osnivanju Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 31/17), Skupština Kantona Sarajevo, povodom razmatranja Programa rada sa finansijskim planom Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2025. godinu, na sjednici održanoj dana _____ 2025. godine donijela je

Prijedlog

ZAKLJUČAK

I

Usvaja se Program rada sa finansijskim planom Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2025. godinu.

II

Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Broj: 01- _____ /25
Sarajevo, __. __.2025. godine

**PREDSJEDAVAJUĆI
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO**

O B R A Z L O Ž E N J E

I - PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje zaključka sadržan je u odredbama čl. 117. i 120. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 41/12-Drugi novi prečišćeni tekst, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20, 14/20, 16/22 i 17/22 - Ispravka), kojim je definisano, da Skupština Kantona Sarajevo u vršenju svojih nadležnosti donosi, između ostalog, i zaključke, kao i šta se zaključkom odlučuje. Pravni osnov u vezi je sa odredbama člana 27. stav (1) Zakona o javnim ustanovama ("Službeni list RBiH", br. 6/92, 8/93 i 13/94) kojim je propisana obaveza javnih ustanova da najmanje jednom godišnje dostave osnivaču izvještaj o svom radu i finansijskom poslovanju, kao i odredbama člana 9. stav (2) tačka b) Odluke o osnivanju Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 31/17) kojom je utvrđena obaveza KJU za zaštićena prirodna područja podnosi Kantonu Sarajevo kao Osnivaču Program rada sa finansijskim planom Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2025. godinu.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Obaveza podnošenja Skupštini Kantona Sarajevo (kao Osnivaču) Program rada sa finansijskim planom Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja definisana je članom 9. stav (2) tačka b) Odluke o osnivanju Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 31/17). Takođe, navedena obaveza javnih ustanova propisana je i članom 27. stav (1) Zakona o javnim ustanovama ("Službeni list RBiH", br. 6/92, 8/93 i 13/94).

S tim u vezi, Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja (u daljem tekstu: KJU za zaštićena prirodna područja) pripremila je Program rada sa finansijskim planom Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2025. godinu.

Program rada sa finansijskim planom Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za prethodno je razmatrao Upravni odbor KJU za zaštićena prirodna područja, na sjednici održanoj dana 20.05.2025. godine, pri čemu je donio Odluku broj: 01-471-2/25 kojom se isti usvaja.

Nakon usvajanja, Program rada sa finansijskim planom Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja je zajedno sa propratnim prilogima (pripremljeni u skladu sa važećom Odlukom o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa) proslijeđen krajem maja tekuće godine Ministarstvu komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša na mišljenje, a potom i upućivanje Vladi Kantona Sarajevo na prihvatanje, odnosno Skupštini Kantona Sarajevo na nadležno odlučivanje.

Ministarstvo je izvršilo uvid u dostavljeni materijal, te dalo svoje mišljenje na isti, a koje je sastavni prilog materijala koji se dostavlja Skupštini.

Imajući u vidu sve navedeno, predlaže se Skupštini Kantona Sarajevo donošenje zaključka kao u prilogu.

Broj: 05.03/2-04-29737-2/25
Sarajevo, 09.06.2025. godine

VLADA KANTONA SARAJEVO
- o v d j e -

PREDMET: Program rada sa finansijskim planom Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2025. godinu - *mišljenje*, dostavlja se

Postupajući u skladu sa članom 9. stav (2) tačka b) Odluke o osnivanju Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 31/17), Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja dostavila je Ministarstvu komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Ministarstvo) na nadležnost Program rada sa finansijskim planom za 2025. godinu. Prethodno je Upravni odbor KJU za zaštićena prirodna područja, u skladu sa članom 27. Zakona o javnim ustanovama („Službeni list Republike Bosne i Hercegovine“, broj 6/92, 8/93 i 13/94) i članom 26. važećih Pravila KJU za zaštićena prirodna područja, dana 20.05.2025. godine donio Odluku o utvrđivanju Programa rada i donošenju Finansijskog plana KJU za zaštićena prirodna područja za 2025. godinu (Odluka broj: 01-471-2/25).

Ministarstvo kao organ koji u skladu sa članom 19. Odluke o osnivanju Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja vrši nadzor nad zakonitošću rada Kantonalne javne zaštićena prirodna područja (u daljem tekstu: KJU za zaštićena prirodna područja) razmotrilo je dostavljeni materijal, te u nastavku dajemo sljedeće mišljenje:

Program rada sa finansijskim KJU za zaštićena prirodna područja za 2025. godine (u daljem tekstu: Program rada) pripremljen je u skladu sa odredbama Odluke o metodologiji izrade i donošenja programa programa rada i izvještavanja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 1/23 – Prečišćeni tekst).

Programom rada obuhvaćeni su poslovi i zadatci koji proizilaze iz djelatnosti KJU za zaštićena prirodna područja utvrđene aktom o njenom osnivanju, ako i federalnim Zakonom o zaštiti prirode, zakonom o javnim ustanovama, pojedinačnim zakonima o proglašenju zaštićenih prirodnih područja spomenika prirode „Skakavac“ i „Vrelo Bosne“ i zaštićenih pejzaža „Bijambare“, „Trebević“ i „Bentbaša“, te planskim i upravljačkim dokumentima za zaštićena područja (planovi upravljanja, prostorni planovi područja posebnih obilježja, i dr.)

KJU za zaštićena prirodna područja u 2025. godini planira izradu i donošenje Plana zaštite divljači na zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo 2024/2025. godina, a prema odredbama Zakona o lovstvu Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 4/06 i 81/14),

kao i Prijedloga operativno tehničkog plana gašenja požara za 2025. godinu u skladu sa odredbama Pravilnika o sadržaju planova za zaštitu šuma od požara (Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 31/12).

U planu je i nastavak monitoringa prirodnih vrijednosti u zaštićenim prirodnim područjima, u suradnji sa naučnim i stručnim organizacijama, te ovlaštenim firmama, a s ciljem prikupljanja podataka koji će KJU za zaštićena prirodna područja kao upravitelju omogućiti kontinuirano praćenje stanja očuvanosti prirode i dati smjernice za dalje upravljanje, održivo korištenje i zaštitu tih vrijednosti.

Isto tako, planiran je početak ili nastavak realizacije nekoliko značajnih projekata sredstvima koja su obezbjeđena djelomično ili u cijelosti iz drugih izvora, poput npr. projekta „izgradnja šumske infrastrukture u cilju očuvanja ekosistema na području Zaštićenog pejzaža „Bijambare“, „Zaštita i unapređenje šumskih ekosistema na prostoru Zaštićenog pejzaža „Trebević“ i „Spomenika prirode „Skakavac“ i projekta "Genetički monitoring šumskog drveća na području Zaštićenog pejzaža Trebević", a koji se sufinansiraju od strane Ministarstva privrede Kantona Sarajevo, zatim projekta "Ekološka revitalizacija i rekultivacija površine i uklanjanje invazivne vrste *Ailanthus altissima* - žljezdasti pajasen na području Zaštićenog pejzaža Bentbaša", i „Unapređenje mehanizma održivog upravljanja Zaštićenim pejzažem „Bijambare“ kroz jačanje kapaciteta Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja koji sufinansira Federalno ministarstvo okoliša i turizma, kao i „Uspostava kontinuiranog monitoringa biodiverziteta livadskih ekosistema na području Spomenika prirode „Skakavac“ i Zaštićenog pejzaža „Trebević“ sufinansiran od strane Federalnog Fonda za zaštitu okoliša. Projekt „Prekogranična inicijativa za prevenciju požara u Nacionalnom parku Tara i Zaštićenom pejzažu „Trebević“ kroz LFM okvir finansiran od strane Švicarske razvojne agencije (SDC).

S druge strane, planiran je i nastavak realizacije projekata drugih institucija, a u kojima sudjeluje i KJU za zaštićena prirodna područja, poput projekta "Održivost zaštićenih područja u Bosni i Hercegovini" koji implementira Razvojni program Ujedinjenih nacija u Bosni i Hercegovini (UNDP), a učešće KJU za zaštićena prirodna područja ogleda se kroz sufinansiranje aktivnosti s ciljem praktičnog unapređenja upravljanja zaštićenim područjima kroz jačanje otpornosti ključnih vrijednosti biološke raznolikosti na uticaje klimatskih promjena i poboljšane promocije prirodnih vrijednosti, proizvoda i usluga u Spomeniku prirode "Skakavac", Spomeniku prirode "Vrelo Bosne" i Zaštićenom pejzažu "Bijambare". Projekt „Future: Put ka razvoju zelenijeg društva i održivih okolišnih OCD-ova u Bosni i Hercegovini“ koji implementira REC (Resursni centar za okoliš u Bosni i Hercegovini), a kroz čije aktivnosti će se implementirati izrada Plana upravljanja Spomenikom prirode „Skakavac“.

Na osnovu federalnog Zakona o zaštiti prirode, KJU za zaštićena prirodna područja provodi i planira kontinuirane aktivnosti u svrhu zaštite, očuvanja, održivog korištenja i promocije zaštićenih područja i to kroz aktivnosti koje će se odvijati na svim zaštićenim područjima, kao i aktivnosti koje su planirane za realizaciju u 2025. godini a koje su definirane u planovima upravljanja zaštićenim područjima i privremenim upravljačkim smjernicama. U tom smislu, pored kontinuiranih monitoringa prirodnih vrijednosti, u kontekstu promocije i podizanja svijesti o značaju zaštite prirodnih vrijednosti, KJU za zaštićena prirodna područja u 2025. godini planira različite edukativno-promotivne aktivnosti na skoro svim zaštićenim područjima. U planu je i nastavak saradnje sa ekološkim i drugim udruženjima, osnovnim školama, nevladinim sektorom i lokalnom zajednicom na obilježavanju značajnih datuma u vezi sa zaštitom prirode i okoliša u cijelosti, kao i organizaciji događaja kojim se promoviše značaj biciklizma kao sredstva za rekreaciju i aktivni boravak u prirodi.

Na kraju, za ove kao i za sve ostale aktivnosti iz Programa rada pripremljen je Finansijski

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo

Tel: + 387 (0) 33 562-086, Fax: + 387 (0) 33 562-177

Web: <http://mkipgo.ks.gov.ba>,

E-mail: mkipgo@mkipgo.ks.gov.ba

plan njihove realizacije, a koji će zavisi prewashodno od raspoloživosti budžetskih sredstava, kao i priliva vlastitih prihoda koji se ostvaruju naplatom ulaznica i drugih usluga u zaštićenim prirodnim područjima, zatim dijelom iz projekata koji se finansiraju sa drugih nivoa vlasti, te dijelom i iz razgraničenih sredstava iz 2024. godine.

Imajući u vidu sve navedeno, Ministarstvo predlaže Vladi Kantona Sarajevo, da utvrdi Prijedlog odluke o davanju suglasnosti na program rada sa finansijskim planom KJU za zaštićena prirodna područja za 2025. godinu, te dostavi Skupštini Kantona Sarajevo na nadležno odlučivanje.

S poštovanjem,

Dostaviti:

- Naslov
- Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja,
Branilaca Sarajeva 28, n/r direktora
- Evidencija
- a/a

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387 (0) 33 562-086, Fax: + 387 (0) 33 562-177
Web: <http://mkipgo.ks.gov.ba>,
E-mail: mkipgo@mkipgo.ks.gov.ba

**Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine**

**Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina**

**KANTON SARAJEVO
Kantonalna javna ustanova
za zaštićena prirodna područja**

**CANTON SARAJEVO
Cantonal Public Institution
for Protected Natural Areas**

Broj: 01-471-2 /25
Sarajevo, 22. 05.2025.godine

Na osnovu člana 27. Zakona o ustanovama („Službeni list R BiH“, br. 6/92, 8/93 i 13/94), člana 26. Pravila Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja, Upravni odbor Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja na četvrtoj redovnoj sjednici u 2025. godini koja je održana dana 20.05.2025. godine d o n i o j e:

O D L U K U

o utvrđivanju Programa rada i donošenju Finansijskog plana Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2025. godinu

I

Utvrđuje se Program rada Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2025. godinu broj: 01-471/25 od 20.05.2025. godine i putem Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo se upućuje Vladi Kantona Sarajevo, odnosno Skupštini Kantona Sarajevo na dalju proceduru.

II

Donosi se Finansijski plan Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2025. godinu broj:01-471-1/25 od 20.05.2025. godine i putem Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo se upućuje Vladi Kantona Sarajevo, odnosno Skupštini Kantona Sarajevo na dalju proceduru.

III

Sastavni dio ove odluke je Program rada s finansijskim planom Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2025. godinu.

IV

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

**Predsjednik
Upravnog odbora**

[Redacted signature]

Dostaviti:

1. Vladi Kantona Sarajevo putem Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo,
2. Ministarstvu komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo,
3. Arhivi Javne ustanove.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja

**PROGRAM RADA S FINANSIJSKIM PLANOM KANTONALNE JAVNE USTANOVE ZA ZAŠTIĆENA
PRIRODNA PODRUČJA ZA 2025. GODINU**

Sarajevo, maj 2025. godine

Pripremili:	Kontrolisao:
[REDACTED], pomoćnik direktora [REDACTED] [REDACTED], šef Službe za pravne i opće poslove [REDACTED] [REDACTED] stručni savjetnik za ekonomske poslove [REDACTED]	[REDACTED] [REDACTED] dipl.ing.polj.
Upravni odbor Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja	Utvrdjuje se
[REDACTED], predsjednik Upravnog odbora	[REDACTED]

SADRŽAJ:

I UVODNI DIO	1
II NORMATIVNI DIO	1
II 1. Prijedlog dopuna i izmjena Cjenovnika o naplati ulaza i drugih usluga u zaštićenim prirodnim područjima.....	2
II 2. Prijedlog pravilnika o reprezentaciji	2
II 3. Prijedlog pravilnika o kancelarijskom poslovanju	2
III TEMATSKI DIO	2
III 1. Prijedlog privremenog plana javnih nabavki robe, usluga i radova za 2025. godinu.....	2
III 2. Prijedlog plana nabavke robe, usluga i radova za 2025. godinu	3
III 3. Prijedlog Privremenih upravljačkih smjernica za Spomenik prirode "Skakavac"	3
III 4. Prijedlog Operativno-tehničkog plana gašenja požara za 2025. godinu.....	3
III 5. Prijedlog plana zaštite divljači na zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo 2025. /2026. godina .	4
III 6. Pregled projekata Javne ustanove	4
III 6. 1. Projekti u fazi realizacije Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja.....	4
III 6. 1. 1. Projekat: Genetički monitoring šumskog drveća na području Zaštićenog pejzaža "Trebević"	4
III 6. 1. 2. Projekat : „Uspostava kontinuiranog monitoringa biodiverziteta livadskih ekosistema na području Spomenika prirode „Skakavac“ i Zaštićenog pejzaža „Trebević“	4
III 6. 1. 3. Projekat: Ekološka revitalizacija i rekultivacija površine i uklanjanje invazivne vrste <i>Ailanthus altissima</i> - žljezdasti pajasen na području Zaštićenog pejzaža „Bentbaša“	5
III 6. 1. 4. Projekat: Izgradnja šumske infrastrukture u cilju očuvanja ekosistema na području Zaštićenog pejzaža „Bijambare“	5
III 6. 1. 5. Projekat: Zaštita i unapređenje šumskih ekosistema na prostoru Zaštićenog pejzaža „Trebević“ i Spomenika prirode „Skakavac“	6
III 6. 1. 6. Projekat: Unaprjeđenje mehanizama održivog upravljanja Zaštićenim pejzažem Bijambare kroz jačanje kapaciteta Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja	6
III 6. 1. 7. Projekat : Prekogranična inicijativa za prevenciju požara u Nacionalnom parku Tara i Zaštićenom pejzažu „Trebević“ kroz LFM okvir.....	7
III 6. 2. Projekti u fazi realizacije drugih institucija.....	7
III 6. 2. 1. Projekat: UNDP-GEF Project: "Sustainability of Protected Areas-SPA"	7
III 6. 2. 2. Projekat: FUTURE - Put ka razvoju zelenijeg društva i održivih okolišnih OCD u Bosni i Hercegovini .	8
III 6. 3. Međunarodni projekti u fazi evaluacije	8
III 6. 4. Sporazum o saradnji na realizaciji aktivnosti iz važećih planova upravljanja zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo.....	8
IV KONTINUIRANI POSLOVI	9
IV 1. Definisanje aktivnosti koje će se realizovati na svim zaštićenim područjima Javne ustanove	9
IV 1. 1. Plan zaštite divljači.....	9
IV 1. 2. Plan zaštite ihtiofaune	10
IV 1. 3. Nastavak kontinuiranog monitoringa ptica	10
IV 1. 4. Operativni plan zaštite od požara	11
IV 1. 5. Kontinuirano ažuriranje web GIS preglednika biodiverziteta zaštićenih prirodnih područja i interne baze podataka za zaštićena prirodna područja.....	11
IV 1. 6. Nadzornička služba zaštite prirode u Javnoj ustanovi	12
IV 1. 7. Promocija zaštićenih područja	13
IV 1. 8. Edukacija uposlenika i jačanje stručnih kapaciteta	14

IV 2. Definisane aktivnosti planirane za realizaciju u 2025. godini iz planova upravljanja zaštićenih područja, Privremenih upravljačkih smjernica za Spomenik prirode "Skakavac"	15
IV 2. 1. Spomenik prirode "Skakavac"	15
IV 2. 1. 1. Zaštita staništa i vrsta i očuvanje hidroloških vrijednosti područja	15
IV 2. 1. 2. Očuvanje i promocija lokaliteta kulturno-historijskog naslijeđa	18
IV 2. 1. 3. Uređenje i kontinuirano održavanje prostora i infrastrukture	19
IV 2. 2. Spomenik prirode "Vrelo Bosne"	19
IV 2. 2. 1. Zaštita staništa i vrsta i očuvanje hidroloških vrijednosti područja	19
IV 2. 2. 2. Zaštita i očuvanje kulturno-historijskog naslijeđa	22
IV 2. 2. 3. Uređenje i kontinuirano održavanje prostora i infrastrukture	22
IV 2. 3. Zaštićeni pejzaž "Bijambare"	23
IV 2. 3. 1. Zaštita staništa i vrsta i očuvanje hidroloških vrijednosti područja	23
IV 2. 3. 2. Zaštita i očuvanje speleoloških objekata i pećinske faune	26
IV 2. 3. 3. Uređenje i kontinuirano održavanje prostora i infrastrukture	26
IV 2. 4. Zaštićeni pejzaž "Trebević"	27
IV 2. 4. 1. Zaštita i očuvanje staništa i vrsta	27
IV 2. 4. 2. Očuvanje i promocija lokaliteta kulturno-historijskog naslijeđa	28
IV 2. 4. 3. Uređenje i kontinuirano održavanje prostora i infrastrukture	28
IV 2. 5. Zaštićeni pejzaž "Bentbaša"	29
IV 2. 5. 1. Zaštita staništa i vrsta	29
IV 2. 5. 2. Očuvanje i promocija lokaliteta kulturno-historijskog naslijeđa	30
IV 2. 5. 3. Uređenje i kontinuirano održavanje prostora i infrastrukture	30
IV 3. Prijedlog programa zaštite, očuvanja, korištenja i promocije zaštićenih područja Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2025. godinu	31
IV 4. Godišnji obračun Javne ustanove za 2024. godinu	31
IV 5. Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove za 2024. godinu	31
IV 6. Prijedlog programa rada s finansijskim planom Javne ustanove za 2025. godinu	32
IV 7. Vodič za pristup informacijama u Kantonalnoj javnoj ustanovi za zaštićena prirodna područja	32
IV 8. Priprema materijala i organizacija sjednica organa upravljanja i organa kontrole poslovanja	32
V PLAN KADROVA	33
VI FINANSIJSKI PLAN KANTONALNE JAVNE USTANOVE ZA ZAŠTIĆENA PRIRODNA PODRUČJA ZA 2025. GODINU	39

Na osnovu člana 27. Zakona o ustanovama („Službeni list R BiH“, br. 6/92, 8/93 i 13/94), člana 9. stav (2) tačka b) Odluke o osnivanju Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 31/17), tačke XI i XII Odluke o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa - Prečišćeni tekst („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 1/23) i člana 26. tačka d) Pravila Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja broj 01-144-1 UO/17 od 27.06.2018. godine, Upravni odbor Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja na četvrtoj redovnoj sjednici u 2025. godini održanoj dana 21.05.2025. godine utvrdio je

PROGRAM RADA

KANTONALNE JAVNE USTANOVE ZA ZAŠTIĆENA PRIRODNA PODRUČJA ZA 2025. GODINU

I UVODNI DIO

Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja je osnovana u skladu s odredbama Zakona o ustanovama („Službeni list R BiH“, br. 6/92, 8/93 i 13/94) i Odluke o osnivanju Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 31/17).

Djelatnost Javne ustanove je zaštita, održavanje i promocija zaštićenih područja i drugih zaštićenih prirodnih vrijednosti u cilju zaštite i očuvanja izvornosti prirode, osiguravanja nesmetanog odvijanja prirodnih procesa i održivog korištenja prirodnih dobara, te nadzora nad provođenjem uslova i mjera zaštite na području na kojem upravlja. Javna ustanova nadzire i način obavljanja dozvoljenih djelatnosti u cilju osiguranja racionalnog i održivog korištenja prirodnih dobara.

Skupština Kantona Sarajevo je shodno Zakonu o zaštiti prirode („Službene novine Federacije BiH“, broj 66/13) proglasila i dodijelila na upravljanje Javnoj ustanovi zaštićene prirodne vrijednosti i to:

- kategorija IIIb Spomenik prirode (Skakavac i Vrelo Bosne) i
- kategorije V Zaštićeni pejzaž (Bijambare, Trebević i Bentbaša).

Zaštićena prirodna područja obuhvataju teritorijalnu površinu od 3.091,80 ha Kantona Sarajevo.

Program rada Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2025. godinu je pripremljen po metodologiji utvrđenoj u Odluke o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa - Prečišćeni tekst („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 1/23).

II NORMATIVNI DIO

II 1.

Naziv propisa koji se donosi: Prijedlog dopuna i izmjena Cjenovnika o naplati ulaza i drugih usluga u zaštićenim prirodnim područjima

Predlagač: Javna ustanova

Organ koji razmatra/donosi: Upravni odbor/Vlada Kantona Sarajevo daje saglasnost

Rok: januar 2025. godine

Kratak sadržaj:

U Javnoj ustanovi se ukazala potreba za dopunom i izmjenom Cjenovnika o naplati ulaza i drugih usluga u zaštićenim prirodnim područjima povodom upućene molbe od strane Ministarstva finansija a vezano za uvođenje studentskih kartica i popust na ulaz u zaštićena prirodna područja.

II 2.

Naziv propisa koji se donosi: Prijedlog pravilnika o reprezentaciji

Predlagač: Javna ustanova

Organ koji razmatra/donosi: Upravni odbor

Rok: u toku 2025. godine

Kratak sadržaj:

Na osnovu preporuke interne revizije o sistemu finansijskog upravljanja i kontrola pri ministarstvu finansija Kantona Sarajevo je preporučeno da se pripremi Pravilnik o reprezentaciji kojim bi se uredila pravila i procedure vezane za rashode na ime reprezentacije.

II 3.

Naziv propisa koji se donosi: Prijedlog pravilnika o kancelarijskom poslovanju

Predlagač: Javna ustanova

Organ koji razmatra/donosi: Upravni odbor

Rok: u toku 2025. godine

Kratak sadržaj:

U Kantonalnoj javnoj ustanovi se ukazala potreba za izradom novog Pravilnika kancelarijskom poslovanju radi usklađivanja sa federalnom Uredbom o kancelarijskom poslovanju.

III TEMATSKI DIO

III 1.

Naziv materijala: Prijedlog privremenog plana javnih nabavki robe, usluga i radova za 2025. godinu

Nosilac pripreme: Javna ustanova

Rok za pripremu: februar 2025. godine

Organ koji razmatra: Nadzorni odbor/Upravni odbor

Kratak sadržaj:

U svrhu obavljanja kontinuiranih poslova iz djelokruga rada Javne ustanove izvršena je priprema Privremenog plana nabavke robe, usluga i radova za period privremenog finansiranja u skladu sa odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama ("Sl. glasnik BiH", broj 59/22) i Odluke o privremenom finansiranju za potrebe Kantona Sarajevo za period 01.01.2025.-31.03.2025. godine.

Finansijska sredstva potrebna za Plan nabavke:

Za realizaciju aktivnosti iz Privremenog plana nabavke novčana sredstva se osiguravaju od vlastitih prihoda.

III 2.

Naziv materijala: Prijedlog plana nabavke robe, usluga i radova za 2025. godinu

Nosilac pripreme: Javna ustanova

Rok za pripremu: u roku od 30 dana od dana usvajanja Budžeta Kantona Sarajevo za 2025. godinu

Organ koji razmatra: Nadzorni odbor/Upravni odbor

Kratak sadržaj:

Pripremit će se Plan nabavke za 2025 godinu u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 39/14, 59/22 i) i podzakonskim aktima i dostaviti Nadzornom odboru na razmatranje, te Upravnom odboru na razmatranje i utvrđivanje. Plan nabavke će se bazirati na novčanim sredstvima utvrđenih Budžetom Kantona Sarajevo za 2025. godinu, te ostvarenih vlastitih prihoda kao i novčanih sredstava odobrenih od projekata.

Finansijska sredstva potrebna za Plan nabavke:

Za realizaciju aktivnosti iz Plana nabavke novčana sredstva će se obezbijediti Budžetom Kantona Sarajevo za 2025. godinu, na budžetskoj organizaciji Javne ustanove koji će se osigurati od vlastitih prihoda kao i novčanih sredstava odobrenih od projekata federalnog, kantonalnog i općinskog nivoa vlasti.

III 3.

Naziv materijala: Prijedlog Privremenih upravljačkih smjernica za Spomenik prirode „Skakavac“

Predlagač: Javna ustanova

Organ koji razmatra/ donosi: Upravni odbor

Rok: januar 2025. godine

Kratak sadržaj:

Ukazala se potreba za izradom Privremenih upravljačkih smjernica za Spomenik prirode „Skakavac“ iz razloga što je Plan upravljanja Spomenikom prirode „Skakavac“ za period 2011. - 2021. godine istekao zaključno sa 31.12.2021. godine. Za periode 2022, 2023. i 2024. godine Upravni odbor je kontinuirano donosio Privremene upravljačke smjernice koje su važile do kraja kalendarskih godina.

Finansijska sredstva potrebna za Privremene upravljačke smjernice:

Za realizaciju aktivnosti po navedenom dokumentu novčana sredstva će se obezbijediti iz Budžeta Kantona Sarajevo za 2025. godinu.

III 4.

Naziv materijala: Prijedlog Operativno-tehničkog plana gašenja požara za 2025. godinu

Nosilac pripreme: Javna ustanova

Rok za pripremu: april 2025. godine

Organ koji razmatra: Upravni odbor

Kratak sadržaj:

Javna ustanova je u skladu s odredbama Pravilnika o sadržaju planova za zaštitu šuma od požara („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 31/12) pripremila Operativno-tehnički plan gašenja požara za 2023. godinu. Nakon što Upravni odbor utvrdi dokument, isti će se dostaviti Ministarstvu privrede Kantona Sarajevo - Upravi za šumarstvo na znanje.

Finansijska sredstva potrebna za Operativno-tehnički plan:

Za realizaciju aktivnosti po ovom planu novčana sredstva će se obezbijediti Budžetom Kantona Sarajevo za 2025. godinu, na budžetskoj organizaciji Javne ustanove koji će se osigurati od vlastitih prihoda.

III 5.

Naziv materijala: Prijedlog plana zaštite divljači na zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo 2025. /2026. godina

Nosilac pripreme: Javna ustanova

Rok za pripremu: maj 2025. godine

Organ koji razmatra: Upravni odbor

Kratak sadržaj:

Pravni osnov za izradu navedenog dokumenta je sadržan u odredbama Zakona o lovstvu FBiH ("Sl. novine Federacije BiH", br.4/06 i 81/14), te odgovarajućim podzakonskim aktima donesenim na osnovu ovog zakona, a koji tretiraju gospodarenje s divljači u zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo.

Finansijska sredstva potrebna za Plan zaštite divljači:

Za realizaciju aktivnosti po planu novčana sredstva će se obezbijediti Budžetom Kantona Sarajevo za 2025. godinu, na budžetskoj organizaciji Javne ustanove koji će se osigurati od vlastitih prihoda.

III 6. Pregled projekata Javne ustanove**III 6. 1. Projekti u fazi realizacije Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja****III 6. 1. 1. Projekat: Genetički monitoring šumskog drveća na području Zaštićenog pejzaža "Trebević"**

Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo finansira realizaciju projekta genetičkog monitoringa šumskog drveća koji ima za cilj istraživanja genetičkog fonda, određivanje fenologije i morfoloških svojstava glavnih šumskih vrsta "Zaštićenog pejzaža Trebević". Navedene aktivnosti će dati podatke o stanju genetičkog fonda, kao i smjernice na koji način se dalje treba vršiti genetički monitoring na svim zaštićenim područjima Kantona Sarajevo.

Veći dio aktivnosti je okončan u 2024. godini, dok je u toku realizacija Ugovora za nabavku usluga molekularne analize glavnih vrsta šumskog drveća, a koji radi Univerzitet u Sarajevu - Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju (INGEB). Nakon obrade terenskih podataka koje će se obaviti naučno verifikiranim statističkim softverima, očekuje se izrada završnog izvještaja koji će definisati indikator nultog stanja vrste - smrče (*Picea abies* L.) na analiziranim zaštićenim prirodnim područjima.

Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo finansira realizaciju projekta sa 29.970,00 KM.
Rok realizacije: 30.06.2025

III 6. 1. 2. Projekat : „Uspostava kontinuiranog monitoringa biodiverziteta livadskih ekosistema na području Spomenika prirode „Skakavac“ i Zaštićenog pejzaža „Trebević“

Javnoj ustanovi su odobrena sredstva za sufinansiranje projekta putem Javnog konkursa Fonda za zaštitu okoliša Federacije Bosne i Hercegovine za dodjelu sredstava za realizaciju programa, projekata i sličnih aktivnosti iz područja zaštite okoliša za 2023. godinu-JK 2023, a koji će se odnositi

na sljedeću programsku aktivnost iz područja zaštite prirode LOT 6, sa sljedećim projektom: „Uspostava kontinuiranog monitoringa biodiverziteta livadskih ekosistema na području Spomenika prirode Skakavac i Zaštićenog pejzaža Trebević“.

Projekat se realizuje u saradnji sa stručnjacima Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, koji iz sebe imaju adekvatna iskustva iz ove oblasti. Aktivnosti su započete 2024. godine i obuhvatale su obuku Nadzorničke i Stručne službe za rad na GPS uređajima sa instaliranim GIS aplikacijama koji su nabavljeni u sklopu ovog projekta, izvršeno je istraživanje literaturnih podataka iz prethodnih monitoringa kao i označavanje ploha za fitocenološke analize koje slijede u narednom periodu.

U toku 2025. godine očekuje se provođenje aktivnosti na izradi fitocenoloških snimaka na odabranim plohama, obrada podataka i izrada završnog izvještaja.

Sredstva obezbijedena od strane Fonda za zaštitu okoliša F BiH iznose 49.600,00 KM.

Rok realizacije: 31.12.2025

III 6. 1. 3. Projekat: Ekološka revitalizacija i rekultivacija površine i uklanjanje invazivne vrste *Ailanthus altissima* - žljezdasti pajasen na području Zaštićenog pejzaža „Bentbaša“

Projekat je sufinansiran od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma putem poziva za odabir korisnika sredstava „Tekući transferi drugim nivoima vlasti i fondovima – Akcioni plan Strategije okoliša“ za 2023. godinu.

Veći dio projektnih aktivnosti je završen u prethodnoj godini, a odnosile su se na Projektne aktivnosti su podrazumijevale sakupljanje i odvoz korova i građevinskog otpada, zaravnavanje terena, nasipanje površinskog sloja zemlje i zasijavanje travnim smjesama, te formiranje drenaže čime bi se spriječila dalja degradacija, kako zemljišta tako i rijeke Miljacke, kao i na uklanjanje invazivne vrste *Ailanthus altissima* prema propisanoj metodologiji.

U narednom periodu izvršiti će se korekcije na formiranoj drenaži, te dosijavanje trave ukoliko bude potrebno kao i prvo košenje.

Sredstva obezbijedena od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma iznose 116.024,00 KM.

Rok realizacije: 31.12.2025

III 6. 1. 4. Projekat: Izgradnja šumske infrastrukture u cilju očuvanja ekosistema na području Zaštićenog pejzaža „Bijambare“

Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo finansira realizaciju pomenutog projekta s ciljem održivog upravljanja šumskim ekosistemima, kao i smanjenja negativnog uticaja šumske mehanizacije na vegetaciju i vodotoke u zaštićenom području, a koja je prisutna tokom odvijanja sanitarnih sječa.

Uzimajući u obzir da se na području Zaštićenog pejzaža Bijambare na godišnjem nivou vrše sanitarne sječe, te da mehanizovana sredstva sa trupcima prolaze kroz vodotoke i onečišćuju sam vodotok neophodno je bilo da se na odabranoj lokaciji postavi prelaz koji će povezati dvije obale te omogućiti efikasniji transport trupaca, kao i smanjenje oštećenja i onečišćenja tla i vodotoka.

Uzimajući u obzir hidrološke, geološke, pedološke karakteristike na području Zaštićenog pejzaža „Bijambare“ registrovana je ključna pozicija ukrštanja infrastrukture i vodotoka na kojoj je prethodno izrađenim elaboratom preporučena izrada prelaza betonske konstrukcije koja će svojim tipom biti adekvatna za temeljenje na datoj lokaciji. Za navedeni prelaz izrađen je glavni projekat na osnovu kojeg će se u 2025. godini i realizovati navedeni projekat.

Sredstva obezbijedena od strane Ministarstva privrede Kantona Sarajevo iznose 30.000,00 KM.
Rok realizacije: 30.11.2025

III 6. 1. 5. Projekat: Zaštita i unapređenje šumskih ekosistema na prostoru Zaštićenog pejzaža „Trebević“ i Spomenika prirode „Skakavac“

Zaštićeni pejzaž „Trebević“ i Spomenik prirode „Skakavac“ su zbog svojih visokih prirodnih vrijednosti, pejzažnih osobenosti kao i blizine grada predmet obilaska sve većeg broja posjetilaca, te zbog pojačane frekventnosti spada u područje pojačanog rizika od pojave šumskog požara.

Na osnovu propisanih mjera za procjenu stepena ugroženosti od šumskih požara, izvršena je procjena ugroženosti od nastanka šumskog požara za površine državnih i privatnih šuma koje se nalaze u obuhvatu ovog zaštićenog područja. Na osnovu ovih parametara i izvršenog bodovanja, sačinjen je spisak šuma po stepenima ugroženosti od šumskih požara, koji je rezultirao podatkom da se veći dio površine nalazi u II stepenu ugroženosti, odnosno da prostor spada u područje sa velikom ugroženosti šuma od požara.

Cilj projekta je integralna zaštita šumskih ekosistema kroz uspostavu higijene šumskih sastojina. Jačanje mjera na smanjenju opasnosti od nastanka i širenja šumskih požara, te poboljšanje zdravstvenog stanja i vitalnosti šuma. Realizacija odobrenog projekta se očekuje u 2025. godini. Sredstva obezbijedena od strane Ministarstva privrede Kantona Sarajevo iznose 29.910,00 KM.
Rok realizacije: 31.10.2025

III 6. 1. 6. Projekat: Unaprjeđenje mehanizama održivog upravljanja Zaštićenim pejzažem Bijambare kroz jačanje kapaciteta Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja

Ustanovi su odobrena sredstva putem poziva Federalnog ministarstva okoliša i turizma na Javni poziv „Tekući transferi drugim nivoima vlasti i fondovima – Akcioni plan Strategije okoliša“ za 2024. godinu, **PROGRAM 5** sa projektom pod nazivom „Unaprjeđenje mehanizama održivog upravljanja Zaštićenim pejzažem Bijambare kroz jačanje kapaciteta Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja.“

U skladu sa projektnim rješenjima izvršiti će se uspostava montažno-demontažnog objekta paviljonskog karaktera, a nakon njegovog uspostavljanja izvršit će se opremanje enterijera u skladu sa izrađenim projektnim rješenjem koji je definisao izbor speleopostavke, a sve u cilju unaprijeđenja turističke ponude područja te približavanja posjetiocima historijatu nastanka i vrijednosti pećinskih ekosistema.

Uspostava „Prezentacijskog paviljona sa speleo postavkom“ kao zatvorenog natkrivenog prostora sa pristupnim platoom će rezultirati dodatnu vrijednost u promociji i prezentaciji Zaštićenog područja „Bijambare“. Sadržaj, prostorni izgled i oblikovnost novoprojektovanog paviljona je definisana od strane Zavoda za kulturno historijsko i prirodno naslijeđe Kantona Sarajevo. Ovo je nova struktura u prostoru koja će na specifičan način da zadovolji potrebe prezentacijskog karaktera i gdje će se uz vješt i kreativan način iskoristiti sav raspoloživi prostor unutar kojeg će se moći vršiti izložbe i prezentacije tematskih sadržaja.

Sredstva odobrena od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma iznose 178.723,80 KM.
Rok realizacije: 31.07.2025

III 6. 1. 7. Projekat : Prekogranična inicijativa za prevenciju požara u Nacionalnom parku Tara i Zaštićenom pejzažu „Trebević“ kroz LFM okvir

Projekat finansira Švicarska razvojna agencija (SDC) a koji je prekogranična saradnja s Nacionalnim parkom „Tara“ iz Srbije, KJU za zaštićena prirodna područja iz Bosne i Hercegovine i i Udruženja FEA – Inicijativa za šumarstvo i okoliš iz Sarajeva, a područje implementacije je Zaštićeni pejzaž „Trebević“.

Opšti cilj projekta je “povećati otpornost šuma i pejzaža Zapadnog Balkana na nekontrolisane požare, na dobrobit ljudi koji zavise od ovih pejzaža za svoj život i socioekonomski razvoj.” Još ima za cilj jačanje kapaciteta lokalnih zajednica i upravitelja zaštićenih područja kroz edukaciju i obuku o korištenju i održavanju sistema za daljinsku detekciju požara.

Projekat također jača prekograničnu saradnju između Republike Srbije i Bosne i Hercegovine, omogućavajući razmjenu znanja i iskustava među upraviteljima zaštićenih područja. Dugoročni ciljevi uključuju smanjenje rizika od požara, očuvanje biodiverziteta i povećanje sigurnosti lokalnih zajednica.

Implementacija naprednih tehnologija za praćenje i rano otkrivanje požara na Trebeviću može poslužiti i kao model za druga zaštićena područja u regiji, inspirisati slične inicijative i dodatno ojačati kapacitete za upravljanje resursima u kontekstu klimatskih promjena.

Sredstva odobrena od strane Švicarske razvojne agencije (SDC) iznose 41.400,00 KM.
Rok realizacije: Januar 2026. godine

III 6. 2. Projekti u fazi realizacije drugih institucija

III 6. 2. 1. Projekat: UNDP-GEF Project: “Sustainability of Protected Areas-SPA”

Razvojni program Ujedinjenih nacija u Bosni i Hercegovini je krajem 2022. godine započeo sa implementacijom projekta pod nazivom “Sustainability of Protected Areas-SPA” - održivost zaštićenih područja u Bosni i Hercegovini. Učešće Javne ustanove ogleda se kroz sufinansiranje koje se odnosi na aktivnosti što doprinose praktičnom unapređenju upravljanja zaštićenim područjima kroz jačanje otpornosti ključnih vrijednosti biološke raznolikosti na uticaje klimatskih promjena i poboljšane promocije prirodnih vrijednosti, proizvoda i usluga u ciljanim zaštićenim područjima. Shodno dinamici UNDP-a, u 2025. godini koja se navodi i kao završna godina realizacije na zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo realizovati će se slijedeće aktivnosti:

- Procjena uticaja klimatskih promjena i ažuriranje Plana upravljanja za Spomenik prirode Vrelo Bosne te usvajanje istoga u skladu sa pravnim aktima na snazi;
- Izrada studije o gospodarenju šumskim ekosistemima sa mjerama za njihovo očuvanje i zaštitu za ZP Bijambare i SP Skakavac; prijedlog za izmjene i dopune kantonalnog Zakona o šumama; izrada nacrtu Pravilnika o sadržaju Programa gospodarenja za šume u zaštićenim područjima;
- Izrada projektnog zadatka za restauraciju tresetišta u okviru ZP Bijambare;
- Realizacija aktivnosti iz akcionog plana za prevenciju, suzbijanje i kontrolu šumskih požara SP Skakavac kroz nabavku protivpožarne opreme;
- Razvoj/pilotiranje modela sponzorstva i oglašavanja za zaštićena područja;
- Zajedničko organizovanje/podrška u organizaciji skupova i obilježavanje datuma od međunarodnog značaja;

- Razvoj promotivnih paketa i marketing proizvoda i usluga za geografski bliska zaštićena područja u konkretnom slučaju to će uključivati: Tajan - Konjuh – Bijambare; Skakavac - pećina Orlovača - Trebević - kanjon rijeke Prače - Bentbaša;
- Aktivnosti unutar entitetskog udruženja upravljača zaštićenih područja uz podršku UNDP-a.
- Podrška u promociji zaštićenih područja kroz web stranice udruženja upravljača.

KJU ZPP je korisnik usluga, te ne sudjeluje u finansiranju projekta.

Rok realizacije projekta: 2025. godina

III 6. 2. 2. Projekat: FUTURE - Put ka razvoju zelenijeg društva i održivih okolišnih OCD u Bosni i Hercegovini

Projekat implementira Resursni centar za okoliša Rec BiH, Ustanova je korisnik projekta čija implementacija započinje u 2025. godini i traje četiri godine. Sveobuhvatni cilj projekta jeste poboljšati upravljanje okolišem kroz izgradnju kapaciteta i osnaživanje okolišnih organizacija civilnog društva i mreža za efikasno učešće u državnoj i regionalnoj agendi za okoliš da kao pokretači promjena učestvuju u zagovaranju i utiču na razvoj i provedbu politika zaštite okoliša za bolje upravljanje prirodnim resursima.

Kroz finansijsku podršku pojeekat će pružiti podršku boljem upravljanju postojećih zaštićenih područja i stvoriti preduvjete za proglašenje najmanje 2 nova zaštićena područja kako bi se proširila mreža zaštićenih područja i povećao procenat zaštićene teritorije u BiH. Kroz ovu aktivnost biti će izrađen Plan upravljanja područjem Spomenika prirode "Skakavac", kao i provedena edukacija u cilju jačanja nadzorničke službe.

III 6. 3. Međunarodni projekti u fazi evaluacije

Osim projekata koji se već realizuju, Ustanova očekuje rezultate projekta koji je kandidovala i aplicirala u prethodnom periodu kroz projekte međunarodne saradnje, a čija evaluacija se očekuje u tekućoj godini.

Radi se o slijedećem projektu:

- **Heritage without borders: Preservation and sustainable use of natural and cultural values of Serbia and Bosnia and Herzegovina** – (Baština bez granica: Očuvanje i održivo korištenje prirodnih i kulturnih vrijednosti Srbije i Bosne i Hercegovine - CBC programme Serbia – Bosnia and Herzegovina under the Instrument of Pre-Accession Assistance (IPA III)). Partneri na projektu uključuju Nacionalni park Tara iz Srbije i Udruženje FEA – Inicijativa za šumarstvo i okoliš iz Sarajeva.

Aplikacija projekta je već predana, a sada se očekuje evaluacija i rezultati javnog poziva.

III 6. 4. Sporazum o saradnji na realizaciji aktivnosti iz važećih planova upravljanja zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo

Sporazumom o saradnji na realizaciji aktivnosti iz važećih planova upravljanja zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo zaključenim između Javne ustanove i Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo je jednim dijelom ugovoreno unapređenja infrastrukture po zaštićenim prirodnim područjima kao i aktivnosti na zaštiti prirodnih vrijednosti unutar zaštićenih prirodnih područja. U tekućoj godini po Sporazumu ostale su sljedeće stavke za realizaciju:

- 1. Sanacija pješačke staze na dionici Ravne – Vidikovac na području Zaštićenog pejzaža "Trebević"
- 2. Izrada Studije društvene, ekonomske i ekološke opravdanosti uspostave botaničke bašte na području ZP „Trebević“
- 3. Izrada montažnog slobodnostojećeg objekta u cilju uspostave prezentacijskog paviljona sa speleo postavkom
- 4. Edukacija uposlenika i jačanje stručnih kapaciteta kroz organizaciju studijske posjete regionalnim zaštićenim prirodnim područjima

Pojedinačne aktivnosti će biti razrađene u poglavlju IV 2.

IV KONTINUIRANI POSLOVI

Na osnovu Zakona o zaštiti prirode, Zakona o proglašenju zaštićenih prirodnih područja, važećih planova upravljanja, ovog programa kao vanprogramskih aktivnosti, te Programa zaštite, očuvanja, korištenja i promocije zaštićenih područja, Javna ustanova planira i provodi kontinuirane poslove, a odvijaju se u dva poglavlja i to:

- definisane aktivnosti koje će se odvijati na svim zaštićenim područjima,
- definisane aktivnosti planirane za realizaciju u 2025. godini koje su naznačene u planovima upravljanja.

IV 1. Definisane aktivnosti koje će se realizovati na svim zaštićenim područjima Javne ustanove

U daljem dijelu teksta će se navesti planirane aktivnosti koje će se realizovati na svim zaštićenim područjima Kantona Sarajevo.

IV 1. 1. Plan zaštite divljači

Na osnovu odobrenog Programa zaštite divljači koji predstavlja planski dokument za razdoblje od od 10 godina i koji je potrebno provoditi na osnovu usvojenih godišnjih planova, planirana je izrada i usvajanje godišnjeg plana zaštite divljači na zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo za 2025/2026. godinu.

Plan zaštite divljači se donosi u skladu sa zakonskim propisima iz ove oblasti, za period od 01.04.2025. do 31.03.2026. godine i u njemu će biti detaljno predstavljeni ciljevi plana za ovaj period.

Pravni osnov za izradu navedenog dokumenta je sadržan u odredbama Zakona o lovstvu FBiH ("Sl. novine Federacije BiH", br.4/06 i 81/14), te odgovarajućim podzakonskim aktima donesenim na osnovu ovog zakona, a koji tretiraju gospodarenje s divljači u zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo.

Prilikom izrade godišnjeg plana zaštite divljači će se pristupiti konkretnim mjerama koje će definisati radnje, postupke, potrebna materijalno- tehnička i finansijska sredstva, kao i dužnosti radnika u provođenju mjera zaštite divljači na zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo.

Plan zaštite divljači na osnovu kojeg će se odvijati i same aktivnosti na terenu obuhvatat će:

- Monitoring i procjena zdravstvenog stanja divljači i vodenih ptica na zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo;

- Plan nabavke hrane za prihranjivanje divljači i ptica,
- Plan izvođenja radnih aktivnosti na uzgoju i zaštiti divljači;
- Plan nabavke opreme za monitoring divljači i zaštitu divljači.

Usvojenim Planom će biti nastavljena zaštita divljači na zaštićenim prirodnim područjima, čime će se obezbijediti očuvanje i održivo upravljanje populacijama divljih životinja na zaštićenim prirodnim područjima.

IV 1. 2. Plan zaštite ihtiofaune

Javna ustanova je izradila i usvojila Plan zaštite ihtiofaune na zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo za period od 2024-2028 godina. Cilj donošenja plana zaštite ihtiofaune je očuvanje ribljih vrsta i njihovih staništa, kao i održivo upravljanje ribljim resursima. Realizacijom ovog plana provodit će se aktivnosti vezane za prevenciju i smanjenje negativnih uticaja koji ugrožavaju ove populacije.

Na osnovu usvojenog plana i prethodno izrađenih studija, planirano je sljedeće :

Izradom studije uspostava kontinuiranog monitoringa ihtiofaune na zaštićenim prirodnim područjima, uključujući i područje Spomenika prirode "Vrelo Bosne", a nakon izvršene analiza stanja ekosistema i uslova u kojima ihtiofauna obitava, dobivene su određene smjernice za očuvanje ribljeg fonda. Navedeno podrazumijeva oplemenjivanje, odnosno poribljavanje rijeke Bosne od izvora do Rimskog mosta, te je predložen plan poribljavanja koji je predvidio unos od 1500 jedinki potočne pastrmke *Salmo trutta*. Budući da je u prethodnoj godini izvršeno poribljavanje sa 500 jedinki, ove godine bi trebalo nastaviti sa aktivnostima poribljavanja od 500 jedinki ili više, ovisno od prirasta već poribljenog fonda, a što će se provjeriti u proljetnom periodu uz stabilizaciju vremenskih uvjeta.

Istom studijom utvrđeno je prisustvo invazivne vrste babuške *Carassius gibelio* na Spomeniku prirode "Vrelo Bosne", na mikrolokaciji jezera Stojčevac. Propisane su mjere eliminacije invazivne vrste, te je u tom pogledu potpisan ugovor sa Prirodno-matematičkim fakultetom o izvršenju ove aktivnosti koja će se raditi kontinuirano u skladu sa vremenskim prilikama i raspoloživim sredstvima.

IV 1. 3. Nastavak kontinuiranog monitoringa ptica

Kontinuirani monitoring ptica ključan je za razumijevanje promjena u populacijama ptica i njihovom stanju unutar zaštićenih prirodnih područja. Ovaj monitoring omogućava pravovremeno prepoznavanje prijetnji koje mogu ugroziti vrste ptica, kao i promjena u ekosistemima koje utiču na njihov opstanak. Praćenjem broja i vrsta ptica na zaštićenim područjima možemo uočiti signale degradacije staništa, klimatskih promjena ili prisustva invazivnih vrsta koje mogu uticati na autohtone ptice.

Zaštita ptica i njihovih staništa ima dugoročne ekološke i biološke koristi. Monitoring ptica na zaštićenim područjima bitan za očuvanje biodiverziteta, jer pruža podatke koji omogućavaju donošenje informiranih odluka o zaštiti staništa i usmjeravanju zaštitnih mjera prema vrstama koje su u opasnosti. Takođe omogućava usklađivanje s međunarodnim standardima zaštite prirode, kao što su Direktiva o pticama Evropske unije i drugi ekološki sporazumi koji se odnose na očuvanje ugroženih vrsta. Također, pruža podršku u obučavanju i edukaciji nadzorničke službe čime doprinosi održivom upravljanju zaštićenim područjima.

IV 1. 4. Operativni plan zaštite od požara

Javna ustanova će u skladu s odredbama Pravilnika o sadržaju planova za zaštitu šuma od požara („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 31/12) izraditi Operativni plan zaštite od požara za zaštićena prirodna područja za 2025. godinu i isti će biti dostavljen Ministarstvu privrede Kantona Sarajevo - Upravi za šumarstvo na znanje. Na osnovu navedenog dokumenta Ustanova će provoditi zadate aktivnosti, a koje su vezane za organizaciju, mjere, radnje, postupke, prava i dužnosti radnika u provođenju preventivnih i operativnih mjera zaštite i gašenja šumskih i drugih požara na zaštićenim područjima za 2025.godinu.

U skladu sa Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu, planira se redovno održavanje i ispitivanje, odnosno periodični i kontrolni pregled aparata za gašenje požara, kao i pregled ispravnosti sistema za dojavu požara koji je instaliran u sklopu Informativno-edukativnog centra na Bijambarama.

Provođenjem ovih aktivnosti biti će osigurana kontinuirana zaštita područja od požara i sprječavanja njegovog nastanka i širenja, te zaštite ljudi, biljnog i životinjskog svijeta, materijalnih, kulturnih, istorijskih i drugih dobara i okoliša.

IV 1. 5. Kontinuirano ažuriranje web GIS preglednika biodiverziteta zaštićenih prirodnih područja i interne baze podataka za zaštićena prirodna područja

Web GIS preglednik, odnosno implementacija softvera za GIS je uspostavljena 2020. godine sa ciljem prostornog predstavljanja podataka o diverzitetu svih područja i veći dio podataka javno je dostupan.

Zbog zaštite određenih podataka za koje se smatra da postoji opasnost od javnog objavljivanja i koji nisu javno dostupni Ustanova ima bazu podataka sa svim relevantnim dokumentima, popisom staništa i vrsta te prostornim rasporedom koju svaki od korisnika može dobiti na upit ovisno od područja interesovanja.

Na upit se mogu dobiti podaci u shp.file formatu kao i podaci u pdf formatu, karte staništa, karte sa lokacijom uočenih vrsta, karte vegetacije, šume i šumskog zemljišta, privatne i državne parcele, karte zonacije prostora i sl.

U cilju održavanja efikasnog i funkcionalnog sistema praćenja stanja ekosistema i hidroloških vrijednosti na zaštićenim prirodnim područjima, potrebno je provoditi i kontinuiran unos podataka u uspostavljenu bazu.

S ciljem unapređenja unosa velike količine podataka potrebno je kontinuirano unaprjeđenje postojećeg preglednika na način da svako zaštićeno područje bude posebna baza podataka sa različitim atributivnim vrijednostima, a radi lakšeg unosa dobivenih podataka.

U toku je realizacija aktivnosti da se unaprijedi postojeći interfejs Gauss WebPresenter atlas aplikacije, na način da bude podesiv pojedinačno za korisnike i administratore sistema, da omogućava editovanje podataka, uz punu kontrolu pristupa i unosa podataka. Za to će biti implementirana funkcionalnost, poput rada s više karti, različitim izvorima podataka poput baza ili fajlova, prostorno-vremenskom prezentacijom, tematskim kartama, interaktivnim dijagramima, te dijeljenjem podataka sa drugim sistemima putem web servisa ili društvenih mreža. Dodatno će se omogućiti uposlenicima Ustanove, kao i nadzornicima iz zaštićenih područja da pomoću GPS uređaja

Mobile mapper 6 mogu direktno sa terena (ukoliko pokrivenost internetom bude zadovoljavajuća) unositi podatke u bazu podataka.

Također se kontinuirano vrši update postojećeg modela podataka postojećih baza podataka sa novim setovima dostupnih podataka za svih pet područja, u cilju što kvalitetnije baze podataka za praćenje aktivnosti nadzornih timova i kvalitetnije upravljanje istim.

Pored svega navedenog planirana je i dodatna edukacija korisnika, kako bismo brže i efikasnije odgovorili svakodnevnom aktivnostima koje su od vitalnog značaja za održavanje, upravljanje i adekvatnu zaštitu zaštićenih područja.

IV 1. 6. Nadzornička služba zaštite prirode u Javnoj ustanovi

Osim kontinuiranih poslova na neposrednom nadzoru u cilju poštivanja zakonom propisanih mjera zaštite područja, nadzornici prirode obavljaju i poslove na monitoringu prirodnih vrijednosti prostora koji se odnose na sljedeće :

- Poslovi nadzora u smislu sprječavanja radnji bespravne sječe stabala, evidencija bespravno posječene drvene mase, te evidentiranje počinilaca u svrhu daljeg procesuiranja istih.
- Opažanje promjena na šumskim ekosistemima, evidencija oboljelih stabala, kontrola realizacije koja se provodi na njihovog poslovanja uklanjanja, monitoring uspostave šumskog reda nakon izvršene realizacije- uklanjanja bolesnih i oštećenih stabala (sanitarne sječe).
- Postavljanje i održavanje feromonskih klopki za suzbijanje potkornjaka (štetnih šumskih insekata), te kontinuirano prikupljanje ulova potkornjaka i dostava Šumarskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu na njihovu identifikaciju i kvantifikaciju.
- Nadzor nad realizacijom sječe u privatnim šumama u III zoni zaštite za vlasnike privatnih šuma sa Rješenjem izdatim od strane Ministarstva privrede Kantona Sarajevo – Uprave za šumarstvo.
- Provođenje mjera operativnog programa protivpožarne zaštite i redovne ophodnje u cilju protiv – požarne prevencije i sprječavanje loženja vatre od strane posjetilaca,
- Provođenje mjera iz Plana zaštite divljači na zaštićenim prirodnim područjima i redovan monitoring divljači u smislu sprovođenja uzgojno – zaštitnih mjera sa divljači kao i održavanje uzgojnih objekata i zimske prihrane, te sprječavanje radnji koje se odnose na nelegalni lov.

Uz pomenute poslove nadzornici prirode vrše neposredan nadzor nad izvođenjem radova na realizaciji planiranih aktivnosti usmjerenih na razvoj infrastrukture, održavanje higijene i prikupljanja komunalnog otpada, kao i niz aktivnosti koje su usmjerene na saradnju i pružanje informacija posjetiocima i lokalnoj zajednici.

Za realizaciju gore navedenih aktivnosti zadužene su Nadzornička služba i Stručna služba zaštite, održavanja, unapređenja i promocije, Ekonomska služba i Pravna služba, svaka u okviru svog posla. Nadzornici će vršiti neposredan nadzor na zaštićenim prirodnim područjima te će pratiti eventualne promjene prirodnih vrijednosti, preduzimati preventivne mjere zaštite (dežure na terenu vezane za sprečavanje pojave bespravnih sječa, krivolova, pojave požara, prikupljanja podataka koja su vezana za divljač, radnje koje su vezane za njegu šume i ostale poslove), nadzirati djelatnosti korisnika koje moraju biti u skladu s dozvoljenim mjerama, davati informacije o području i sl.

Saradnici u okviru stručne službe će obavljati stručne poslove po pitanju nadzora nad realizacijom monitoringa prirodnih vrijednosti koje će obavljati angažovana ovlaštena pravna lica i mjera koje su zadane kroz planove i programe Javne ustanove. Također u oblasti kontinuiranih poslova iz rada drugih službi Javne ustanove.

IV 1. 7. Promocija zaštićenih područja

Imajući u vidu da Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja ima važnu ulogu u raznim procesima ekološkog, edukativnog i promotivnog karaktera na području Kantona Sarajevo, planirano je kontinuirano putem web stranice, Facebooka, You Tubea i Instagrama davanje informacija o novostima i vijestima sa zaštićenih područja kao i o radu Javne ustanove.

U cilju promocije ovih prostora potpisan je ugovor o vršenju usluga na unaprijeđenju nastupa na društvenim mrežama u svrhu vidljivosti i promocije zaštićenih prirodnih područja, te je u okviru promotivnih aktivnosti planirano i snimanje fotografija 360 stepeni i njihovo objavljivanje na društvenim mrežama i internet stranici, a što će dovesti na boljoj promociji prirode i prirodnih vrijednosti zaštićenih prirodnih područja Kantona Sarajevo.

Ustanova u toku 2025. godine planira organizovati obilježavanje značajnih ekoloških datuma s osnovnim i srednjim školama Kantona Sarajevo, kao i učestvovanje i podržavanje saradnje sa udruženjima i institucijama u organizaciji edukativnih, sportskih i drugih događaja koje će se odvijati na zaštićenim područjima.

Projekat obilježavanja značajnih ekoloških datuma u saradnji s osnovnim i srednjim školama Ustanova realizuje od 2011. godine i kroz njega je prošlo više od 15.000 učenika.

U sklopu planiranih događaja koji su vezani za edukaciju sa školama u sklopu obilježavanja ovih datuma planirano je slijedeće :

Planirani ekološki datumi koji će se obilježiti u 2025. godini su:

- Svjetski dan zaštite šuma, koji će se obilježiti na dan 21.3.2025.
- Svjetski dan voda, koji će se obilježiti na dan 22.3.2025.
- Dan planete Zemlje, koji će se obilježiti na dan 22.4.2025.
- Evropski dan parkova, koji će se obilježiti na dan 22.5.2025.
- Evropski dan bez automobila, koji će se obilježiti na dan 22.9.2025.
- Oktobar – mjesec zaštite od požara, koji će se u saradnji sa predstavnicima profesionalne Vatrogasne brigade Kantona Sarajevo obilježiti prigodnim predavanjem o zaštiti od požara

Od 2022. godine Ustanova organizuje manifestaciju „Dani zaštićenih područja Kantona Sarajeva“ koja obuhvata brojne aktivnosti vezane za edukaciju i problematiku zaštićenih područja. Manifestacija će se održati 30. i 31. maja i predviđen je veliki broj učesnika – učenika, studenata, profesora i ostalih koji se bave pitanjima i oblastima vezanim za zaštićena područja i općenito zaštitu prirode.

U mjesecu septembru je planirana organizacija sajma lokalnih proizvoda i rukotvorina pod nazivom „Zlatne boje“. Tim povodom predstavnici lokalne zajednice koja gravitira području Zaštićenog područja „Bijambare“ će imati priliku da izlože i prodaju svoje proizvode i rukotvorine.

Uz angažman certifikovane organizacije za pružanje usluga edukacije za zelenu destinaciju KJU za zaštićena prirodna područja je u sredinom 2024. godine aplicirala na dodatne kriterije za certificiranje Spomenika prirode „Skakavac“ kao jedne od zelenih destinacija iz Bosne i Hercegovine, te je kao rezultat te aktivnosti dobila potvrdu od Green Destinations da je priča o dobroj praksi bila uspješna, te je cetifikat o ulasku u TOP 100 priča o dobroj praksi Ustanova dobila i za 2024. godinu. Naredni korak koji je pred Ustanovom je apliciranje za nagrade, koje su u trećoj godini od početka popunjavanja kriterija.

Program certificiranja za dobivanje certifikata Green destination je veoma važna promocija područja u sklopu vizuelne identifikacije Skakavca, koji će kao takav biti prepoznatljiv i na međunarodnom nivou. Krajnji cilj jeste dobijanje certifikata za održivi zeleni turizam, certifikata zelene destinacije koji je veoma važan za zaštićena prirodna područja koja su često delikatna i podložna prijetnjama. Certifikacija promoviše održivi turizam koji minimizira negativan uticaj na prirodu i privlači ekološki osvještene turiste poboljšavajući prepoznatljivost i imidž destinacije na globalnom nivou.

IV 1. 8. Edukacija uposlenika i jačanje stručnih kapaciteta

Edukacija uposlenika koji rade u zaštićenim prirodnim područjima je ključna jer omogućava bolje razumijevanje ekosistema, zaštite biodiverziteta i zakonodavnih okvira. Obučeni radnici mogu efikasnije upravljati prirodnim resursima, sprečavati ilegalne aktivnosti, te pružiti tačne informacije posjetiocima.

Također, edukacija pomaže u primjeni najboljih praksi za očuvanje prirodnih vrijednosti i osiguranje dugoročne održivosti zaštićenih područja. Uposlenici Javne ustanove će proći kroz programe usavršavanja i edukacije iz različitih oblasti da bi mogli odgovoriti zahtjevima koji će omogućiti efikasniju zaštitu i očuvanje prirodnih vrijednosti i implementaciju održivih praksi u upravljanju prirodnim resursima.

U svim važećim planovima upravljanja, kroz akcione planove je prepoznata i navedena potreba edukacije uposlenika kroz razmjene iskustava sa praksama i znanjima koje se provode u susjednim zemljama, a vezana su za upravljanje zaštićenim prirodnim područjima. U cilju edukacije uposlenika i jačanje stručnih kapaciteta, planirana je i organizacija studijske posjete zaštićenim prirodnim područjima u Republici Hrvatskoj, kao najbližoj destinacijskoj posjeti gdje bi se mogla usvojiti znanja i pozitivne prakse o upravljanju područjima u EU.

Profil uposlenika koji će prisustvovati posjeti će biti određen na osnovu različitih oblasti koje su potrebne za cjelokupno upravljanje ovim područjima kao što efikasnije upravljanje, planiranje i razvoj dozvoljenih aktivnosti, nadzor i čuvanje područja, zaštita kulturno-historijske baštine, očuvanje i zaštita biljnih vrsta, itd.

Razmjena poslovnih iskustava je ključna jer omogućava razvoj novih ideja, poboljšanje poslovnih praksi i strategija, te učenje iz tuđih uspjeha i neuspjeha. Osim sticanja novih znanja i iskustava omogućava se izgradnja mreže kontakata koji bi otvorili potencijalnu saradnju.

U 2025. godini predviđaju se aktivnosti na zaštiti, održavanju i očuvanju prirodnih vrijednosti, a ogledaju se u sljedećem:

- Neposredan nadzor u zaštićenim prirodnim područjima,
- Provođenje mjera operativnog programa protivpožarne zaštite,
- Provođenje mjera iz Plana zaštite divljači na zaštićenim prirodnim područjima,
- Provođenja mjera iz Plana zaštite ihtiofaune na zaštićenim prirodnim područjima,
- Provođenje mjera iz Plana upravljanja otpadom (na osnovu već izrađenog plana),
- Kontinuirana dopuna i ažuriranje informacija web gis preglednika o zaštiti biodiverziteta i geodiverziteta,
- Održavanje i čišćenje putnih komunikacija i vodotokova u zaštićenim područjima,
- Održavanje putnih komunikacija u zimskom periodu,
- Kontrola rada s mjerama zaštite fizičkih i pravnih lica koja obavljaju odgovarajuće djelatnosti u zaštićenim područjima,

- Održavanje web stranice i društvenih mreža Ustanove s ciljem informisanja javnosti,
- Saradnja s nevladinim sektorom, udruženjima i lokalnim zajednicama.

Za realizaciju gore navedenih aktivnosti zadužene su Nadzornička služba i Stručna služba zaštite, održavanja, unaprjeđenja i promocije, Ekonomska služba i Pravna služba, svaka u okviru svog posla. Nadzornici će vršiti neposredan nadzor na zaštićenim prirodnim područjima te će pratiti eventualne promjene prirodnih vrijednosti, preduzimati preventivne mjere zaštite (dežure na terenu vezane za sprečavanje pojave bespravnih sječa, krivolova, pojave požara, prikupljanja podataka koja su vezana za divljač, radnje koje su vezane za njegu šume i ostale poslove), nadzirati djelatnosti korisnika koje moraju biti u skladu s dozvoljenim mjerama, davati informacije o području i sl.

Saradnici u okviru stručne službe će obavljati stručne poslove po pitanju nadzora nad realizacijom monitoringa prirodnih vrijednosti koje će obavljati angažovana ovlaštena pravna lica i mjera koje su zadane kroz planove i programe Javne ustanove. Također u oblasti kontinuiranih poslova iz rada drugih službi Javne ustanove proizlaze različite obaveze i aktivnosti, a to su:

- Ekonomski poslovi koji obuhvataju izradu nacrtu i prijedloga Budžeta Javne ustanove, izrada izvještaja o radu JU, izrada finansijskog izvještaja i finansijskog plana, usaglašavanje bruto bilansa Ustanove, priprema operativnog plana izvršenja budžeta, evidencija i praćenje realizacije izvršenja budžeta, izrada fiskalne procjene i odgovornosti, tromjesečno planiranje i izvještavanje o utrošku sredstava iz budžeta, unos i raspored vlastitih prihoda, popunjavanje obrazaca FUK-a, izrada DOB-a, prijem, kontrola i raspored ulaznih faktura, izrada naloga za plaćanje, vođenje knjige ulaznih (KUF) i izlaznih (KIF) faktura, vođenje poslova blagajne, obračun i prijava PDV-a, unos podataka u E-kuf i E-kif, obračun LD uposlenika, evidencija i koordinacija refundacija sa Zavodom za zapošljavanje; izvršenje popisa sredstava, obaveza i potraživanja JU, evidencija vlastitih prihoda; saradnja sa turističkim agencijama i evidencija o uplatama.
- Pravni i opći poslovi koji obuhvataju širok spektar obavljanja poslova iz različitih grana prava i koji uključuju učešće u rješavanju imovinsko-pravnih poslova, pribavljanja različitih dozvola (dozvole iz oblasti prostornog planiranja, građenja, zaštite prirode, dozvole iz oblasti voda, dozvole i saglasnosti za zapošljavanje itd). Također u segment pravnih poslova ulaze i kadrovski poslovi, poslovi na provođenju konkursnih procedura i procedura javnog oglašavanja, organizovanja i pripreme materijala za sjednice Upravnog i Nadzornog odbora, provođenje aktivnosti na borbi protiv korupcije, vođenje i svakodnevno ažuriranje registara te druge opće poslove.

IV 2. Definisane aktivnosti planirane za realizaciju u 2025. godini iz planova upravljanja zaštićenih područja, Privremenih upravljačkih smjernica za Spomenik prirode "Skakavac"

IV 2. 1 Spomenik prirode "Skakavac"

IV 2. 1. 1. Zaštita staništa i vrsta i očuvanje hidroloških vrijednosti područja

➤ Monitoring i zaštita šumskih ekosistema

Integralna zaštita šumskih ekosistema podrazumijeva primjenu svih raspoloživih metoda i sredstava koji mogu pružiti odgovarajuću zaštitu od štetnog uticaja svih abiotičkih i biotičkih faktora, a koji se primjenjuju istovremeno ili sukcesivno.

Sveobuhvatna primjena u praksi je riješena na način da se vrši kontinuirano čuvanje šuma od bespravnih sječa, zaštita šuma u smislu kontrole prisustva šumskih štetnika koja se odvija u skladu s utvrđenim naučnim i zakonskim procedurama, kao i efikasno uspostavljena protiv – požarna zaštita.

Prema ranije utvrđenim smjernicama na poslovima zaštite šuma poduzimaće se mjere s naglaskom na kontinuiranu borbu protiv potkornjaka, koji je uz imelu najznačajniji biološki štetnik na našem području.

Preventivne mjere borbe protiv potkornjaka i monitoring sadrže:

- Optimiziranje broja lovnih klopki i njihov pravilan prostorni raspored,
- Nabavku najdjelotvornijih feromona prema vlastitim saznanjima i preporukama stručnjaka,
- Sanitarnu sječu i konsignaciju sanitarnih užitaka u cilju pravilnog i pravovremenog uklanjanja zaraženih stabla.

Provođenje sanitarnih sječa u cilju očuvanja zdravstvene stabilnosti šuma u državnim šumama riješeno je sporazumom s Kantonalnim javnim preduzećem za gospodarenje državnim šumama "Sarajevo-šume" d.o.o. Sarajevo.

U cilju provođenja efikasnijih mjera zaštite šuma, planirano je angažovanje Šumarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu za pružanje usluga na procjeni zdravstvenog stanja šuma u zaštićenim područjima.

Pored zaštite šuma od nametnika izvršit će se nastavak aktivnosti na provedbi kontinuiranog monitoringa biodiverziteta šumskih ekosistema na uspostavljenim trajnim ploham koji obuhvata inventarizaciju staništa i šumskih ekosistema u svim fenološkim fazama. Prikupljanje podataka će dati pokazatelje koji ukazuju na stanje staništa i definisanja odgovarajućih mjera za njihovo očuvanje.

U ovoj godini biti će izvršeno prikupljanje podataka na osnovu kreiranih obrazaca i definisanih parametara za snimanje, a koje će obuhvatiti proljetni i ljetni aspekt. Na lokalitetu u slivu Peračkog potoka po prethodno izvršenom kartiranju potencijalnog nalazišta prirodne bukove prašume koje su reprezentativne nastaviti će se dalja istraživanja ovih ekosistema u cilju njihove dugoročne zaštite. Nakon terenskih aktivnosti slijedi period u kojem će se odrediti standardni indeksi diverziteta npr.: Shannon- Winner-ov index, Simpson-ov indeks, indeks izjednačenosti, indeksa konkurencije i horizontalne strukture.

Prikupljanje podataka će dati pokazatelje koji ukazuju na stanje staništa i definisanja odgovarajućih mjera za njihovo očuvanje.

➤ Očuvanje livadskih ekosistema

Cilj održavanja livadskih ekosistema je očuvanje biodiverziteta i postojećih ambijentalnih vrijednosti. Na području Spomenika prirode Skakavac većina površina pod livadama je u vlasništvu privatnih lica i održavanje ovih površina se odvija od strane samih vlasnika. Šumske čistine u državnom vlasništvu će biti predmet održavanja od strane uposlenika Ustanove.

U cilju očuvanja livadskih ekosistema s brojnim endemičnim, rijetkim i ugroženim vrstama biljaka, planira se uspostava kontinuiranog monitoringa biodiverziteta livadskih ekosistema. Uspostava kontinuiranog monitoringa biodiverziteta livadskih ekosistema na uspostavljenim trajnim ploham izvršit će se s ciljem zaštite ovih staništa kroz kontinuirano prikupljanje podataka koji služe za praćenje stanja identificiranih vrsta i definisanja odgovarajućih mjera očuvanja prirodnih vrijednosti, unapređenje zaštite i konzervacije elemenata prirodnog diverziteta.

Javnoj ustanovi su odobrena sredstva za sufinansiranje projekta putem Javnog konkursa Fonda za zaštitu okoliša Federacije Bosne i Hercegovine pod nazivom „Uspostava kontinuiranog monitoringa biodiverziteta livadskih ekosistema na području Spomenika prirode „Skakavac“ i Zaštićenog pejzaža „Trebević“.

Projekat je u fazi realizacije i realizuje se u saradnji sa stručnjacima Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu.

➤ **Zaštita divljači**

Nakon usvajanja godišnjeg plana zaštite divljači na zaštićenim prirodnim područjima, a u skladu sa izrađenim terenskim uputstvima, za područje Spomenika prirode „Skakavac“ obezbijedit će se postavljanje određene količine hrane i soli potrebne za prihranu divljači tokom zimskih mjeseci. Kontinuirano će se vršiti evidentiranje prisustva divljači na području pomoću praćenja tragova kretanja pojedinih vrsta divljači, kao i sa snimaka s postavljenih fotozamki (kamera).

U saradnji sa Veterinarskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu, a u cilju uvida u zdravstveno stanje životinja i minimiziranje širenja bolesti kod divljih životinja, kao i prijenosa zoonotskih bolesti, koje predstavljaju opasnost po zdravlje ljudi, vršit će se kontinuirani monitoring i procjena zdravstvenog stanja divljači.

Stručna podrška oglada se u terenskim izlascima eksperata radi uzorkovanja odgovarajućeg materijala za parazitološke, mikrobiološke i molekularno – dijagnostičke pretrage, kao i u pripremi i ispitivanju prikupljenih uzoraka u ovlaštenim i akreditiranim laboratorijima.

➤ **Reintrodukcija divlje orhideje - gospina papučica (*Cypripedium calceolus* L.)**

Prethodno izvršenim istraživanjima utvrđeno je stanište ove ugrožene vrste iz porodice Orchidaceae. Kako postoje uslovi staništa dobivenim dokumentom, predložena je njena ponovna reintrodukcija. U cilju reintrodukcije vrste, a u skladu sa svim pozitivnim pravnim izrađen je Plan reintrodukcije za vraćanje u njeno prirodno stanište što u konačnici ima za cilj zaštitu biljnih vrsta i nastojanje da se omogući ponovni opstanak vrste u području iz kojega je nestala.

Na osnovu izrađenog dokumenta pribavljene su saglasnosti za reintrodukciju vrste za ponovno vraćanje ove vrste u prirodu, a što će se provesti u tekućoj godini.

➤ **Monitoring vode za piće**

Monitoring vode za piće omogućava pregled stanja i kontrolu vode i od primarnog je značaja za očuvanje zdravlja posjetilaca i definisanja odgovarajućih mjera očuvanja hidroloških vrijednosti prostora.

Ovaj monitoring je redovna aktivnost i isti programom obuhvata mikrobiološke i fizičko-hemijske analize na jednoj monitoring tački. Za uzorkovanje i ispitivanje stanja kvaliteta vode za piće zadužena je ovlaštena institucija.

Osim ovog kontinuiranog monitoringa, vršit će se i ispitivanje vode na sadržaj teških metala, a shodno zakonskoj regulativi i stručnim procjenama. Monitoringom su planirane fizičko-hemijske analize vode na sadržaj teških metala: olovo (Pb), kadmij (Cd) i cink (Zn), jedna monitoring tačka. Za uzorkovanje i ispitivanje stanja kvaliteta vode na sadržaj teških metala zadužena je ovlaštena institucija.

- **Mehaničko čišćenje, dezinfekcija i hiperhlorinacija lokalne kaptaže distributivnog sistema za vodu sve do istočišta**

Na ovom prostoru se nalazi lokalna kaptaža koja služi za vodosnabdijevanje. U cilju higijenske ispravnosti objekta putem kojeg se vrši vodosnabdijevanje te zaštite i sigurnosti korisnika, planirano je mehaničko čišćenje, dezinfekcija i hiperhlorinacija kaptaže distributivnog sistema za vodu sve do istočišta, u redovnom postupku, a što će rezultirati da je navedeni vodni objekat u funkcionalnom i ispravnom stanju.

Za realizaciju ovih usluga zadužena je ovlaštena institucija.

- **Monitoring površinskih voda**

U cilju zaštite i održavanja dobrog statusa voda, monitoring površinskih voda planiran je na jednoj monitoring tački i isti obuhvata mikrobiološke i fizičko-hemijske analize. Za ispitivanje stanja kvaliteta vode za piće zadužena je ovlaštena institucija.

- **Monitoring zemljišta**

Kako bi se osigurala zaštita zdravlja ljudi, životne sredine i ekosistema, te omogućilo donošenje odluka koje bi vodile zaštiti životne sredine na temelju preciznih podataka, potreban je nastavak monitoringa zemljišta na sadržaj teških metala.

Planiranim monitoringom zemljišta bi se ustanovilo porijeklo povećanih vrijednosti teških metala i elemenata u zemljištu koje može biti prirodno (geogeno), imisijsko (unošeno) i antropogeno (uticajem ljudskog faktora). Značaj ovog monitoringa je da se utvrde nivoi onečišćenja zemljišta teškim metalima potencijalno toksičnim elementima i organskim polutantima i definiše zona rizika te predlože mjere prevencije i sanacije onečišćenog područja, kako bi se spriječilo štetno djelovanje teških metala i organskih polutanata. Monitoring zemljišta planiran je na dvije mikrolokacije i za isti je zadužena ovlaštena institucija.

IV 2. 1. 2. Očuvanje i promocija lokaliteta kulturno-historijskog naslijeđa

Na zaštićenim prirodnim područjima su evidentirani lokaliteti kulturno – historijskog naslijeđa koji zajedno sa prirodnim i pejzažnim vrijednostima ovih prostora čine neodvojivu cjelinu koju je neophodno zaštititi od daljeg propadanja.

U tom cilju Ustanova je u saradnji sa Zavodom za kulturno – historijsko i prirodno naslijeđe Kantona Sarajevo izradila Program konzervacije, zaštite i prezentacije za arheološka istraživanja lokaliteta koji je proglašen nacionalnim spomenikom BiH i to Arheološko područje – ostaci srednjovjekovnog grada i nekropola sa stećcima Luka, koji se nalazi u obuhvatu Spomenika prirode „Skakavac,,

Na osnovu izrađenog programa u narednom periodu će se planirati realizacija aktivnosti koje će voditi ka boljoj zaštiti, pravilnom korištenju i promociji navedenog lokaliteta, a planirano je slijedeće :

- Geofizičko snimanje šireg prostora kulturno – historijskog naslijeđa - nekropole stećaka "Luka", koje će se odvijati u cilju istraživanja i mapiranja arheološkog lokaliteta i struktura koje se nalaze ispod zemlje putem neinvazivnih metoda bez potrebe za kopanjem ili narušavanjem same lokacije. Snimanje terena, prikupljanje i obrada podataka, te analiza i rezultata će biti izvršena u cilju donošenja zaključaka o prirodi otkrivenih objekata, te boljeg planiranja budućih arheoloških

iskopavanja, te doprinos većem razumijevanju prošlih civilizacija i njihovih običaja, kao i manji rizik od oštećenja kulturnih dobara.

- Održavanje okolnog područja kulturno-historijske lokacije nekropole stećaka iz XIII i XIV stoljeća, koje će učiniti kulturno-historijsku lokaciju pristupačnom na način da se okolni teren uredi i obilježi.

IV 2. 1. 3. Uređenje i kontinuirano održavanje prostora i infrastrukture

Cilj uređenja i kontinuiranog održavanja prostora i infrastrukture u zaštićenim područjima je očuvanje prirodnih resursa, biodiverziteta i ekosistema, uz omogućavanje održivog korištenja tih područja, te pružanje mogućnosti za razvoj odgovornog turizma i rekreacije uz minimiziranje negativnog uticaja na prirodu.

U tom cilju planirana je realizacija slijedećih aktivnosti :

- Održavanje putnih komunikacija i pješačkih staza unutar prostora, koja će osigurati saobraćajnu pristupačnost prostora, kao i sigurnost posjetilaca prilikom njegovog obilaska .
- Održavanje i zamjena polomljenih i uništenih informativnih tabli i putokaza, čije će redovno održavanje obezbijediti funkcionalnost turističke signalizacije.
- Održavanje digitalne turističke aplikacije Sarajevo Outdoor Routes, što će obezbijediti funkcionalnu i ažuriranu platformu o pješačkim rutama, te podršku i interakciju sa korisnicima prostora.
- Održavanje postojećeg i postavljanje dodatnog mobilijara, koji će omogućiti Produžen vijek trajanja postojećeg mobilijara , kao i postavljanje dodatnog mobilijara u skladu sa potrebama posjetilaca .
- Održavanje i obnova postojeće infrastrukture za odlaganje otpada, kao i postavljanje dodatnih posuda/kanti za ove namjene, kao i kontinuirano prikupljanje otpada, odlaganje na predviđena mjesta i odvoz sa prostora.

IV 2. 2. Spomenik prirode “Vrelo Bosne”

IV 2. 2. 1. Zaštita staništa i vrsta i očuvanje hidroloških vrijednosti područja

- **Sanacija i primjena uzgojnih mjera na stablima na području Spomenika prirode „Vrelo Bosne“**

U cilju zaštite i očuvanja dendroflоре kao integralnog dijela baštine te zaštite i sigurnosti posjetilaca i njihovog bezbjednijeg kretanja, planirane su redovne mjere zaštite dendroflоре koje će omogućiti poboljšanje statusa i njihovo adekvatno održavanje i prezentiranje unutar zaštićenog područja. Redovne mjere zaštite su:

- orezivanje grana osušenih i polomljenih krošnji stabala;
- reduciranje krošnji;
- korekcija krošnji u cilju smanjenja i opterećenosti glavne grane ili čitavog stabla i smanjenja opasnosti od prelamanja ili izvaljivanja;
- obilježavanje letalnih, opasnih i ostataka stabala visokih panjeva;
- sječa suhih i rizičnih stabala;
- uklanjanje panjeva specijaliziranom namjenskom mašinom (postupak frezanja) čijom primjenom ne dolazi do oštećenja korijenovog sistema susjednih stabala;

- sadnja novih stabala.

Javna ustanova ima za cilj primijeniti sve mjere zaštite od pravno-administrativnih, tehničkih, uzgojno-zaštitnih i svih drugih u cilju očuvanja, održanja i unapređenja postojećeg stanja stabala te istima omogućiti što duži vijek egzistencije. Važno je istaći da se realizacijom mjera zaštite vodi posebna pažnja kako ne bi došlo do narušavanja prirodne ravnoteže niti do negativnog uticaja na okoliš.

➤ Očuvanje livadskih ekosistema

U cilju očuvanja ekosistema livada s brojnim endemičnim, rijetkim i ugroženim vrstama biljaka, planira se redovno održavanje i monitoring ovih staništa na području Spomenika prirode "Vrelo Bosne". Očuvanje livada i livadskih ekosistema vrši se na način da se planira redovna kosidba istih. Košenjem se uklanjaju korovske i invazivne vrste biljaka koje negativno djeluju na autohtone vrste na prostoru. U slučaju pojave velikog broja jedinki invazivnih vrsta, vrijedne vrste biljaka i ekosistemi livada mogli bi biti zauvijek izgubljeni za prostor. Planiranim aktivnostima sačuvati će se izvorna vegetacija.

U cilju očuvanja livadskih ekosistema na ovom prostoru planiran je i nastavak kontinuiranog monitoringa livadskih ekosistema na uspostavljenim trajnim ploham, a u skladu sa smjernicama i uspostavljenim modelom monitoring koji je izvršen u prethodnom periodu od strane angažovanih stručnjaka sa Prirodno-matematičkog fakulteta u Sarajevu. Cilj ove aktivnosti je da se kontinuirano prati stanje livadskih ekosistema, što će omogućiti efikasno upravljanje na području SP Vrelo Bosne.

➤ Monitoring i zaštita divljači i vodenih ptica

Na području Spomenika prirode "Vrelo Bosne" postaviti će se određene količine hrane i soli potrebne za prihranu divljači i ptica tokom zimskih mjeseci. Kontinuirano će se vršiti evidentiranje prisustva divljači na području pomoću praćenja tragova kretanja pojedinih vrsta divljači, kao i sa snimaka sa postavljenih fotozamki (kamera). U okviru monitoringa zdravstvenog stanja ptica na području Spomenika prirode "Vrelo Bosne", izvršiti će se uzorkovanje dijagnostičkog materijala (feces i brisevi iz okoliša u kojem su ptice boravile), te izvršiti uvid u kondiciono i zdravstveno stanje životinja. Prikupljeni uzorci, kod crvenokljunih labudova i patki gluhara, testiraju se na prisustvo virusa visokopatogene influence ptica (virusi ptičje gripe, HPAI) u cilju zaštite ove skupine organizama.

U cilju zaštite labudova na području Spomenika prirode Vrelo Bosne nastaviti će kontinuirano prstenovanje labudova u saradnji sa stručnim osobljem iz udruženja „Naše ptice“. Ova aktivnost će se nastaviti s ciljem da jedinke populacije labudova koji obitavaju na području Vrelo Bosne budu obilježene kako bi se zaštitilo njihovo zdravstveno stanje i kako bi se izbjeglo da se na prostor dovode jedinke koje su odbjegle sa nekih drugih područja. Crvenokljuni labudovi (*Cygnus olor*) na području Spomenika prirode "Vrelo Bosne" su prvi labudovi u Bosni i Hercegovini koji su označeni prstenom.

➤ Monitoring vode za piće na sadržaj teških metala

U Prvoj zoni zaštite Spomenika prirode "Vrelo Bosne", na lokalitetu izvorišta rijeke Bosne planirane su fizičko-hemijske analize vode na sadržaj teških metala: olovo (Pb), kadmij (Cd), cink (Zn) i arsen (As). Za ispitivanje stanja kvaliteta vode na sadržaj teških metala zadužena je ovlaštena institucija.

➤ **Monitoring površinskih voda**

U cilju zaštite i održavanja dobrog statusa voda, monitoring površinskih voda planiran je programom rada na dvije monitoring tačke. Parametri površinskih voda će biti definisani zakonskom regulativom. Za ispitivanje stanja kvaliteta površinskih voda zadužena je ovlaštena institucija.

➤ **Monitoring otpadnih voda**

Monitoring otpadnih voda je ključan iz nekoliko razloga koji uključuju zaštitu zdravlja ljudi, očuvanje životne sredine i usklađenost sa zakonodavstvom. Kontinuiranim monitoringom omogućava se pravovremeno otkrivanje opasnih supstanci i preduzimanje odgovarajućih mjera zaštite, a sve u cilju sprečavanja negativnih uticaja na ekosisteme, biodiverzitet i kvalitet vode.

S aspekta zaštite i očuvanja prirodnih vrijednosti, monitoring otpadnih voda je redovna aktivnost Javne ustanove i od primarnog je značaja u cilju postizanja dobrog stanja vodnih objekata. Odvodnja i tretman otpadnih voda koje nastaju unutar objekata, vrši se putem bioprečištača do nivoa prerade koji zadovoljava propisanu zakonsku regulativu za upuštanje u prirodni recipijent ili sistem javne kanalizacione mreže. Prema Uredbi o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije, minimalni broj uzoraka tokom jedne godine sa aglomeracijom opterećenja manjom od 2.000 ES je 2 uzorka. Pošto se radi o uređajima manjeg kapaciteta od 2.000 ES, uzimaju se po 2 uzorka za svaki vodni objekat.

Na ovom području nalaze se dva bioprečištača koja su u sklopu fijakerskih stajališta i služe za prečišćavanje otpadnih i oborinskih voda sa platoa stajališta:

- Vrelo Bosne, tip uređaja: AS-VARIOcomp K10
- Velika aleja, tip uređaja: BP ASP K15

Za ispitivanje stanja kvaliteta otpadnih voda zadužena je ovlaštena institucija

➤ **Servisiranje i održavanje vodnih objekata (bioprečištača)**

Servisiranje i održavanje vodnih objekata redovna je aktivnost koja je potrebna radi kontrole stanja ispravnosti rada bioprečištača, jer ukoliko uređaji nisu u ispravnom stanju, postoji velika mogućnost od zagađenja otvorenih vodotoka. Ukoliko uređaji nisu u ispravnom stanju, vrlo moguće je da niti analiza otpadnih voda neće biti u referentnim graničnim vrijednostima čiji parametri moraju zadovoljavati kriterije Uredbe o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije. Na ovom području nalaze se dva vodna objekta (bioprečištači) koja su u sklopu fijakerskih stajališta na lokalitetima Vrelo Bosne i Velika aleja (Vrelo Bosne, tip uređaja: AS-VARIOcomp K10 i Velika aleja, tip uređaja: BP ASP K15).

Za realizaciju servisiranja i održavanja ovih uređaja zaduženo je pravno lice koje je registrovano za ovu vrstu djelatnosti. Budući da su uređaji iz asortimana različitih dobavljača, za uređaj na Velikoj aleji zadužena je firma Borplastika Eko d.d. Tuzla, a za uređaj na Vrelu Bosne firma Regeneracija d.o.o. Velika Kladuša, kao ovlašteni distributeri odnosno proizvođači uređaja za tretman i prečišćavanje otpadnih voda i mastolova. Za neposredni nadzor kontrole rada bioprečištača zaduženi su nadzornici u smislu vizuelnog pregleda uređaja. U slučaju mogućih nepravilnosti uočenih vizuelnim osmatranjem, iste evidentiraju i obavještavaju glavnog nadzornika.

➤ **Generalno čišćenje i crpljenje otpadne vode iz šahtova bioprečištača zajedno sa taložnim slivnicima i sabirnim separatorima**

Generalno čišćenje i crpljenje otpadne vode iz šahtova bioprečištača zajedno sa taložnim slivnicima i sabirnim separatorima redovna je aktivnost potrebna radi održavanja vodnih objekata, kao i održavanja dozvoljene količine otpadne vode koja se prikuplja u sabirnim taložnim tankovima. Na

ovom području nalaze se dva vodna objekta koja su u sklopu fijakerskih stajališta na lokalitetima Vrelo Bosne i Velika aleja. Broj pražnjenja otpadne vode zavisi od količine iste te se pražnjenje vrši u skladu sa potrebama. Za crpljenje otpadne vode i generalno čišćenje sabirnih separatora te pročepljenje kanala i slivnika zaduženo je ovlašteno preduzeće.

➤ **Monitoring zemljišta**

U cilju zaštite resursa zemljišta u zaštićenom području, planiran je nastavak monitoringa zemljišta kako bi se ustanovilo porijeklo povećanih vrijednosti teških metala i elemenata u zemljištu koje može biti prirodno (geogeno), imisijsko (unošeno) i antropogeno (uticajem ljudskog faktora). Značaj ovog monitoringa je da se utvrde nivoi onečišćenja zemljišta teškim metalima potencijalno toksičnim elementima i organskim polutantima i definiše zona rizika te predlože mjere prevencije i sanacije onečišćenog područja, kako bi se spriječilo štetno djelovanje teških metala i organskih polutanata. Monitoring zemljišta planiran je na tri mikrolokacije i za isti je zadužen Federalni zavod za agropedologiju u okviru redovnog programa rada. Rezultati monitoringa će biti ustupljeni Ustanovi.

IV 2. 2. 2. Zaštita i očuvanje kulturno-historijskog naslijeđa

Ustanova u okviru neposrednog nadzora nad kulturno-historijskim objektima vrši kontinuirano praćenje, zaštitu i očuvanje objekata koji imaju značajnu kulturnu i istorijsku vrijednost. Ovaj nadzor obuhvata različite aktivnosti koje omogućavaju da objekti ostanu sačuvani u svom autentičnom obliku, dok se istovremeno sprečava njihovo oštećenje ili uništavanje.

Ustanova je također u saradnji sa Zavodom za kulturno – historijsko i prirodno naslijeđe Kantona Sarajevo izradila projektni zadatak kao i Program konzervacije, zaštite i prezentacije za arheološko istraživanje lokaliteta koji je proglašena nacionalnim spomenikom BiH i to Srednjovjekovno nalazište Vrutci, predromanička crkva i srednjovjekovna nekropola koja se nalazi u okviru Historijskog područja- ostaci predromaničke crkve i srednjovjekovno groblje Crkvina kod sela Vrutci na području Spomenika prirode „Vrelo Bosne.“

Na osnovu izrađenih programa u narednom periodu će se planirati realizacija aktivnosti koje će osigurati zaštitu, pravilno korištenje i promociju navedenog lokaliteta i to:

- Geofizičko snimanje ovog lokaliteta, koje će se odvijati u cilju istraživanja i mapiranja struktura koje se nalaze ispod zemlje putem neinvazivnih metoda bez potrebe za kopanjem ili narušavanjem same lokacije i
- Održavanje okolnog područja kulturno-historijske lokacije u okviru Historijskog područja-ostaci predromaničke crkve i srednjovjekovno groblje Crkvina kod sela Vrutci na području Spomenika prirode „Vrelo Bosne.“

IV 2. 2. 3. Uređenje i kontinuirano održavanje prostora i infrastrukture

Na području SP „Vrelo Bosne“ postoji više aktivnosti i djelovanja koja se predlažu Planom upravljanja i ovim planom, a smatraju se neophodnima za unapređenje održivog korištenja ovog prostora koji će pružiti mogućnosti za razvoj odgovornog turizma i rekreacije uz minimiziranje negativnog uticaja na prirodu.

U tom cilju planirana je realizacija slijedećih aktivnosti :

- Održavanje i uređenje pješačkih staza unutar prostora.
- Održavanje zelenih površina kroz aktivnosti na redovnoj košnji, izgrabljivanju lista, orezivanju ukrasnog žbunja i sl.

- Održavanje i obnova postojeće infrastrukture za odlaganje otpada, kao i postavljanje dodatnih posuda/kanti za ove namjene, kao i kontinuirano prikupljanje otpada i odvoz sa prostora.
- Zamjena i postavljanje zaštitne drvene ograde oko jezera u nukleusu područja.
- Uređenje i održavanje lokaliteta Spomen kosturnice - nacionalni spomenik u obuhvatu SP Vrelo Bosne.
- Kontinuirano čišćenje vodotoka i jezera na lokalitetima Vrelo Bosne i Stojčevac.
- Kontinuirano održavanje, čišćenje i uređenje prostora Velike aleje i Rimskog mosta.
- Kontinuirano održavanje i popravka postojećeg parkovskog mobilijara.
- Upravljanje animalnim (konjskim) otpadom.
- Uređenje i opremanje tematskog dječijeg igrališta na lokalitetu Vrelo Bosne

U cilju unapređenja i poboljšanje sadržaja i ponude za djecu i porodice u okviru postojećeg dječijeg igrališta izvršiti će se je postavljanje novih sadržaja koji bi najmlađem uzrastu omogućili bolji sadržaj i igru na otvorenom. Uređenje i opremanje interpretacijskog/tematskog dječijeg igrališta koje će biti u skladu sa zaštitom prirodnih vrijednosti i kulturno-historijskih spomenika prostora. Projektnim rješenjem je predviđeno uređenje i opremanje igrališta na način koji će omogućiti djeci edukaciju o prirodnim i kulturnim bogatstvima, uz interaktivne i tematske elemente. Igralište će biti osmišljeno kao dio šire interpretacijske infrastrukture, tako da se uklopi u ambijent, poveže posjetitelje sa prirodnim i kulturnim vrijednostima, stvori interaktivan i siguran prostor za igru, te funkcionalno doprinese održivom razvoju turizma i rekreacije na ovom području. Ovaj projekat se nastavlja na prethodno realiziran projekat interpretacijske staze koja se nalazi u blizini predmetne lokacije.

IV 2. 3. Zaštićeni pejzaž "Bijambare"

IV 2. 3. 1. Zaštita staništa i vrsta i očuvanje hidroloških vrijednosti područja

➤ Monitoring i zaštita šumskih ekosistema

Prema rezultatima monitoringa, brojnosti populacije potkornjaka je u toku 2024. godine značajno je povećana, te je u cilju integralne zaštite šumskih ekosistema potrebna primjena svih raspoloživih metoda i sredstava koji mogu pružiti odgovarajuću zaštitu od štetnog uticaja svih abiotičkih i biotičkih faktora, a koji se primjenjuju istovremeno ili sukcesivno.

Prema ranije utvrđenim smjernicama na poslovima zaštite šuma poduzimaće se mjere s naglaskom na kontinuiranu borbu protiv potkornjaka smrče koje se odnose na :

- Optimiziranje broja lovnihi klopki i njihov pravilan prostorni raspored,
- Nabavku najdjelotvornijih feromona prema vlastitim saznanjima i preporukama stručnjaka,
- Sanitarnu sječu i konsignaciju sanitarnih užitaka u cilju pravilnog i pravovremenog uklanjanja zaraženih stabla.

Provođenje sanitarnih sječa u cilju očuvanja zdravstvene stabilnosti šuma u državnim šumama riješeno je sporazumom s Kantonalnim javnim preduzećem za gospodarenje državnim šumama "Sarajevo-šume" d.o.o. Sarajevo.

U cilju provođenja efikasnijih mjera zaštite šuma, planirano je angažovanje Šumarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu za pružanje usluga na procjeni zdravstvenog stanja šuma u zaštićenim područjima.

➤ Očuvanje livadskih ekosistema

U cilju očuvanja livadskih ekosistema s brojnim endemičnim, rijetkim i ugroženim vrstama biljaka, planira se redovno košenje i održavanje šumskih čistina i monitoring planinskih pašnjaka na području Zaštićenog pejzaža "Bijambare" kako isti ne bi podlegli daljnjem procesu primarne sukcesije i zarasli u šume. U slučaju zarastanja, vrijedne vrste biljaka i ekosistemi mogli bi biti zauvijek izgubljeni za prostor. Planiranim aktivnostima sačuvati će se izvorna vegetacija.

➤ Zaštita divljači

Nakon usvajanja godišnjeg plana zaštite divljači na zaštićenim prirodnim područjima, a u skladu sa izrađenim terenskim uputstvima, za područje Zaštićenog pejzaža Bijambare obezbijedit će se postavljanje određene količine hrane i soli potrebne za prihranu divljači tokom zimskih mjeseci. Kontinuirano će se vršiti evidentiranje prisustva divljači na području pomoću praćenja tragova kretanja pojedinih vrsta divljači, kao i sa snimaka s postavljenih fotozamki (kamera).

U saradnji sa Veterinarskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu, a u cilju uvida u zdravstveno stanje životinja i minimiziranje širenja bolesti kod divljih životinja, kao i prenosa zoonotskih bolesti, koje predstavljaju opasnost po zdravlje ljudi, vršit će se kontinuirani monitoring i procjena zdravstvenog stanja divljači.

➤ Restauracija ekosistema tresetišta - hidromorfološka restauracija tresetišta

Izradom projekta „Istraživanja i izrada smjernica/programa za restauraciju tresetišta na području Zaštićenog pejzaža „Bijambare“ iz 2023. godine predviđene su smjernice za restauraciju tresetišta koje je neophodno izvršiti, a prije svega hidromorfološku restauraciju tresetišta.

U procesu očuvanja tresetišta na Bijambarama, restauracija ili optimizacije hidrologije je jedan od primarnih zadataka i od esencijalnog je značaja za spriječavanje dalje degradacije tresetišta. Koncept hidromorfološke restauracija, koji se fokusira na ponovno uspostavljanje prirodnih tokova vode i morfoloških karakteristika tresetnih staništa, predstavlja vitalnu strategiju za oživljavanje i održavanje funkcionalnosti ovih neprocjenjivih ekosistema.

Hidromorfološka restauracija podrazumijeva proces ponovne uspostave prirodnih hidroloških obrazaca i fizičkih karakteristika tresetnih staništa koje su poremećene ili izmijenjene ljudskim aktivnostima. Ovaj pristup obnovi ima za cilj ponovno stvoriti ili oponašati izvorni protok vode, skladištenje vode i značajke krajolika, čime bi se ponovno uspostavile ključne funkcije tresetnog ekosistema. Hidromorfološka restauracije tresetišta uključuje niz aktivnosti kojima je cilj simulirati prirodne tokove vode i rekonstruirati trenutne topografske karakteristike.

Ove aktivnosti uključuju blokiranje drenažnih jaraka, reprofiliiranje isušanih tresetišta, stvaranje nasipa ili brana za obnavljanje nivoa vode i provođenje mjera kontrole erozije kako bi se spriječila daljnja degradacija. Uključivanje upravljanja vegetacijom i uspostava zaštitnih zona može povećati otpornost i stabilnost obnovljenih močvara.

Za realizaciju prethodno navedenih aktivnosti neophodno je definirati tehničko rješenje koje će utvrditi metodologiju, obim i formu planiranih zahvata, osiguravajući time ispunjenje postavljenih ciljeva. Projekat će se provoditi u dvije faze:

- **Prva faza** obuhvata izradu tehničkog rješenja, koje će detaljno definisati neophodne radove i zahvate.

- **Druga faza** odnosi se na samu realizaciju radova, čije trajanje u ovom trenutku nije moguće precizno odrediti, budući da zavisi od složenosti tehničkog rješenja.

Planirane aktivnosti će biti realizirane na tresetištu **Duge bare**.

Što se tiče centralnog tresetišta **Cretovi**, na osnovu izrađenih Smjernica, predviđeno je uklanjanje stabala u cilju sprovođenja mjere *Kontrola zarastanja tresetišta*. Za ovaj zahvat će biti podnesen zahtjev nadležnom ministarstvu za izdavanje potrebnih dozvola, nakon čega će se radovi odvijati u skladu s pribavljenim odobrenjima.

➤ **Monitoring vode za piće**

Monitoring vode za piće na zaštićenim prirodnim područjima je redovna aktivnost koja s aspekta zaštite i sigurnosti korisnika ima primarni značaj u smislu da se istim može utvrditi da li i u kojoj mjeri potencijalni faktori mogu negativno uticati na kvalitet voda. Monitoringom se utvrđuje kvalitet i ispravnost vode, što podrazumijeva uzorkovanje i analizu mikrobioloških, fizičko-hemijskih parametara kao i kontrolu rezidualnog hlora, jedna monitoring tačka. Za ispitivanje stanja kvaliteta vode za piće zadužena je ovlaštena institucija.

➤ **Monitoring površinskih voda**

U cilju očuvanja kvaliteta površinskih voda, monitoring je planiran na dvije monitoring tačke (vodotoci). Monitoring obuhvata ispitivanje fizičko-hemijskih i mikrobioloških parametara površinskih voda. Za ispitivanje stanja kvaliteta površinskih voda zadužena je ovlaštena institucija.

➤ **Monitoring otpadnih voda**

Na području Zaštićenog pejzaža "Bijambare" nalazi se poslovni objekat Informativno-edukacioni centar Bijambare u sklopu kojeg je ugrađen bioprečistač za prečišćavanje sanitarno-fekalnih voda. Tip uređaja: SBR REG 40 PE. Također, na ovom području nalaze se i tri mastolova:

- Dva mastolova za odstranjenje ulja i masti iz otpadne vode sa vanjske česme i kuhinje Edukaciono-informacionog centra (NV1, kapaciteta po 1,0l/s) i
- Jedan mastolov u sklopu parking prostora Bijambare za tretman oborinskih onečišćenih voda (AQUAREG 60 bp 6)

Prema Uredbi o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije, minimalni broj uzoraka tokom jedne godine sa aglomeracijom opterećenja manjom od 2.000 ES je 2 uzorka. Pošto se radi o uređaju manjeg kapaciteta od 2.000 ES, uzimaju se po 2 uzorka. Za ispitivanje stanja kvaliteta otpadnih voda zadužena je ovlaštena institucija.

➤ **Servisiranje i održavanje vodnog objekta (bioprečistača) i mastolova**

Servisiranje i održavanje vodnog objekta redovna je aktivnost koja je potrebna radi kontrole stanja ispravnosti rada bioprečistača, jer ukoliko uređaj nije u ispravnom stanju, postoji velika mogućnost od zagađenja otvorenih vodotoka. Ukoliko uređaj nije u ispravnom stanju, vrlo moguće je da niti analiza otpadnih voda neće biti u referentnim graničnim vrijednostima čiji parametri moraju zadovoljavati kriterije Uredbe o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije. Na ovom području nalazi se jedan vodni objekat (bioprečistač) koji je u sklopu poslovnog objekta Informativno-edukacionog centra Bijambare (tip uređaja: SBR REG 40 PE) te tri mastolova:

- Dva mastolova za odstranjenje ulja i masti iz otpadne vode sa vanjske česme i kuhinje Informativno-edukacionog centra (NV1, kapaciteta po 1,0l/s) i

- Jedan mastolov u sklopu parking prostora Bijambare za tretman oborinskih onečišćenih voda (AQUAREG 60 bp 6).

Za realizaciju servisiranja i održavanja ovog uređaja i mastolova zaduženo je pravno lice koje je registrovano za ovu vrstu djelatnosti, a to je firma Regeneracija d.o.o. Velika Kladuša, kao ovlašteni distributer odnosno proizvođač uređaja za tretman i prečišćavanje otpadnih voda i mastolova. Za neposredni nadzor kontrole rada bioprečišta zaduženi su nadzornici u smislu vizuelnog pregleda uređaja. U slučaju mogućih nepravilnosti uočenih vizuelnim osmatranjem, iste evidentiraju i obavještavaju glavnog nadzornika.

➤ **Generalno čišćenje i crpljenje otpadne vode iz šahtova bioprečišta zajedno sa taložnim slivnicima i sabirnim separatorima**

Generalno čišćenje i crpljenje otpadne vode iz šahtova bioprečišta zajedno sa taložnim slivnicima i sabirnim separatorima redovna je aktivnost potrebna radi održavanja vodnog objekta, kao i održavanja dozvoljene količine otpadne vode koja se prikuplja u sabirnim taložnim tankovima. Na ovom području nalazi se jedan vodni objekat koji je u sklopu poslovnog objekta Informativno-edukacionog centra Bijambare. Broj pražnjenja otpadne vode zavisi od količine iste te se pražnjenje vrši u skladu sa potrebama. Za crpljenje otpadne vode i generalno čišćenje sabirnih separatora te pročepljenje kanala i slivnika zaduženo je ovlašteno preduzeće.

➤ **Monitoring zemljišta**

U cilju zaštite resursa zemljišta u zaštićenom području, prema Planu upravljanja planiran je nastavak monitoringa zemljišta koji obuhvata ispitivanje fizičko-hemijskih svojstava zemljišta, utvrđivanje koncentracije sadržaja teških metala i policikličnih aromatskih ugljikovodika (PAH-ova). Značaj ovog monitoringa je da se utvrde nivoi onečišćenja zemljišta teškim metalima potencijalno toksičnim elementima i organskim polutantima i definiše zona rizika te predlože mjere prevencije i sanacije onečišćenog područja, kako bi se spriječilo štetno djelovanje teških metala i organskih polutanata. Monitoring zemljišta planiran je na dvije mikrolokacije i za isti je zadužena ovlaštena institucija

IV 2. 3. 2. Zaštita i očuvanje speleoloških objekata i pećinske faune

➤ **Nastavak monitoringa mikroklimatskih uslova pećina sa ocjenom stanja vrsta speleofaune**

U sklopu nastavka ovog monitoringa, vršit će se i monitoring mikroklimе u pećinama tokom cijele godine, što između ostalog, podrazumijeva i ispitivanje fizičko-hemijskog mjerenja vode te biološku analizu vode.

Praćenje i zaštita faune unutar pećinskih ekosistema, kao najosjetljivijih i najvrednijih staništa na području ZP Bijambare od ključne je važnosti za njihov opstanak i biološku ravnotežu ovoga područja. S tim u vezi u ovoj godini nastavljamo kontinuirano praćenje ovih vrijednih staništa.

Rezultati monitoringa će biti ažurirani u postojeću bazu podataka Ustanove.

IV 2. 3. 3. Uređenje i kontinuirano održavanje prostora i infrastrukture

U cilju razvoja infrastrukture za posjetioce, te uređenja i kontinuiranog održavanja prostora koji će omogućiti održivo korištenje i interpretaciju područja i pružiti mogućnosti za razvoj odgovornog turizma i rekreacije uz minimiziranje negativnog uticaja na prirodu, na ovom prostoru su planirane slijedeće aktivnosti :

- Održavanje pješačkih staza unutar prostora, koja će osigurati sigurnost posjetilaca prilikom obilaska područja.

- Održavanja parking prostora i putnih komunikacija na području.
- Održavanje postojećeg i postavljanje dodatnog mobilijara.
- Održavanje i obnova postojeće infrastrukture za odlaganje otpada, kao i postavljanje dodatnih posuda/kanti za ove namjene, kao i kontinuirano prikupljanje otpada, odlaganje na predviđena mjesta i odvoz sa prostora.
- Nabavka, isporuka i montaža slobodnostojećeg objekta/ prezentacijskog paviljona sa uređenjem enterijera u cilju uspostave speleo postavke.
- Radovi na tekućem održavanju javnog toaleta na prostoru Zaštićenog pejzaža „Bijambare“.
- Održavanje i zamjena rekvizita na multifunkcionalnom sportskom terenu.

IV 2. 4. Zaštićeni pejzaž "Trebević"

IV 2. 4. 1. Zaštita i očuvanje staništa i vrsta

➤ Monitoring i zaštita šumskih ekosistema

Obzirom na značaj šumskih ekosistema u očuvanju i regulisanju stabilnosti ekološke ravnoteže uopšte, planirane su aktivnosti s ciljem da se obezbijedi očuvanje zdravstvenog stanja i obezbijedi neometano odvijanje prirodne obnove ovih vrijednih i specifičnih ekosistema.

Prema rezultatima monitoringa, brojnosti populacije potkornjaka je u toku 2024. godine značajno je povećana i na ovom prostoru, te je u cilju integralne zaštite šumskih ekosistema potrebna primjena svih raspoloživih metoda i sredstava koji mogu pružiti odgovarajuću zaštitu od štetnog uticaja svih abiotičkih i biotičkih faktora, a koji se primjenjuju istovremeno ili sukcesivno.

Prema ranije utvrđenim smjernicama na poslovima zaštite šuma poduzimati će se mjere s naglaskom na kontinuiranu borbu protiv potkornjaka smrče koje se odnose na :

- Optimiziranje broja lovnihi klopki i njihov pravilan prostorni raspored,
- Nabavku najdjelotvornijih feromona prema vlastitim saznanjima i preporukama stručnjaka,
- Sanitarnu sječu i konsignaciju sanitarnih užitaka u cilju pravilnog i pravovremenog uklanjanja zaraženih stabla.

Provođenje sanitarnih sječa u cilju očuvanja zdravstvene stabilnosti šuma u državnim šumama riješeno je sporazumom s Kantonalnim javnim preduzećem za gospodarenje državnim šumama "Sarajevo-šume" d.o.o. Sarajevo.

U cilju provođenja efikasnijih mjera zaštite šuma, planirano je angažovanje Šumarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu za pružanje usluga na procjeni zdravstvenog stanja šuma u zaštićenim područjima.

➤ Očuvanje ekosistema planinskih livada

Biodiverzitet i pejzažna raznolikost ovog prostora se ogleda prvenstveno u stalnom održavanju i kontinuiranom uređenju šumskih čistina, te je zbog toga planirano redovno košenje i održavanje šumskih čistina i monitoring planinskih pašnjaka na ovom području kako isti ne bi podlegli daljnjem procesu primarne sukcesije i zarasli u šume. U slučaju zarastanja, vrijedne vrste biljaka i ekosistemi mogli bi biti zauvijek izgubljeni za prostor.

U cilju očuvanja livadskih ekosistema s brojnim endemičnim, rijetkim i ugroženim vrstama biljaka, planira se uspostava kontinuiranog monitoringa biodiverziteta livadskih ekosistema. Uspostava

kontinuiranog monitoringa biodiverziteta livadskih ekosistema na uspostavljenim trajnim ploham izвршит će se s ciljem zaštite ovih staništa kroz kontinuirano prikupljanje podataka koji služe za praćenje stanja identificiranih vrsta i definisanja odgovarajućih mjera očuvanja prirodnih vrijednosti, unapređenje zaštite i konzervacije elemenata prirodnog diverziteta.

Javnoj ustanovi su odobrena sredstva za sufinansiranje projekta putem Javnog konkursa Fonda za zaštitu okoliša Federacije Bosne i Hercegovine pod nazivom „Uspostava kontinuiranog monitoringa biodiverziteta livadskih ekosistema na području Spomenika prirode „Skakavac“ i Zaštićenog pejzaža „Trebević“.

Projekat je u fazi realizacije i realizuje se u saradnji sa stručnjacima Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu.

➤ **Monitoring površinskih voda Bistričkog potoka**

U cilju očuvanja kvaliteta površinskih voda i potencijalnog negativnog djelovanja turističkih posjeta na površinske vode, monitoring je planiran na tri monitoring tačke. Parametri površinskih voda će biti definisani zakonskom regulativom. Za ispitivanje stanja kvaliteta površinskih voda zadužena je ovlaštena institucija.

➤ **Monitoring zemljišta**

U cilju zaštite resursa zemljišta u zaštićenom području, planiran je nastavak monitoringa zemljišta kako bi se ustanovilo porijeklo povećanih vrijednosti teških metala i elemenata u zemljištu koje može biti prirodno (geogeno), imisijsko (unošeno) i antropogeno (uticajem ljudskog faktora). Značaj ovog monitoringa je da se utvrde nivoi onečišćenja zemljišta teškim metalima potencijalno toksičnim elementima i organskim polutantima i definiše zona rizika te predlože mjere prevencije i sanacije onečišćenog područja, kako bi se spriječilo štetno djelovanje teških metala i organskih polutanata.

Monitoring zemljišta planiran je na tri mikrolokacije i za isti je zadužen Federalni zavod za agropedologiju u okviru redovnog programa rada. Rezultati monitoringa će biti ustupljeni Ustanovi.

IV 2. 4. 2. Očuvanje i promocija lokaliteta kulturno-historijskog naslijeđa

U cilju zaštite i očuvanja kulturno-historijske i geološke baštine prostora Zaštićenog pejzaža Trebević, u saradnji sa Zemaljskim muzejom pokrenute su pripremne aktivnosti na izvođenju istraživačkih radova na arheološkim ostacima i evidentiranom arheološkom lokalitetu „Historijski lokalitet Fort Draguljac, prahistorijsko i srednjovjekovno arheološko nalazište“, koji je evidentiran kao dobro baštine i kao takvo stavljeno pod prethodnu zaštitu. Ovim aktivnostima će se utvrditi postojanje i definisanje hronološki nedefiniranih arheoloških lokaliteta, a sve u cilju njegove trajne zaštite.

Stručni nadzor nad provođenjem ove aktivnosti će biti obezbjeđen od strane Zavoda za zaštitu kulturno- historijskog i prirodnog naslijeđa Kantona Sarajevo.

IV 2. 4. 3. Uređenje i kontinuirano održavanje prostora i infrastrukture

Zbog velikog broja posjetilaca na ovom prostoru potrebni su kontinuirani poslovi na uređenju i održavanju područja koje će omogućiti i pružiti mogućnosti za ugodan i siguran boravak, te obezbijediti razvoj odgovornog turizma i rekreacije uz minimiziranje negativnog uticaja na prirodu. Na ovom prostoru su planirane slijedeće aktivnosti :

- Održavanje pješačkih, biciklističkih i planinarskih staza unutar prostora.

- Održavanje i zamjena polomljenih i uništenih informativnih tabli i putokaza, čije će redovno održavanje obezbijediti funkcionalnost turističke signalizacije.
- Održavanje digitalne turističke aplikacije Sarajevo Outdoor Routes, što će obezbijediti funkcionalnu i ažuriranu platformu o pješačkim rutama, te podršku i interakciju sa korisnicima prostora.
- Održavanja parking prostora na području.
- Održavanje postojećeg i postavljanje dodatnog mobilijara.
- Održavanje i obnova postojeće infrastrukture za odlaganje otpada, kao i postavljanje dodatnih posuda/kanti za ove namjene, kao i kontinuirano prikupljanje otpada, odlaganje na predviđena mjesta i odvoz sa prostora.
- Održavanje i zamjena rekvizita na dječijem igralištu i multifunkcionalnom sportskom terenu.

Jedan od značajnijih infrastrukturnih projekata koji je planiran na ovom prostoru je i „Sanacija pješačke-turističke staze na dionici Ravne-Vidikovac na području Zaštićenog pejzaža Trebević“, gdje je za predviđene radove izrađen i odobren istoimeni projekat.

Radovi predviđeni na sanaciji pješačke staze se izvode radi osiguranja bezbjednog kretanja pješaka i sastoje se od izrade završne površine staze, izrade novih stepenica i obnove sigurnosnih ograda na mjestima gdje je ona već postojala. Projektom predviđene intervencije su maksimalno uvažavale zahtjeve u kojima je posebno naglašeno da projektna rješenja trebaju sa tehničkog i estetskog aspekta biti primjerena lokalitetu na kojem se nalazi staza, klimatskim uslovima, uslovima biodiverziteta i zaštite okoliša.

IV 2. 5. Zaštićeni pejzaž “Bentbaša”

IV 2. 5. 1. Zaštita staništa i vrsta

➤ Kontinuirani monitoring i mjere njege stabala u Aleji ambasadora

Na osnovu dokumenta „Zdravstveno stanje lipa u Aleji ambasadora-Zaštićeni pejzaž Bentbaša“ izrađenog od strane Šumarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, te preporuka za sanaciju ili eventualno uklanjanje i zamjenu oboljelih jedinki koje su navedenim dokumentom predložene, nastaviti će se provoditi preporučene mjere sanacije na stablima lipe kako bi se spriječilo propadanje ovih stabala izazvano ustanovljenim negativnim biotskim i abiotskim faktorima.

➤ Ekološka revitalizacija prostora na lokalitetu Dariva

Ustanovi su odobrena sredstva putem poziva za odabir korisnika sredstava „Tekući transferi drugim nivoima vlasti i fondovima – Akcioni plan Strategije okoliša“ za 2023. godinu od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma. Jedna od aktivnosti ovog projekta jeste i ekološka revitalizacija i rekultivacija površine sa desne strane šetališta Dariva prema Kozijoj ćupriji. Nakon uočenih nedostataka u narednom periodu izvršiti će se korekcija drenaže kako bi se omogućio bolji priliv vode u drenažni sistem kao i dosijavanje trave ako bude potrebno. Ovisno o stanju terena, bit će izvršena i prva košnja trave.

➤ Uklanjanje invazivne vrste *Ailanthus altissima* (žljezdasti pajasen)

Nakon uspješne realizacije aktivnosti uklanjanja invazivne vrste *Ailanthus altissima* na području Bentbaše u cilju zaštite staništa i vrsta, aktivnost će biti nastavljena i tokom 2025. godine.

➤ Očuvanje ekosistema mezofilnih livada i zelenih površina

Očuvanje mezofilnih livada vrši se kroz monitoring zelenih površina na način da se planira redovna kosidba istih. Košenjem se uklanjaju korovske i invazivne vrste biljaka koje negativno djeluju na autohtone vrste u prostoru. U slučaju pojave velikog broja jedinki invazivnih vrsta, autohtone vrste mogle bi biti zauvijek izgubljene za prostor. Planiranim aktivnostima sačuvati će se izvorna vegetacija.

➤ Monitoring biodiverziteta u pukotinama stijena na ZP „Bentbaša“

Na području ZP Bentbaša, unutar pukotina stijena, nalaze se najvrednije vrste, koje zahtijevaju posebnu pažnju. S obzirom na to, neophodno je sprovesti monitoring ovih staništa kako bi se stekli podaci koji će omogućiti razvoj mjera za njihovu zaštitu i očuvanje, čime će se dugoročno osigurati njihovo očuvanje.

➤ Monitoring površinskih voda

U cilju očuvanja kvaliteta površinskih voda, monitoring je planiran na tri monitoring tačke. Parametri površinskih voda će biti definisani zakonskom regulativom. Za ispitivanje stanja kvaliteta površinskih voda zadužena je ovlaštena institucija.

➤ Monitoring zemljišta

U cilju zaštite resursa zemljišta u zaštićenom području, planiran je nastavak monitoringa zemljišta kako bi se ustanovilo porijeklo povećanih vrijednosti teških metala i elemenata u zemljištu koje može biti prirodno (geogeno), imisijsko (unošeno) i antropogeno (uticajem ljudskog faktora). Značaj ovog monitoringa je da se utvrde nivoi onečišćenja zemljišta teškim metalima potencijalno toksičnim elementima i organskim polutantima i definiše zona rizika te predlože mjere prevencije i sanacije onečišćenog područja, kako bi se spriječilo štetno djelovanje teških metala i organskih polutanata. Monitoring zemljišta planiran je na dvije mikrolokacije i za isti je zadužen Federalni zavod za agropedologiju u okviru redovnog programa rada. Rezultati monitoringa će biti ustupljeni Ustanovi.

IV 2. 5. 2. Očuvanje i promocija lokaliteta kulturno-historijskog naslijeđa

Ustanova u okviru neposrednog nadzora nad kulturno-historijskim objektima vrši kontinuirano praćenje, zaštitu i očuvanje objekata koji imaju značajnu kulturnu i istorijsku vrijednost. Ovaj nadzor obuhvata različite aktivnosti koje omogućavaju da objekti ostanu sačuvani u svom autentičnom obliku, dok se istovremeno sprečava njihovo oštećenje ili uništavanje.

Na ovom prostoru postoji više valorizovanih lokaliteta kulturno historijskog naslijeđa, koje je potrebno redovno održavati. U okviru planiranih aktivnosti izvršit će se košenje i uređenje ovih lokaliteta.

IV 2. 5. 3. Uređenje i kontinuirano održavanje prostora i infrastrukture

Ovo područje zbog blizine gradskog područja i dostupnosti javnog prijevoza predstavlja prostor gdje su potrebni kontinuirani poslovi na uređenju i održavanju područja, a koji bi zbog svoje dostupnosti omogućili i pružili mogućnosti za ugodan i siguran boravak kao i razvoj odgovornog turizma i rekreacije. Na ovom prostoru su planirane slijedeće aktivnosti :

- Održavanje pješačkih staza unutar prostora.
- Održavanje i zamjena polomljenih i uništenih informativnih tabli i putokaza, čije će redovno održavanje obezbijediti funkcionalnost turističke signalizacije.

- Održavanje digitalne turističke aplikacije Sarajevo Outdoor Routes, što će obezbijediti funkcionalnu i ažuriranu platformu o pješačkim rutama, te podršku i interakciju sa korisnicima prostora.

- Održavanje postojećeg i postavljanje dodatnog mobilijara.
- Održavanje i obnova postojeće infrastrukture za odlaganje otpada, kao i postavljanje dodatnih posuda/kanti za ove namjene, kao i kontinuirano prikupljanje otpada, odlaganje na predviđena mjesta.
- košenje i uređenje lokaliteta kulturno – historijskog naslijeđa.
- Kontinuirano održavanje, čišćenje i uređenje prostora Aleje ambasadora.

IV 3.

Naziv materijala:

Prijedlog programa zaštite, očuvanja, korištenja i promocije zaštićenih područja Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2025. godinu

Nosilac pripreme: Javna ustanova

Rok za pripremu: april 2025. godine

Organ koji razmatra: Upravni odbor

Kratak sadržaj:

Javna ustanova će shodno odredbama Zakona o zaštiti prirode („Službene novine Federacije BiH“, broj 66/13) izvršiti izradu Programa zaštite, očuvanja, korištenja i promocije zaštićenih područja na godišnjem nivou radi efikasnijeg provođenja planova upravljanja zaštićenih prirodnih vrijednosti. Na osnovu Zakona o zaštiti prirode, Javna ustanova planira kontinuiranu realizaciju planova upravljanju s ciljem stvaranja pretpostavki za održivo upravljanje i bogatiju turističku ponudu zaštićenih prirodnih područja.

Finansijska sredstva potrebna za realizaciju aktivnosti po programu:

Za realizaciju aktivnosti po navedenom programu će se osigurati u Budžetu Kantona Sarajevo za 2025. godinu, na budžetskoj organizaciji Javne ustanove koji će se osigurati od vlastitih prihoda.

IV 4.

Naziv materijala:

Godišnji obračun Javne ustanove za 2024. godinu

Nosilac pripreme: Javna ustanova

Rok za pripremu: april 2025. godine

Organ koji razmatra: Nadzorni odbor/Upravni odbor

Kratak sadržaj:

Godišnji obračun Javne ustanove za 2024. godinu se podnosi za period 01.01.2024.-31.12.2024. godine i sastoji se od sljedećih završnih (godišnjih) izvještaja: računa prihoda i rashoda, bilansa stanja, izvještaja o kapitalnim izdacima i finansiranju, posebnih podataka o plaćama i broju zaposlenih, te godišnjeg izvještaja o izvršenju budžeta za 2024. godinu. Pravni osnov je sadržan u odredbama Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16) i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 69/14).

IV 5.

Naziv programa:

Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove za 2024. godinu

Nosilac pripreme: Javna ustanova

Rok za pripremu: april 2025

Organ koji razmatra: Nadzorni odbor/Upravni odbor/Vlada Kantona Sarajevo/Skupština Kantona Sarajevo

Kratak sadržaj:

Izveštaj se podnosi za period 01.01.2024. - 31.12.2024. godine, a sastoji se od Izveštaja o radu Javne ustanove, Izveštaja o radu Upravnog odbora, Izveštaja o radu Nadzornog odbora, Izveštaja o radu direktora, Izveštaja o finansijskom poslovanju i Izveštaja o provedenim postupcima javnih nabavki. Pravni osnov je sadržan u odredbama Zakona o ustanovama („Službeni list RBiH“, br. 6/92, 8/93, 13/94), Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16), te Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 69/14), Odluke o osnivanju Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 31/17), Odluke o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izveštaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 1/23) i važećih Pravila Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja.

IV 6.

Naziv materijala:

Prijedlog programa rada s finansijskim planom Javne ustanove za 2025. godinu

Nosilac pripreme: Javna ustanova

Rok za pripremu: maj 2025 godine

Organ koji razmatra: Nadzorni odbor/Upravni odbor/Vlada Kantona Sarajevo/Skupština Kantona Sarajevo

Kratak sadržaj:

Program rada je iskazan kroz uvodni dio, normativni dio, tematski dio i kontinuirani poslovi u skladu s Odlukom o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izveštaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 1/23). Pravni osnov za izradu Programa rada Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja sadržan je u odredbama Zakona o ustanovama („Službeni list RBiH“, br. 6/92, 8/93 i 13/94) i Odluke o osnivanju Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 31/17).

IV 7.

Naziv materijala:

Vodič za pristup informacijama u Kantonalnoj javnoj ustanovi za zaštićena prirodna područja

Nosilac pripreme: Javna ustanova

Rok za pripremu: u toku 2025. godine

Organ koji razmatra: Direktor

Kratak sadržaj: U skladu s odredbama Zakona o slobodi pristupa informacijama („Sl. novine Federacije BiH“, broj 32/01 i 48/11), Javna ustanova kao institucija javnog sektora u Kantonu Sarajevo će pripremiti i učiniti dostupnim informacije koje proizilaze iz djelatnosti Javne ustanove.

IV 8.

Naziv materijala: Priprema materijala i organizacija sjednica organa upravljanja i organa kontrole poslovanja

Nosilac pripreme: Javna ustanova

Rok za pripremu: kontinuirano tokom godine

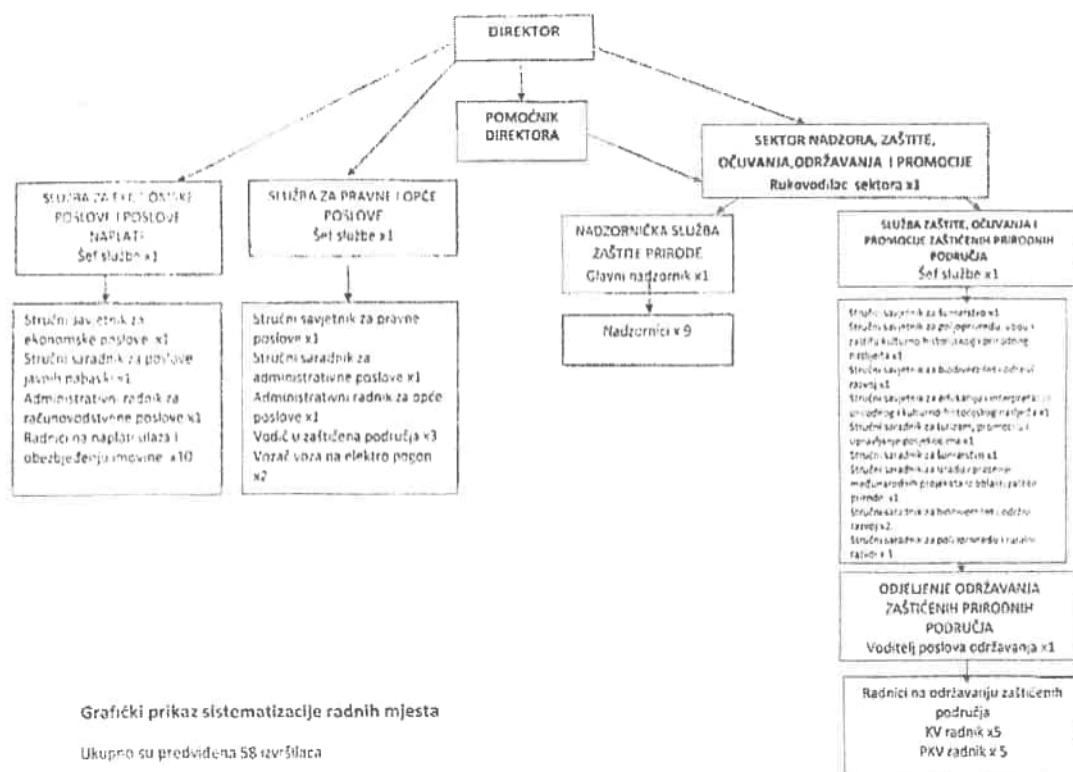
Organ koji razmatra: Upravni odbor /Nadzorni odbor

Kratak sadržaj:

Organ upravljanja i organ nadzora će kontinuirano tokom godine održavati sjednice na kojima će se razmatrati pitanja iz djelokruga rada. Javna ustanova će obezbijediti uslove za rad ovih organa i vršiti pravovremenu pripremu materijala i organizaciju sjednica na osnovu Zakona o ustanovama („Službeni list RBiH“, br., 6/92, 8/93, 13/94), Odluke o osnivanju Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 31/17) i Pravila Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja.

V PLAN KADROVA

Pravilnikom o radu broj: 01-609 U.O./19 od 04.07.2019. godine sa pripadajućim izmjenama i dopunama (Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o radu broj: 01-382/22 od 26.04.2022. godine, Pravilnik o izmjeni i dopuni Pravilnika o radu broj: 01-83/23 od 03.02.2023. godine i Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o radu broj: 01-731/24 od 22.07.2024. godine za koje su pribavljene saglasnosti od strane Vlade Kantona Sarajevo i saglasnosti Sindikalne organizacije radnika ove Ustanove) je ukupno predviđeno 58 izvršilaca po organizacionim jedinicama i radnim mjestima što je prikazano organizacionom šemom

S druge strane, Skupština Kantona Sarajevo je usvojila Budžet Kantona Sarajevo za 2025. godinu („Sl. novone Kantona Sarajevo“, broj 13/25) i Zakon o izvršenju Budžeta Kantona Sarajevo za 2025. godinu („Sl. novone Kantona Sarajevo“, broj 13/25). Budžetom Kantona Sarajevo za 2025. godinu na budžetskoj organizaciji 0003 Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja na ekonomskom kodu 611000- Plaće i naknade troškova zaposlenih su obezbjeđene plaće i nakade za 46 zaposlenika u iznosu od 2.028,973 KM.

Trenutno u radnom odnosu na neodređeno vrijeme se nalazi 32 zaposlenika po sistematizovanim radnim mjestima što je prikazano tabelarno u nastavku.

Stručna sprema predviđena sistematizacijom	Broj radnika
VSS	8 radnika
SSS III i IV stepen	22 radnika
NK	2 radnika
	Ukupno: 32 radnika

U odnosu na prethodnu godinu, u 2025. godini manje su tri radnika VSS-a kojima je prestao radni odnos (odlazak u penziju i smrtni slučaj), te manje dva radnika SSS-a kojima je prestao radni odnos (sporazumni prestanak radnog odnosa).

Javna ustanova planira u 2025. godini popuniti sljedeća sistematizovana radna mjesta:

R/b	Naziv radnog mjesta	Planirani broj izvršilaca	Potrebna kvalifikacija/stručna sprema	Kratko obrazloženje potrebe za popunu
1.	Stručni saradnik za administrativne poslove	Jedan izvršilac	Stečena diploma visokog obrazovanja ili druge obrazovne ili akademske kvalifikacije VII stepen stručne spreme, odnosno visoko obrazovanje prvog ciklusa Bolonjskog sistema studiranja koje se vrednuje sa 240 ECTS bodova ili drugog ciklusa Bolonjskog sistema studiranja sa	Radi vođenja i ažuriranja registara, Ureda za borbu protiv korupcije, evidencija i baza podataka iz oblasti radnih odnosa, javnih nabavki, izdatih dozvola po raznim osnovama, zatim nadziranje provođenja arhivskog i kancelarijskog poslovanja, te provođenje drugih

			završenim fakultetom za javnu upravu	poslova u skladu sa Zakonom o arhivskoj djelatnosti. Nedostatak kadra na poziciji Stručnog saradnika za administrativne poslove može dovesti do zastoja u redovnoj administrativnoj obradi akata i komunikaciji, čime se usporava cjelokupan proces rada i funkcionisanja službe.
2.	Nadzornik	Dva izvršioca	Srednja stručna sprema IV stepen šumarskog ekološkog smjera	Radi vršenja neposrednog nadzora nad stanjem prirodnih vrijednosti, zatim kulturno-historijskih vrijednosti, davanja inicijalnih informacija posjetiocima, nadziranja provođenja mjera zaštite u zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo. Nedostatak kadra na poziciji Nadzornika prirode može negativno uticati na nadzor, zaštitu i očuvanje prirodnih područja, što može dovesti do narušavanja propisanih mjera zaštite i

				ugrožavanja prirodnih resursa.
3.	Administrativni radnik za opće poslove	Jedan izvršilac	SSS - IV stepen sa završenom srednjom birotehničkom školom ili ekonomskom školom ili gimnazijom	Radi provođenja kancelarijskog poslovanja, poslova protokola, kao i poslova tehničkog sekretara. Nedostatak kadra na poziciji Administrativnog radnika za opće poslove može uzrokovati poteškoće u obavljanju svakodnevnih tehničko-administrativnih zadataka, što negativno utiče na efikasnost i organizaciju rada službe.
4.	Radnik na naplati ulaza u prostor Spomenika prirode "Vrelo Bosne"	Dva izvršioca	SSS – III ili IV stepen sa završenom srednjom školom	Radi obavljanja poslova naplate ulaza u zaštićeno područje koji uključuju izdavanje ulaznica i karti kao i fiskalnih računa posjetiocima. Nedostatak kadra na poziciji Radnika na naplati ulaza u prostor Spomenika prirode "Vrelo Bosne" može dovesti do smetnji u kontroli pristupa i naplati ulaza, što direktno utiče na ostvarenje prihoda i uredno funkcionisanje sistema upravljanja posjetiocima

				zaštićenim područjem.
5.	Radnik na održavanju zaštićenih područja KV	Jedan izvršilac	SSS – III stepen sa završenom srednjom školom	Radi obavljanja operativno-tehničkih poslova na zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo sredstvima rada, tj. korištenje mehanizacije. Nedostatak kadra na poziciji Radnika na održavanju zaštićenih područja - KV može dovesti do otežanog održavanja uspostavljene infrastrukture i opće urednosti, što negativno utiče na očuvanje vrijednosti i funkcionalnosti zaštićenih područja.
6.	Radnik na održavanju zaštićenih područja PKV	Dva izvršioca	Osnovna škola	Radi obavljanja poslova čišćenja, uređenja i održavanja zaštićenih prirodnih područja. Nedostatak kadra na poziciji Radnika na održavanju zaštićenih područja PKV može uzrokovati smanjenje kvalitete redovnog održavanja čistoće i uređenja prostora, čime se narušava izgled, sigurnost i

				očuvanost zaštićenih područja.
7.	Stručni savjetnik za ekonomske poslove	Jedan izvršilac	Stečena diploma visokog obrazovanja ili druge obrazovne ili akademske kvalifikacije VII stepen stručne spreme, odnosno visoko obrazovanje prvog ciklusa Bolonjskog sistema studiranja koje se vrednuje sa 180 ECTS bodova ili drugog ciklusa Bolonjskog sistema studiranja sa završenim ekonomskim fakultetom	Radi osiguranja kontinuiteta u obavljanju poslova vezanih za planiranje, analizu i praćenje budžeta, izradu finansijskih izvještaja, te pružanje stručne podrške u donošenju ekonomskih odluka. Nedostatak kadra na ovom mjestu može negativno utjecati na efikasnost rada i pravovremeno izvršavanje zakonskih i internih obaveza iz oblasti ekonomskih poslova.

U zavisnosti od projekata i programa sufinansiranja zapošljavanja koje objavljuju JU "služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo" i Federalni zavod za zapošljavanje, Javne ustanova zapošljava nedostajeći kadar na određeno vrijeme u trajanju od najviše od 24 mjeseca a sve u ovisnosti od projekata sufinansiranja zapošljavanja. Također, Javna ustanova putem saglasnosti resornog ministarstva zapošljava radnike na određeno vrijeme u trajanju do 12 mjeseci a po prethodno provedenoj proceduri javnog oglašavanja.

Broj: 01-471/25

U Sarajevu, 22.05.2025. godine

Predsjednik

Na osnovu člana 27. Zakona o ustanovama („Službeni list R BiH“, br. 6/92, 8/93 i 13/94), člana 9. stav (2) tačka b) Odluke o osnivanju Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 31/17), tačke XII Odluke o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 1/23) i člana 26. tačka d) Pravila Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja broj 01-144-1 UO/17 od 27.6.2018. godine, Upravni odbor Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja na četvrtoj redovnoj sjednici Upravnog odbora u 2025. godini održanoj dana 20.05.2025. godine d o n i o j e

VI FINANSIJSKI PLAN KANTONALNE JAVNE USTANOVE ZA ZAŠTIĆENA PRIRODNA PODRUČJA ZA 2025. GODINU

Uvod

Finansijski plan Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja kreiran je u skladu sa realnim potrebama Javne ustanove kao i u skladu sa Programom rada za 2025. godinu.

Ovim planom predviđaju se sredstva koja su potrebna za efikasno poslovanje i izmirivanje svih obaveza koje će nastati obavljanjem svakodnevnih i kontinuiranih aktivnosti Javne ustanove tokom 2025. godine kao i za realizaciju odobrenih projekata.

Program rada i finansijski plan Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2025. godinu se može mijenjati i dopunjavati u skladu sa Zakonom.

O B R A Z L O Ž E N J E

utroška odobrenih sredstava iz Budžeta Kantona Sarajevo i sopstvenih prihoda za 2025. godinu

Ekon. kod	OPIS	Budžet								
		Kantonalna javna								
		ustanova za zaštićena prirodna područja za 2025. godinu	Izvor 10 (budžetska sredstva)	Od toga iz prihoda korisnika	Izvor 20 (vlastiti)	Izvor 40 (donacije)	Izvor 50 (transferi)	Izvor 30 (namjenska sredstva)	Izvor 60 (primici)	Razgraniče nja
		1 (2+3+7+8+9)	2	3(4+5+6)	4	5	6	7	8	9
	Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja									
	I UKUPNO TEKUĆI IZDACI ORGANA UPRAVE (611000+612000+613000)	3.397.128	2.242.682	1.036.600	1.001.700	0	34.900	0	0	117.846
611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	2.028.973	1.830.973	198.000	198.000	0	0	0	0	0
611100	Bruto plaće i naknade plaća	1.774.567	1.618.567	156.000	156.000					
611200	Naknade troškova zaposlenih	254.406	212.406	42.000	42.000	0	0	0	0	0
611200	Naknade troškova prevoza na posao i s posla	52.207	36.207	16.000	16.000					
611200	Naknade za topli obrok	162.140	146.140	16.000	16.000					
611200	Naknade za regres za godišnji odmor	22.319	12.319	10.000	10.000					
611200	Otpremnine zbog odlaska u penziju	0	0	0	0					
611200	Naknade u slučaju smrti i teže invalidnosti	17.740	17.740	0	0					
612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	186.354	166.354	20.000	20.000	0	0	0	0	0
612100	Doprinosi poslodavca	186.354	166.354	20.000	20.000					
613000	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	1.181.801	245.355	818.600	783.700	0	34.900	0	0	117.846
613100	Putni troškovi	25.000	0	15.000	7.000		8.000			10.000
613200	Izdaci za energiju	33.433	5.433	28.000	26.100		1.900			
613300	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	49.000	3.000	46.000	43.000		3.000			
613400	Nabavka materijala i sitnog inventara	63.000	0	63.000	60.000		3.000			
613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	58.000	6.000	52.000	50.000		2.000			
613600	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	49.000	22.300	26.700	26.700		0			
613700	Izdaci za tekuće održavanje	225.700	150.700	75.000	70.000		5.000			
613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	19.094	3.488	12.000	12.000		0			3.606
613900	Ugovorene i druge posebne usluge	659.574	54.434	500.900	488.900	0	12.000	0	0	104.240
613900	Ugovorene i druge posebne usluge	644.640	42.500	497.900	485.900		12.000			104.240
613900	Posebna naknada na dohodak za zaštitu od prirodnih i drugih nepogoda	5.434	5.434	0	0					
613900	Posebna naknada za podsticanje rehabilitacije i zapošljavanje osoba sa invaliditetom	9.500	6.500	3.000	3.000					
	II UKUPNO TEKUĆI TRANSFERI (614000)	100	100	0	0	0	0	0	0	0
614000	TEKUĆI TRANSFERI I DRUGI TEKUĆI RASHODI	100	100	0	0	0	0	0	0	0
614800	Drugi tekući rashodi	100	100	0	0					
	III UKUPNO KAPITALNI TRANSFERI (615000)	40.000	0	40.000	40.000	0	0	0	0	0
615000	KAPITALNI TRANSFERI	40.000	0	40.000	40.000	0	0	0	0	0
615100	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti i fondovima	40.000	0	40.000	40.000					
	V UKUPNO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (821000)	1.375.637	50.000	487.061	358.300	17.000	111.761	0	0	838.576
821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	1.375.637	50.000	487.061	358.300	17.000	111.761	0	0	838.576
821100	Nabavka zemljišta, suma i višegodišnjih zasada	1.000	0	1.000	1.000					
821200	Nabavka građevina	101.000	0	1.000	0		1.000			100.000
821300	Nabavka opreme	693.138	0	282.000	210.000		72.000			411.138
821600	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	580.499	50.000	203.061	147.300	17.000	38.761			327.438
	Ukupno za: Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja	4.812.865	2.292.782	1.563.661	1.400.000	17.000	146.661	0	0	956.422
	Broj zaposlenih	46	46							

611100 – Bruto plaće i naknade**1.774.567,00 KM**

Iznos sredstava odobren na ovom ekonomskom kodu za 2025. godinu iznosi 1.774.567,00 KM (od kojih je 1.618.567,00 KM obezbijeđeno iz Budžeta KS a 156.000,00 iz vlastitih prihoda).

Plaće uposlenika obračunate su u skladu s Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o radu Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja, broj 01-731/24 od 22.07.2024. godine.

Doprinosi na teret uposlenih obračunati su prema zakonskim propisima.

611200 – Naknade troškova zaposlenih**254.406,00 KM**

611211 YBA001 - Naknade troškova prevoza na posao i sa posla	52.207,00 KM
611221 YBA002 - Naknade za topli obrok	162.140,00 KM
611224 YBA003 - Naknade za regres za godišnji odmor	22.319,00 KM
611227 YBA005 - Naknade u slučaju smrti i teže invalidnosti	17.740,00 KM

Ukupan iznos naknada troškova zaposlenih za 2025. godinu planiran je u iznosu od 254.406,00 KM, a pojedinačne naknade i njihovi iznosi su navedeni u gornjoj tabeli.

Od ukupnog iznosa planiranih sredstava u ove svrhe iznos od 212.406,00 KM je planiran iz budžetskih sredstva Budžeta Kantona Sarajevo, dok je preostali iznos od 42.000,00 KM planiran iz vlastitih prihoda Javne ustanove.

Troškovi zaposlenih su planirani na bazi zakonskih propisa i podzakonskih akata kojima se reguliše obim navedenih poslova.

Navedeni iznos sredstava je planiran za 46 zaposlena.

612100 – Doprinosi poslodavca**186.354,00 KM**

Ovaj nivo sredstava odnosi se na izmirivanje obaveza poslodavca po osnovu doprinosa za ukupno 46 uposlenika Ustanove.

Iznos od 166.354,00 KM planiran je iz Budžeta Kantona Sarajevo a iznos od 20.000,00 planiran je iz vlastitih prihoda Javne ustanove.

613100 – Putni troškovi**25.000,00 KM**

Naknade za putne troškove za 2025. godinu planirane su u iznosu od 25.0000,00 KM. Važno je istaći da se finansiranje putnih troškova ustanove isključivo vrši iz vlastitih prihoda te prihoda koje ustanova dobije od drugih nivoa vlasti kao i međunarodnih organizacija za studijska putovanja kao i međunarodne seminare. Od ukupno planiranih sredstava iznos od 7.000,00 KM će se obezbijediti iz vlastitih prihoda Javne ustanove, dok se iznos od 8.000,00 KM će se obezbijediti iz međunarodnih transfera na osnovu potpisanih ugovora u međunarodnoj saradnji iz oblasti zaštite okoliša. Iznos od 10.000,00 KM su namjenska sredstava, doznačena od strane Kantonalnog ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša (Sporazum o saradnji na realizaciji aktivnosti iz važećih planova upravljanja zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo), u svrhu studijskih posjeta drugim zaštićenim područjima. Obzirom da su ova sredstva ustanovi doznačena u toku 2024. godine te da ista nisu utrošena do kraja prošle godine, ista su razgraničena i prenesena u budžet za 2025. godinu.

Planirana sredstva na poziciji putni troškovi će se utrošiti na organizovanje studijskih putovanja zaposlenih Javne ustanove s ciljem razmjene iskustava i sticanja novih kao i prenosa pozitivne i uspješne poslovne prakse u upravljanju zaštićenim područjima, kao i na službena putovanja s ciljem prisustvovanja višednevnim stručnim seminarima koji se organizuju tokom godine van Kantona Sarajevo a na kojima uposlenici Javne ustanove imaju obavezu prisustvovati.

613200 - Izdaci za energiju	33.433,00 KM
------------------------------------	---------------------

Planirani iznos sredstava na ovom ekonomskom kodu je 33.433,00 KM (od kojih je 5.433,00 KM obezbijeđeno iz Budžeta KS, iznos od 26.100,00 KM će se obezbijediti iz vlastitih prihoda a iznos od 1.900,00 KM će se obezbijediti iz transfera) uz maksimalnu racionalnost korištenja energenata.

Ovaj iznos sredstava bi trebao osigurati izmirenje svih troškova nastalih utroškom električne energije u 2025. godini u direkciji Javne ustanove, zakupljenim službenim prostorijama kao i troškova električne energije na zaštićenim područjima kojima Javna ustanova upravlja.

613300 – Izdaci za komunalne usluge	49.000,00 KM
--	---------------------

Izdaci na ovom ekonomskom kodu podrazumijevaju izdatke za: telefon, internet, mobilni telefon, poštanske usluge, izdatke za utrošenu vodu i kanalizacione usluge, usluge odvoza otpada sa zaštićenih područja, usluge deratizacije i dezinfekcije službenih prostorija, prostorija u Informativno-edukacionom centru na području Zaštićenog pejzaža „Bijambare“ kao i prostorija u poslovnici na području Spomenika prirode „Vrelo Bosne“, usluge generalnog čišćenja i crpljenja otpadne vode iz šahtova bioprečištača zajedno sa taložnim slivnicima i sabirnim separatorima na zaštićenim prirodnim područjima, usluge mehaničkog čišćenja, dezinfekcija i hiperhlorinacija kaptaža i rezervoara distributivnog sistema za vodu sve do istočišta na području Spomenika prirode „Skakavac“ i Zaštićenog pejzaža „Bijambare“, usluge zimskog i ljetnog održavanja parking prostora i šetnica na zaštićenim prirodnim područjima, i ostale komunalne usluge za kojima se ukaže potreba u 2025. godini.

Planirani iznos sredstava na ovom ekonomskom kodu je 49.000,00 KM od kojih će se 3.000,00 KM obezbijediti iz Budžeta Kantona Sarajevo za 2024. godinu, iznos od 43.000,00 KM će se obezbijediti iz vlastitih prihoda a iznos od 3.000,00 KM će se obezbijediti iz transfera.

613400 – Nabavka materijala	63.000,00 KM
------------------------------------	---------------------

Za nabavku materijala tokom 2025. godine utvrđen je iznos od 63.000,00 KM i u potpunosti će se obezbijediti iz prihoda Javne ustanove i to: iznos od 60.000,00 KM iz vlastitih prihoda a iznos od 3.000,00 KM iz transfera.

Izdaci na ovom ekonomskom kodu uključuju: nabavku kancelarijskog i administrativnog materijala, tonera i ketridža, štampanog i ostalog promotivnog materijala, materijala za održavanje higijene službenih prostorija kao i pratećih objekata na zaštićenim područjima, automobilske gume za službena vozila, kvad vozilo, traktore i turistički voz na elektro pogon, službenih uniformi i HTZ opreme, materijala za potrebe uprava za šume (feromonskih klopki i feromonskih mamaca za zaštitu šuma od potkornjaka), hrane (kukuruza i soli) za prehranu divljači i vodenih ptica na zaštićenim područjima, nabavku sitnog inventara, nabavku i isporuku sadnog materijala, nabavka jedinki vrste

potočne pastrmke za oplemenjivanje vodotoka na području SP Vrelo Bosne i ostalih izdataka koji su dio ovog ekonomskog koda a za kojima se ukaže potreba tokom 2025. godine.

613500 – Izdaci za usluge prevoza i goriva
58.000,00 KM

Za usluge prevoza i goriva u 2025. godini odobren je iznos od 58.000,00 KM a odnosi se na nabavku dizel goriva, benzina i auto gasa za službena vozila, traktore, mašinu za suho pranje asfaltnih površina, trimere, motorne pile i drugu opremu za održavanje zaštićenih područja kojima Javna ustanova upravlja, kao i ostale usluge za kojima se iskaže realna potreba tokom 2025. godine.

Ovaj iznos sredstava se odnosi i na usluge tehničkog pregleda i registraciju službenih vozila (ukupno 8 službenih vozila), usluge prevoza traktora i priključnih vozila sa zaštićenih područja na tehnički pregled i registraciju.

Ovaj iznos sredstava je odobren u skladu sa pretpostavljenim realnim potrebama Javne ustanove za 2025. godinu.

Iz Budžeta KS će se za ovaj ekonomski kod obezbijediti iznos od 6.000,00 KM, iz vlastitih prihoda će se obezbijediti iznos od 50.000 KM a 2.000,00 KM će se obezbijediti iz transfera.

613600 – Unajmljivanje imovine i opreme
49.000,00 KM

Za unajmljivanje imovine ukupan iznos planiran za 2025. godinu iznosi 49.000,00 KM i odnosi se na iznajmljivanje službenih prostorija u kojima se nalazi direkcija Javne ustanove kao i iznajmljivanje službenih prostorija u prostorijama Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo uposlenicima Stručne službe Javne ustanove.

Iznos sredstava planiran i odobren na ovom ekonomskom kodu iznosi 49.000,00 KM, iz Budžeta Kantona Sarajevo će se obezbijediti iznos od 22.300,00 KM, a preostali iznos od 26.700,00 KM će se obezbijediti iz vlastitih prihoda Javne ustanove.

613700 – Izdaci za tekuće održavanje
225.700,00 KM

Planirana sredstava na ekonomskom kodu-izdaci za tekuće održavanje iznose 225.700,00 KM. Od ukupnog iznosa planiranih sredstava u ove svrhe, iznos od 150.700,00 KM je planiran iz budžetskih sredstava Budžeta Kantona Sarajevo, dok je preostali iznos od 70.000,00 KM planiran iz vlastitih prihoda a iznos od 5.000,00 KM će se obezbijediti iz transfera.

Ovi izdaci se odnose na nabavku materijala i usluge popravke i održavanje zgrade direkcije, Informativno- edukacionog centra na području Zaštićenog pejzaža „Bijambare“ kao i poslovnice na području Spomenika prirode „Vrelo Bosne“, nabavku rezervnih dijelova i usluga popravke i održavanje službenih vozila, turističkog voza na elektropogon, traktora i priključaka za komunalne traktore, kvad vozila, vatrogasne opreme, računara i računarske opreme, fiskalnih kasa, bicikala, usluge popravke i održavanja alarmnih sistema i videonadzora, protivpožarne opreme, ručnih mašina i alata, usluge pregleda i ispitivanja električnih i gromobranskih instalacija-sukcesivno aktivnosti (usluge električara za niskonaponsku mrežu, servisiranje i otklanjanje kvarova), nabavku materijala za investiciono održavanje, građevinskog materijala za održavanje zaštićenih prirodnih područja, nabavka drvene građe za sitne popravke i održavanje mobilijara na zaštićenim prirodnim područjima, usluge servisiranja i održavanja vodnih objekata (bioprečištača) i mastolova na području Spomenika prirode „Vrelo Bosne“ i Zaštićenog pejzaža „Bijambare“, usluge servisiranja klima uređaja...

Sredstva sa ovog ekonomskog koda će se utrošiti i na:

- Usluge održavanja parking prostora, pješačkih staza i putnih komunikacija na zaštićenim prirodnim područjima
- usluge uređenja i održavanja lokaliteta Spomenik Kosturnice- Nacionalni spomenik u obuhvatu Spomenika prirode „Vrelo Bosne“;
- usluge vegetacionog uređenja, ekološke sanacije i rekultivacije površine na području Zaštićenog pejzaža „Bentbaša“;
- uređenje putnih pojaseva i uspostava higijene šuma na zaštićenim prirodnim područjima
- Nabavka boja i lakova
- Mehaničko uklanjanje i zbrinjavanje suhih i truhlih grana radi sigurnosti korisnika prostora na području SP "Vrelo Bosne" - lokalitet Velika aleja

Dio sredstava će se utrošiti na izmirivanja svih obaveza koje nastanu tokom 2025. godine a po osnovu zaključenog sporazuma i odobrenog projekta:

1. „Ekološka revitalizacija i rekultivacija površine i uklanjanje invazivne vrste Ailanthus altissima- žljezdasti pajasen na području Zaštićenog pejzaža „Bentbaša“- odobreni projekat od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma.
2. Zaštita i unapređenje šumskih ekosistema na prostoru Zaštićenog pejzaža „Trebević“ i Spomenika prirode „Skakavac“- odobren projekat od Ministarstva Privrede Kantona Sarajevo

613800 – Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	19.094,00 KM
---	---------------------

Ukupan iznos odobrenih sredstava na ovom ekonomskom kodu je 19.094,00 KM. Iznos od 3.488,00 KM će se obezbijediti iz Budžeta Kantona Sarajevo za 2025. godinu, iznos od 12.000,00 KM će se obezbijediti iz vlastitih prihoda Javne Ustanove a iznos od 3.606,00 KM će se obezbijediti od transfera.

Odobreni iznos je neophodan za realizaciju obaveza poslodavca po pitanju kolektivnog osiguranja radnika, osiguranja imovine, kasko osiguranje i osiguranje od auto odgovornosti službenih vozila, traktora, mašina za suho pranje asfalta, turističkog voza na elektropogon i quada, usluge osiguranja posjetioca.

613900 – Ugovorene i druge posebne usluge	659.574,00 KM
--	----------------------

Planirana sredstava na ekonomskom kodu ugovorene i druge posebne usluge iznose 659.574,00 KM. Od ukupnog iznosa planiranih sredstava u ove svrhe, iznos od 54.434,00 KM je planiran iz budžetskih sredstava Budžeta Kantona Sarajevo, dok je preostali iznos od 488.900,00 KM planiran iz vlastitih prihoda KJU za zaštićena prirodna područja. Iznos od 12.000,00 KM će se u toku 2025 godine obezbijediti iz transfera na osnovu već ranije potpisanih ugovora o realizaciji različitih projekata koje provodi ustanova. Također, na ovoj poziciji osim gore navedenih sredstava, planirana su i razgraničena sredstava (neutrošenih i prenesenih u budžet za 2025 godinu) u iznos od 104.240,00 KM. Ova sredstva su doznačena u toku 2024 godine, i obzirom da ista nisu utrošena, prenesena su u budžet za 2025 godinu, za realizaciju već započetih projekata koji se planiraju okončati do kraja tekuće godine. Važno je istaći da ustanova obaveze nastale po osnovu ugovorenih usluga većinom finansira iz vlastitih prihoda kao i transfera drugih nivoa vlasti.

Analizirajući podatke i iznose ostvarenih vlastitih prihoda iz prethodnih godina utvrđeno je da je minimalni iznos od 300.000,00 KM neophodno planirati za plaćanje obaveza za PDV po osnovu naplate ulaza i drugih usluga na zaštićenim područjima. Sa ovog ekonomskog koda se vrši plaćanje

posebne naknade na dohodak za zaštitu od prirodnih i drugih nepogoda kao i posebna naknada za podsticanje rehabilitacije i zapošljavanja osoba sa invaliditetom

Na ovom ekonomskom kodu planirana su i sredstva koja će se utrošiti na plaćanje izdataka za naknade predsjedniku i članovima Upravnog i Nadzornog odboru sa pripadajućim porezima kao i rada komisija.

Sa navedenog ekonomskog koda izvršice se plaćanje sljedećih usluga:

- usluge održavanja WebPresenter- Atlas, annual maintenance- prostorne baze podataka;
- Usluge održavanja web stranice
- Usluga provođenja promotivnih aktivnosti Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja
- usluge hostinga, konfiguracije i održavanja servera sa bazom podataka;
- unaprijeđenje web GIS preglednika;
- usluge unaprijeđenja nastupa na društvenim mrežama u svrhu vidljivosti i promocije zaštićenih prirodnih područja;
- usluge procjene zdravstvenog stanja šuma na zaštićenim prirodnim područjima;
- Usluge organizacije studijske posjete
- usluge monitoringa biodiverziteta livadskih i šumskih ekosistema na području Spomenika prirode „Skakavac“ i livadskih ekosistema na području Zaštićenog pejzaža „Trebević“;
- izrada studije društvene, ekonomske i ekološke opravdanosti uspostave botaničke bašte na području Zaštićenog pejzaža „Trebević“;
- monitoring pećina sa pripadajućom faunom
- Usluge sanacije i primjene uzgojnih mjera na stablima na području Spomenika prirode Vrelo Bosne
- usluge arheoloških istraživanja u obuhvatu historijskog lokaliteta Fort draguljac - Kula na Draguljcu, ZP Trebević - I faza
- Stručni nadzor za potrebe uspostave montažnog slobodno- stojećeg objekta paviljonskog karaktera na području ZP Bijambare
- Usluge obilježavanja granica i zona zaštite na području Spomenika prirode "Vrelo Bosne"
- Konsultantske usluge na provedbi Plana rodne ravnopravnosti
- Usluge molekularne analize glavnih vrsta šumskog drveća;
- usluge edukacija za certificiranje zelene destinacije;
- usluge monitoringa vode za piće na zaštićenim prirodnim područjima;
- usluge ispitivanja kvaliteta (monitoring) otpadnih voda na zaštićenim prirodnim područjima;
- Monitoring zemljišta na zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo
- Ispitivanje kvaliteta (monitoring) površinskih voda na zaštićenim prirodnim područjima
- usluge izrade saobraćajnog elaborata za putnu komunikaciju Velika aleja- Vrelo Bosne;
- usluge geodetskog snimanja;
- usluge izdavanja upotrebni dozvola za radne mašine;
- usluge zdravstvene zaštite životinja na zaštićenim prirodnim područjima;
- Usluge izrade projektnog rješenja za stabilizaciju i vegetacionu sanaciju terena na lokalitetu ZP Bentbaša
- Usluge grafičkog dizajna
- Usluge kontinuiranog monitoringa ptica
- usluge kateringa;
- Usluge vršenja periodičnih pregleda i izdavanje upotrebni dozvola za radne mašine
- usluge objavljivanja kroz službena glasila koja se objavljuju od strane NIO Službenog lista BiH;
- usluge objavljivanja tekstova i sadržaja u dnevnim novinama;
- usluge sistematskog pregleda radnika sa otežanim uslovima rada;
- usluge transporta novca sa naplatnih mjesta do najbliže ovlaštene banke,
- advokatske i pravne usluge

- Nabavka i isporuka štampanog i ostalog promo materijala
- Usluge izrade plana digitalizacije arhivskog poslovanja
- Usluga Izrade Glavnog projekta "Drveni grad"
- Izrada projekta tehničkog rješenja za održavanje hidrološkog režima tresetnih ekosistema na Zaštićenom pejzažu Bijambare
- Idejni projekat uređenje pristupa Donjoj bijambarskoj pećini
- Usluga izrade saobraćajnog elaborata za ZP Bentbaša
- Održavanje digitalne turističke aplikacije na zaštićenim prirodnim područjima - SOAR
- Usluge izrade elaborata o IG i geotehničkim karakteristikama terena za izgradnju pješačkog visećeg prelaza na ZP Bijambare
- Usluge izrade Glavnog projekta za izgradnju pješačkog visećeg prelaza na ZP Bijambare
- kontinuirani monitoring biodiverziteta livadskih ekosistema na području SP Vrelo Bosne i monitoring vrsta na pukotinama stijena na području ZP Bentbaša
- usluge izrade projektne dokumentacije - za uređenje i opremanje prezentacijskog paviljona za uspostavu speleološke postavke na lokalitetu Zaštićenog pejzaža Bijambare
- Stručne usluge na uspostavi speleopostavke prema idejnom projektu i izložbenog koncepta za paviljon na ZP "Bijambare"
- usluga nadzora nad izvođenjem radova na sanaciji i uređenju pješačke staze na dionici ravne - Vidikovac na području ZP Trebević
- Geofizičko snimanje arheološkog lokaliteta "Srednjovjekovno arheološko nalazište Vrutci, predromanička crkva i srednjovjekovna nekropola "SP Vrelo Bosne"
- Izrada snimanja fotografija 360 stepeni
- Usluge edukacije iz oblasti protivpožarne zaštite
- Usluge edukacije zaposlenika iz oblasti zaštite na radu
- ostale usluge za kojima se tokom 2025. godine ukaže potreba.

Dio sredstava će se utrošiti na izmirivanja dijela obaveza koje nastanu tokom 2025. godine a po osnovu zaključenih sporazuma i odobrenih projekata:

1. „Uspostava kontinuiranog monitoringa biodiverziteta livadskih ekosistema na području Spomenika prirode „Skakavac“ i Zaštićenog pejzaža „Trebević“- odobreni projekat od strane Fonda za zaštitu okoliša Federacije Bosne i Hercegovine;
2. Sporazum o saradnji na realizaciji aktivnosti iz važećih planova upravljanja zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo- zaključen između Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša i Javne ustanove;
3. „Genetički monitoring šumskog drveća na području Zaštićenog pejzaža „Trebević“- odobreni projekat Ministarstva privrede Kantona Sarajevo;
4. „Unaprjeđenje mehanizama održivog upravljanja Zaštićenim pejzažem Bijambare kroz jačanje kapaciteta Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja“, odobren projekat Federalnog ministarstva okoliša i turizma.

614800 – Drugi tekući rashodi	100,00 KM
--------------------------------------	------------------

Planirani iznos sredstava na ovom ekonomskom kodu za 2025. godinu iznosi 100,00 KM.

615100 – Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti i fondovima	40.000,00 KM
---	---------------------

Iznos sredstava planiran i odobren na ovom ekonomskom kodu je 40.000,00 KM i u potpunosti će se obezbijediti iz vlastitih prihoda Javne ustanove.

821100- Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada**1.000,00 KM**

Izdaci na ovom ekonomskom kodu utvrđeni su u iznosu od 1.000,00 KM i u potpunosti će se obezbijediti iz vlastitih prihoda Javne ustanove.

821200 – Nabavka građevina**101.000,00 KM**

Na ekonomskom kodu – nabavka građevina planirana su sredstva u iznosu od 101.000,00 KM. Planirana sredstva su u potpunosti obezbijeđena iz transfera drugih nivoa vlasti. Naime na osnovu potpisanog ugovora Ustanove i Federalnog ministarstva okoliša i turizma doznačena su sredstva za realizaciju projekta pod nazivom „isporuka i montaža slobodno - stojećeg objekta u cilju uspostave prezentacijskog paviljona na ZP „Bijambare“. U slučaju da doznačena sredstva ne budu dovoljna za realizaciju navedenog projekta, potreban sredstva će obezbijediti KJU za zaštićena prirodna područja iz vlastitih prihoda.

821300 – Nabavka opreme**693.138,00 KM**

Na ekonomskom kodu-nabavka opreme planirana su sredstva u iznosu od 693.138,00 KM. Od ukupno planiranih sredstva iznos od 210.000,00 KM će se obezbijediti iz vlastitih prihoda, dok iznos od 72.000,00 KM će se obezbijediti iz transfera a po osnovu odobrenih projekata Javne ustanove. Također na ovoj poziciji osim gore navedenih sredstava, planirana su i razgraničena sredstava iz prethodnih godina u iznosu od 411.138,00 KM za realizaciju započetih projekata.

Dio sredstava na ovom ekonomskom kodu će se utrošiti za pokretanje i realizaciju sljedećih javnih nabavki:

- Nabavka, isporuka i montaža mobilijara za zaštićena prirodna područja;
- Nabavka eko - traktora sa priključcima za ZP Trebević
- Nabavka brojača posjetilaca
- Nabavka klima uređaja sa ugradnjom
- Nabavka računarske opreme sa licencama
- Nabavka, isporuka i montaža metalne zaštitne ograde za igralište na ZP Trebević
- Nabavka kancelarijskog namještaja
- Nabavka komunalnih tricikala
- Nabavka samohodnih motornih uređaja za održavanje travnatih površina zaštićenih prirodnih područja
- Nabavka leđno-nosivih motornih uređaja za održavanje travnatih i šikarskih površina zaštićenih prirodnih područja
- Nabavka leđno-nosivih motornih uređaja za održavanje čistoće zaštićenih prirodnih područja
- Nabavka ručnih, motornih i električnih alata i uređaja za potrebe održavanja zaštićenih prirodnih područja
- Nabavka opreme za sport na otvorenom
- Radovi na uređenju i opremanju prezentacijskog paviljona za uspostavu speleološke postavke na lokalitetu ZP "Bijambare"

Dio sredstava će se utrošiti na implementaciju projekata i aktivnosti po Sporazumu o realizaciji aktivnosti iz važećih planova upravljanja zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo zaključenog između Ustanove i Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo, kao i za realizaciju projekta „Unaprjeđenje

mehanizama održivog upravljanja Zaštićenim pejzažem Bijambare kroz jačanje kapaciteta Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja", koji je odobren od Federalnog ministarstva okoliša i turizma.

821600 – Rekonstrukcija i investicijsko održavanje
580.499,00 KM

Na ekonomskom kodu-rekonstrukcija i investicijsko održavanje planirana su sredstva u iznosu od 580.499,00 KM. Od ukupno planiranih sredstva iznos od 50.000,00 KM je obezbijeđen iz Budžeta Kantona Sarajevo, iznos od 147.300,00 KM će se obezbijediti iz vlastitih prihoda, iznos od 17.000,00 KM će se obezbijediti iz donacija, dok iznos od 38.761,00 KM će se obezbijediti iz transfera a po osnovu odobrenih projekata Javne ustanove. Planirana su i razgraničena sredstva iz prethodnih godina u iznosu od 327.438,00 KM za realizaciju započetih projekata.

Sredstva koja su planirana na ovom ekonomskom kodu će se utrošiti na:

- Radovi na zamjeni rasvjetnih tijela u obuhvatu područja SP "Vrelo Bosne" iz pravca Plandišta prema nukleusu
- Radovi na izgradnji betonskog prelaza u sklopu sekundarne mreže šumske transportne infrastrukture na području ZP Bijambare
- Ambijentalno uređenje dijela ZP Trebević - lokalitet "Kosmatica"
- Radovi na održavanju objekta budućeg prezentacijskog centra na prostoru Spomenik prirode "Vrelo Bosne"
- Radovi na ugradnji gabiona u svrhu stabilizacije terena
- Radovi na sanaciji udarnih rupa na zaštićenim prirodnim područjima KS
- Radovi na sanaciji i uređenju pješačke staze na dionici Ravne - Vidikovac na području ZP Trebević

Dio sredstava će se utrošiti na izmirivanja dijela obaveza koje nastanu tokom 2025. godine a po osnovu zaključenih sporazuma i odobrenih projekata:

1. Izgradnja šumske infrastrukture u cilju očuvanja ekosistema na području Zaštićenog pejzaža „Bijambare“, odobreni projekat Ministarstva privrede Kantona Sarajevo.
2. Sporazum o saradnji na realizaciji aktivnosti iz važećih planova upravljanja zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo- zaključen između Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša i Javne ustanove.

Broj: 01-471-1 /25

U Sarajevu, 22.05. 2025. godine

Predsjednik
Upravnog odbora

[Redacted signature]

Raz. Glava. Podr. jod	Ekon. kod	Sub-anzlika	Funkcija	OPIS	Budžet Kantona Sarajeva za 2025. godinu	Izvor 10 (budžetska sredstva)	Od toga iz prihoda korisnika	Izvor 20 (vlastiti)	Izvor 40 (donacije)	Izvor 50 (transferi)	Izvor 60 (primici)	Razgraničeni rashodi i izdaci iz 2024. u 2025.	
33	01	0003	33010033	Kantonalna javna ustanova za zaštitu prirodnih područja	1,274,747,494,31	2	3 (4+5+6)	4	5	6	7	8	9
I UKUPNO TEKUĆI IZDACI ORGANA UPRAVE (811008+612008+613008)													
33	01	0003	33010033	Plove i nautičke troškove zaposlenih	2,242,982	2,242,982	1,036,600	1,001,700	0	34,900	0	0	117,680
33	01	0003	33010033	Elctriciteta i vodonika troškovi	2,026,973	1,810,973	198,000	198,000	0	0	0	0	0
33	01	0003	33010033	Plaćanje troškova zaposlenih	1,415,567	1,415,567	156,000	156,000	0	0	0	0	0
33	01	0003	33010033	Naplatu troškova zaposlenih	254,406	254,406	42,000	42,000	0	0	0	0	0
33	01	0003	33010033	Naplatu troškova zaposlenih	53,207	53,207	16,000	16,000	0	0	0	0	0
33	01	0003	33010033	Naplatu troškova zaposlenih	157,140	157,140	16,000	16,000	0	0	0	0	0
33	01	0003	33010033	Naplatu troškova zaposlenih	80,210	80,210	16,000	16,000	0	0	0	0	0
33	01	0003	33010033	Naplatu troškova zaposlenih	10,742	10,742	0	0	0	0	0	0	0
33	01	0003	33010033	Naplatu troškova zaposlenih	160,354	160,354	20,000	20,000	0	0	0	0	0
33	01	0003	33010033	Naplatu troškova zaposlenih	159,734	159,734	19,000	19,000	0	0	0	0	0
33	01	0003	33010033	Naplatu troškova zaposlenih	245,355	245,355	314,600	283,700	0	31,900	0	0	117,846
33	01	0003	33010033	Naplatu troškova zaposlenih	25,000	25,000	0	0	0	0	0	0	0
33	01	0003	33010033	Naplatu troškova zaposlenih	44,433	44,433	20,000	20,000	0	0	0	0	0
33	01	0003	33010033	Naplatu troškova zaposlenih	40,606	40,606	0	0	0	0	0	0	0
33	01	0003	33010033	Naplatu troškova zaposlenih	78,000	78,000	32,000	26,700	0	0	0	0	0
33	01	0003	33010033	Naplatu troškova zaposlenih	47,000	47,000	26,700	26,700	0	0	0	0	0
33	01	0003	33010033	Naplatu troškova zaposlenih	27,700	27,700	10,000	10,000	0	0	0	0	0
33	01	0003	33010033	Naplatu troškova zaposlenih	156,200	156,200	75,000	75,000	0	0	0	0	0
33	01	0003	33010033	Naplatu troškova zaposlenih	1,4714	1,4714	12,000	12,000	0	0	0	0	0
33	01	0003	33010033	Naplatu troškova zaposlenih	553,574	543,574	503,900	488,900	0	13,000	0	0	104,240
33	01	0003	33010033	Naplatu troškova zaposlenih	614,640	42,502	487,500	485,500	0	12,000	0	0	131,240
33	01	0003	33010033	Naplatu troškova zaposlenih	5,434	5,434	0	0	0	0	0	0	0
33	01	0003	33010033	Naplatu troškova zaposlenih	9,500	9,500	3,000	3,000	0	0	0	0	0
II UKUPNO TEKUĆI TRANSFERI (614000)													
33	01	0003	33010033	TEKUĆI TRANSFERI I DRUGI TEKUĆI PRAHODI	100	100	0	0	0	0	0	0	0
33	01	0003	33010033	Drugi tekuci prihodi	100	100	0	0	0	0	0	0	0
III UKUPNO KAPITALNI TRANSFERI (615000)													
33	01	0003	33010033	KAPITALNI TRANSFERI	40,000	40,000	40,000	40,000	0	0	0	0	0
33	01	0003	33010033	Kapitalni transferi	40,000	40,000	40,000	40,000	0	0	0	0	0
V UKUPNO NARAVNA STALNI SREDSTAVA (821000)													
33	01	0003	33010033	Iskustva za odnove stambenog sredstva	1,375,637	50,000	487,061	358,300	17,000	111,761	0	0	831,576
33	01	0003	33010033	Iskustva za odnove stambenog sredstva	1,000	1,000	1,000	1,000	0	0	0	0	0
33	01	0003	33010033	Iskustva za odnove stambenog sredstva	121,000	0	1,000	0	0	120,000	0	0	100,000
33	01	0003	33010033	Iskustva za odnove stambenog sredstva	613,174	0	282,000	210,000	0	27,000	0	0	411,174
33	01	0003	33010033	Iskustva za odnove stambenog sredstva	50,458	50,458	223,061	147,232	17,000	23,751	0	0	327,473
33	01	0003	33010033	Iskustva za odnove stambenog sredstva	4,812,865	2,202,782	1,503,661	1,400,000	17,000	146,661	0	0	956,422
Broj zaposlenih													
					46	46	3 (4+5+6)	4	5	6	7	8	9
					1,274,747,494,31	2	3 (4+5+6)	4	5	6	7	8	9
					4,812,865	2,202,782	1,503,661	1,400,000	17,000	146,661	0	0	956,422
					4,812,865	2,202,782	1,503,661	1,400,000	17,000	146,661	0	0	956,422
					4,812,865	2,202,782	1,503,661	1,400,000	17,000	146,661	0	0	956,422
					4,812,865	2,202,782	1,503,661	1,400,000	17,000	146,661	0	0	956,422
					4,812,865	2,202,782	1,503,661	1,400,000	17,000	146,661	0	0	956,422
					4,812,865	2,202,782	1,503,661	1,400,000	17,000	146,661	0	0	956,422
					4,812,865	2,202,782	1,503,661	1,400,000	17,000	146,661	0	0	956,422
					4,812,865	2,202,782	1,503,661	1,400,000	17,000	146,661	0	0	956,422
					4,812,865	2,202,782	1,503,661	1,400,000	17,000	146,661	0	0	956,422
					4,812,865	2,202,782	1,503,661	1,400,000	17,000	146,661	0	0	956,422
					4,812,865	2,202,782	1,503,661	1,400,000	17,000	146,661	0	0	956,422
					4,812,865	2,202,782	1,503,661	1,400,000	17,000	146,661	0	0	956,422
					4,812,865	2,202,782	1,503,661	1,400,000	17,000	146,661	0	0	956,422
					4,812,865	2,202,782	1,503,661	1,400,000	17,000	146,661	0	0	956,422
					4,812,865	2,202,782	1,503,661	1,400,000	17,000	146,661	0	0	956,422
					4,812,865	2,202,782	1,503,661	1,400,000	17,000	146,661	0	0	956,422
					4,812,865	2,202,782	1,503,661	1,400,000	17,000	146,661	0	0	956,422
					4,812,865	2,202,782	1,503,661	1,400,000	17,000	146,661	0	0	956,422
					4,812,865	2,202,782	1,503,661	1,400,000	17,000	146,661	0	0	956,422
					4,812,865	2,202,782	1,503,661	1,400,000	17,000	146,661	0	0	956,422
					4,812,865	2,202,782	1,503,661	1,400,000	17,000	146,661	0	0	956,422
					4,812,865	2,202,782	1,503,661	1,400,000	17,000	146,661	0	0	956,422
					4,812,865	2,202,782	1,503,661	1,400,000	17,000	146,661	0	0	956,422
					4,812,865	2,202,782	1,503,661	1,400,000	17,000	146,661	0	0	956,422
					4,812,865	2,202,782	1,503,661	1,400,000	17,000	146,661	0	0	956,422
					4,812,865	2,202,782	1,503,661	1,400,000	17,000	146,661	0	0	956,422
					4,812,865	2,202,782	1,503,661	1,400,000	17,000	146,661	0	0	956,422
					4,812,865	2,202,782	1,503,661	1,400,000	17,000	146,661	0	0	956,422
					4,812,865	2,202,782	1,503,661	1,400,000	17,000	146,661	0	0	956,422
					4,812,865	2,202,782	1,503,661	1,400,000	17,000	146,661	0	0	956,422
					4,812,865	2,202,782	1,503,661	1,400,000	17,000	146,661	0	0	956,422
					4,812,865	2,202,782	1,503,661	1,400,000	17,000	146,661	0	0	956,422
					4,812,865	2,202,782	1,503,661	1,400,000	17,000	146,661	0	0	956,422
					4,812,865	2,202,782	1,503,661	1,400,000	17,000	146,661	0	0	956,422
					4,812,865	2,202,782	1,503,661	1,400,000	17,000	146,661	0	0	956,422
					4,812,865	2,202,782	1,503,661	1,400,000	17,000	146,661	0	0	956,422
</													

O B R A Z L O Ž E N J E

Pravni osnov

Pravni osnov sadržan je u odredbama člana 27. Zakona o ustanovama („Službeni list R BiH“, br. 6/92, 8/93 i 13/94) kojim je propisano da „upravni odbor utvrđuje godišnji program rada“ i člana 26. stav (1) tačka c) Pravila Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja broj:01-144 I UO/17 od 27.06.2018. godine.

Razlozi za utvrđivanje

Nakon što je Skupština Kantona Sarajevo usvojila Budžet Kantona Sarajevo za 2025. godinu („Sl. novone Kantona Sarajevo“, broj 13/25) i Zakon o izvršenju Budžeta Kantona Sarajevo za 2025. godinu („Sl. novone Kantona Sarajevo“, broj 13/25), Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja je izvršila pripremu Programa rada s finansijskim planom za 2025. godinu.

Materijal je pripremljen prema metodologiji koja je utvrđena Odlukom o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa - Prečišćeni tekst („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 1/23).

Materijal je dostavljen na razmatranje i prihvatanje Nadzornom odboru, te razmatranje i utvrđivanje odnosno donošenje Upravnom odboru.

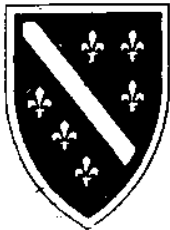
Prijedlog Programa rada s finansijskim planom Javne ustanove za 2025. godinu Nadzorni odbor je razmatrao na sjednici koja je održana dana 20.05.2025. godine. Nakon razmatranja predloženog materijala, isti je prihvaćen i proslijeđen Upravnom odboru na razmatranje, utvrđivanje i donošenje.

Upravni odbor je Program rada s finansijskim planom Javne ustanove za 2025. godinu razmatrao na sjednici održanoj 20.05.2025. godine, te jednoglasno utvrdio Program rada Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2025. godinu i donio finansijski plan za 2025. godinu.

Utvrđeni Program rada Javne ustanove za 2025. godinu i usvojeni finansijski plan Javne ustanove za 2025. godinu će se dostaviti resornom ministarstvu na nadležno postupanje.

Prilog:

-Prijedlog programa rada s finansijskim planom Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2025. godinu.

SLUŽBENI LIST

REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE

Godina I – Broj 6

Ponedjeljak, 15. juna 1992.
SARAJEVO

Akontacija pretplate
za 1992. godinu 3.900 dinara
Žiro-račun 10100-603-1396

110

Na osnovu Amandmana LI tačka 5. stav 3. na Ustav Republike Bosne i Hercegovine, Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine, na prijedlog Vlade Republike Bosne i Hercegovine, donosi

UREDBU SA ZAKONSKOM SNAGOM

O USTANOVAMA

I – OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ustanova, u smislu ove uredbe, osniva se za obavljanje djelatnosti obrazovanja, nauke, kulture, fizičke kulture, zdravstva, dječije zaštite, socijalne zaštite, socijalne sigurnosti i drugih djelatnosti utvrđenih zakonom, ako cilj obavljanja djelatnosti nije sticanje dobiti.

Ustanova ima svojstvo pravnog lica.

Član 2.

Ustanovu može osnovati domaće odnosno strano pravno i fizičko lice (u daljem tekstu: osnivač) u svim oblicima svojine.

Zakonom se može utvrditi da strano i pravno i fizičko lice ne može osnovati ustanovu za obavljanje određene djelatnosti.

Član 3.

Za obavljanje javne službe osniva se javna ustanova.

Pod javnom službom, u smislu ove uredbe, podrazumijeva se trajno i nesmetano obavljanje djelatnosti u javnom interesu Republike Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Republika), opštine ili gradske zajednice.

Javnu ustanovu može osnovati Skupština Republike Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Skupština RBiH), skupština opštine, skupština gradske zajednice i vjerska zajednica, samostalno ili sa drugim pravnim odnosno fizičkim licem, kada nadležna skupština ocijeni da za njeno osnivanje postoji javni interes.

Član 4.

Radnici ostvaruju svoja prava u ustanovi, u skladu sa zakonom, kolektivnim ugovorom i pravilima ustanove.

II – OSNIVANJE USTANOVE

Član 5.

Ustanova se može osnovati ako su ispunjeni uslovi za osnivanje i početak rada ustanove, u skladu sa zakonom.

Sredstva za ispunjenje uslova iz stava 1. ovog člana obezbjeđuje osnivač.

Član 6.

Osnivač donosi akt o osnivanju ustanove.

Akt o osnivanju ustanove sadrži:

- naziv osnivača,
- naziv i sjedište ustanove,
- djelatnost ustanove,
- iznos sredstava za osnivanje i početak rada i način njihovog obezbjeđivanja,
- izvore i način obezbjeđivanja sredstava za rad ustanove,
- međusobna prava i obaveze između osnivača i ustanove,
- način raspolaganja viškom prihoda nad rashodima i način na koji se pokriva višak rashoda nad приходima,
- prava, obaveze i odgovornost ustanove u pravnom prometu,
- lice koje će do imenovanja organa rukovođenja predstavljati i zastupati ustanovu i njegova ovlaštenja i odgovornosti,
- rok za donošenje pravila ustanove, imenovanje organa upravljanja i rukovođenja ustanove,
- druga pitanja od značaja za rad ustanove.

Član 7.

Ustanovu mogu osnovati dva ili više osnivača.

Ako ustanovu osniva dva ili više osnivača, njihova međusobna prava, obaveze i odgovornosti uređuju se ugovorom, koji se zaključuje u pismenoj formi.

Član 8.

Osnivač može prenijeti i obaveze osnivača na drugo pravno ili fizičko lice.

Aktom o prenošenju prava i obaveza osnivača uređuje se način zaštite prava korisnika usluga i druga pitanja od značaja za promjenu osnivača ustanove.

Član 9.

Ustanova ne može početi da obavlja djelatnost dok nadležni organ uprave koji vrši nadzor nad zakonitosti rada rješenjem ne utvrdi da su ispunjeni uslovi utvrđeni zakonom.

III – DJELATNOST, STATUSNE PROMJENE I UDRUŽIVANJE USTANOVA

Član 10.

Ustanova može obavljati više djelatnosti iz člana 1. ove uredbe, ako ispunjava uslove utvrđene zakonom za svaku od tih djelatnosti.

Član 11.

Ustanova može, bez upisa u sudski registar, da obavlja privrednu djelatnost i privrednu aktivnost radi zbrinjavanja poslovno nesposobnih lica i profesionalnog osposobljavanja i zapošljavanja invalidnih lica, u manjem obimu ili povremeno, ako ta djelatnost odnosno aktivnost služi ostvarenju djelatnosti odnosno izvršavanju poslova radi kojih je ustanova osnovana.

Član 12.

Ustanovi se mogu povjeriti javna ovlaštenja iz djelokruga organa državne uprave za vršenje i stručnih poslova, u skladu sa zakonom.

Član 13.

Pravilima ustanove može se utvrditi da dio ustanove ima određena ovlaštenja u pravnom prometu, kao i poseban obračun rezultata poslovanja, u skladu sa zakonom.

Dio ustanove iz stava 1. ovog člana nema svojstvo pravnog lica.

Član 14.

Ustanova može proširiti ili promijeniti djelatnost, kao i vršiti statusne promjene: spajanje, pripajanje, podjelu i izdvajanje.

Odluku iz stava 1. ovog člana donosi osnivač.

Član 15.

Osnivači ustanova koje su se spojile odlučuju o preuzimanju prava i obaveza osnivača prema ustanovi koja je nastala spajanjem.

Osnivač ustanove koja se podijelila i ustanove iz koje se izdvojio dio u samostalnu ustanovu odlučuje o preuzimanju prava i obaveza osnivača prema ustanovama koje su nastale podjelom, odnosno prema ustanovi koja je nastala izdvajanjem.

Prava i obaveze osnivača prema ustanovi koja se pripojila drugoj ustanovi prestaju danom upisa akta o pripajanju u sudski registar.

U slučaju statusne promjene ustanove imovinska i druga prava i obaveze uređuju se ugovorom.

Član 16.

Ustanova može ugovorom povjeriti drugoj ustanovi, preduzeću ili fizičkom licu obavljanje administrativno-tehničkih i pomoćnih poslova, u skladu sa zakonom.

Član 17.

Zakonom se može propisati obaveza udruživanja ustanova u odgovarajući oblik udruživanja (u daljem tekstu: obavezni oblik udruživanja), njegova prava, obaveze, način sticanja sredstava za rad, način upravljanja i rukovođenja i druga pitanja.

Ustanove udružene u obavezni oblik udruživanja zadržavaju svojstvo pravnog lica.

Član 18.

Rad ustanova i obaveznog oblika udruživanja je javan.

IV - SJEDIŠTE I NAZIV USTANOVE

Član 19.

Sjedište ustanove je mjesto u kome se obavlja djelatnost radi koje je ustanova osnovana.

Ako se djelatnost obavlja u više mjesta, sjedištem se smatra mjesto koje je određeno pravilima ustanove.

Član 20.

Ustanova može promijeniti sjedište uz saglasnost osnivača.

Odluka o promjeni sjedišta ustanove donosi se na način utvrđen pravilima ustanove.

Član 21.

Naziv ustanove je ime pod kojim ustanova radi. Ustanova može promijeniti naziv, uz saglasnost osnivača.

Odluka o promjeni naziva ustanove donosi se na način utvrđen pravilima ustanove.

Pravilima ustanove može se utvrditi da dio ustanove iz člana 13. ove uredbe može, uz naziv ustanove, dodati i bliži naziv tog dijela ustanove.

Član 22.

Naziv ustanove upućuje na djelatnost i sjedište ustanove. Ustanova može imati i skraćeni naziv.

Naziv i skraćeni naziv mora se istaći na ulazu u poslovne prostorije ustanove.

Član 23.

U naziv ustanove može se unijeti ime umrle istorijske i druge znamenite ličnosti.

Za unošenje u naziv imena iz stava 1. ovog člana potrebna je dozvola organa uprave koji vrši nadzor nad zakonitostju rada ustanove, osim ako je jedan od osnivača Skupština R BiH, skupština opštine ili skupština gradske zajednice, kao i pristanak srodnika te ličnosti do trećeg stepena srodstva, ako zakonom ili drugim propisom nije drugačije određeno.

Na zahtjev organa uprave koji vrši nadzor nad zakonitostju rada ustanove ili srodnika iz stava 2. ovog člana nadležni viši sud odlučuje da se iz naziva ustanove briše ime umrle istorijske ili druge znamenite ličnosti, ako ocijeni da je načinom obavljanja djelatnosti ustanove ugled te ličnosti doveden u pitanje.

U naziv ustanove ne može se unijeti naziv Republike, opštine ili gradske zajednice, osim ako zakonom nije drugačije određeno.

V - ORGAN UPRAVLJANJA, RUKOVOĐENJA I DRUGI ORGANI U USTANOVU

Član 24.

Organ upravljanja u ustanovi je upravni odbor.

Organ rukovođenja u ustanovi je direktor, upravnik, dekan ili drugi odgovarajući poslovodni organ utvrđen zakonom (u daljem tekstu: direktor).

Organ kontrole poslovanja u ustanovi je nadzorni odbor.

Član 25.

Upravni odbor ima najmanje tri, a najviše devet članova. Predsjednika i članove upravnog odbora imenuje i razrješava osnivač.

Predsjednika i članove upravnog odbora javne ustanove imenuje i razrješava, u ime osnivača, Vlada Republike Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada RBiH), izvršni organ opštine ili izvršni organ gradske zajednice.

Jedna trećina članova upravnog odbora, po pravilu, imenuje se iz reda stručnih radnika zaposlenih u ustanovi.

Predsjednik i članovi upravnog odbora imenuju se za vrijeme od četiri godine i mogu biti ponovno imenovani.

Direktor ustanove ne može biti član upravnog odbora.

Broj članova upravnog odbora bliže se određuje pravilima ustanove, u skladu sa zakonom ili aktom o osnivanju ustanove.

Član 26.

Osnivač odnosno Vlada RBiH, izvršni organ opštine ili izvršni organ gradske zajednice može razriješiti predsjednika i člana upravnog odbora i prije vremena za koje je imenovan, ako utvrdi da je odgovoran za neuspješan ili nezakonit rad ustanove, na njegov lični zahtjev i u drugim slučajevima utvrđenim zakonom i pravilima ustanove.

Član 27.

Upravni odbor:

- donosi pravila ustanove,
- imenuje i razrješava direktora,
- utvrđuje planove rada i razvoja,
- utvrđuje godišnji program rada,
- donosi finansijski plan i usvaja godišnji obračun,
- donosi opšti akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i druge opšte akte, u skladu sa zakonom i pravilima ustanove,
- odlučuje o svim pitanjima obavljanja djelatnosti radi kojih je ustanova osnovana, ako zakonom nije određeno da o od-

rednim pitanjima odlučuje drugi organ ustanove,

- usmjerava, kontroliše i ocjenjuje rad direktora,
- rješava sva pitanja odnosa sa osnivačem,
- odlučuje o korištenju sredstava preko iznosa utvrđenog pravilima ustanove,
- odgovara osnivaču za rezultate rada ustanove,
- odlučuje o prigovoru radnika na rješenje kojim je drugi organ određen pravilima ustanove odlučio o pravu, obavezi i odgovornosti radnika iz radnog odnosa,
- podnosi osnivaču najmanje jedanput godišnje izvještaj o poslovanju ustanove,
- vrši i druge poslove u skladu sa zakonom i pravilima ustanove.

Zakonom se mogu bliže odrediti pitanja iz alineje 7. stava 1. ovog člana i kao i druga pitanja o kojima odlučuje upravni odbor.

Član 28.

Upravni odbor donosi odluke većinom glasova svih članova, ako zakonom ili pravilima za odlučivanje o pojedinim pitanjima nije određena druga kvalifikovana većina.

Član 29.

Direktora ustanove imenuje upravni odbor na osnovu konkursa koji se objavljuje u javnim glasilima, uz saglasnost osnivača.

Direktora javne ustanove imenuje i razrješava upravni odbor javne ustanove, na osnovu javnog konkursa, uz saglasnost Vlade RBiH, izvršnog organa opštine ili izvršnog organa gradske zajednice.

Lice koje nije dobilo saglasnost za direktora od strane Vlade RBiH, izvršnog organa opštine ili izvršnog organa gradske zajednice, ne može na ponovnom konkursu biti imenovano za direktora odnosno vršioca dužnosti direktora.

Ako se ne izvrši imenovanje direktora javne ustanove, upravni odbor imenuje vršioca dužnosti direktora.

Izuzetno, u uslovima neposredne ratne opasnosti ili rata direktora odnosno upravni odbor javne ustanove imenuje i razrješava Vlada RBiH, izvršni organ opštine ili izvršni organ gradske zajednice.

Uslovi za imenovanje direktora utvrđuju se zakonom i pravilima ustanove.

Član 30.

O odluci o imenovanju direktora obavještavaju se učesnici u konkursu, najkasnije u roku od osam dana od dana donošenja odluke.

Svaki učesnik u konkursu, u roku od osam dana od dana prijema obavještenja, može protiv odluke o imenovanju direktora podnijeti predlog za pokretanje postupka pred nadležnim sudom.

Član 31.

Ako direktor nije imenovan, upravni odbor će bez konkursa imenovati vršioca dužnosti direktora iz reda stručnih radnika zaposlenih u ustanovi.

Vršilac dužnosti direktora ima sva prava i dužnosti direktora.

Vršilac dužnosti direktora može rukovoditi ustanovom do imenovanja direktora, a najduže šest mjeseci od dana njegovog imenovanja.

Član 32.

Direktor organizuje i rukovodi radom ustanove, zastupa i predstavlja ustanovu prema trećim licima i odgovoran je za zakonitost rada ustanove.

U ostvarivanju rukovođenja ustanovom, direktor predlaže upravnom odboru mjere za efikasno i zakonito obavljanje djelatnosti radi kojih je ustanova osnovana, unutrašnju organizaciju i sistematizaciju poslova i osnove planova rada i razvoja, izvršava odluke upravnog odbora, odlučuje o pravima, obavezama i odgovornostima radnika iz radnog odnosa, podnosi upravnom odboru izvještaj o finansijskom poslovanju i vrši druge poslove u skladu sa zakonom i pravilima ustanove.

Direktor je dužan da obustavi od izvršenja opšti akt koji je u nesaglasnosti sa ustavom ili u suprotnosti sa zakonom, kao i

pojedinačni akt kojim se nanosi šteta ustanovi ili društvenoj zajednici i da o tome obavijesti organ uprave koji vrši nadzor

nad zakonitosti rada ustanove.

Ako organ iz stava tri ovog člana u roku od 30 dana od dana prijema obavještenja ne postupi u skladu sa članom 43. ove uredbe i o tome ne obavijesti direktora, akt koji je obustavio direktor može se izvršiti.

Direktor je naredbodavac za izvršenje finansijskog plana.

Direktor je odgovoran upravnom odboru za rezultate rada i finansijsko poslovanje ustanove.

Član 33.

Upravni odbor može razriješiti direktora i prije vremena za koje je imenovan:

- ako utvrdi da je odgovoran za neuspješan ili nezakonit rad ustanove,
- na lični zahtjev direktora,
- u drugim slučajevima utvrđenim zakonom i pravilima ustanove.

Predlog za prijevremeno razrješenje direktora iz razloga iz alineje 1. stava 1. ovog člana može dati osnivač odnosno Vlada RBiH, izvršni organ opštine ili izvršni organ gradske zajednice, predsjednik odnosno član upravnog odbora ili nadzorni odbor.

Član 34.

Nadzorni odbor ustanove ima tri ili pet članova.

Predsjednika i članove nadzornog odbora imenuje i razrješava osnivač.

Predsjednika i članove nadzornog odbora javne ustanove imenuje i razrješava Vlada RBiH, izvršni organ opštine ili izvršni organ gradske zajednice.

Najmanje jedan član nadzornog odbora imenuje se iz reda stručnih radnika zaposlenih u ustanovi.

Predsjednik i članovi nadzornog odbora imenuju se za vrijeme od četiri godine i mogu biti ponovo imenovani.

Broj članova nadzornog odbora bliže se određuje pravilima ustanove.

Član 35.

Nadzorni odbor:

- analizira izvještaje o poslovanju ustanove,
- u obavljanju nadzora nad upotrebom sredstava za rad, pregleda godišnji izvještaj o poslovanju i godišnji obračun,
- pregleda i provjerava urednost i zakonitost vođenja poslovnih knjiga,
- izvještava osnivača, upravni odbor i direktora o rezultatima nadzora.

Član 36.

Ustanova može imati stručni i drugi organ, u skladu sa zakonom i pravilima ustanove.

VI - OPŠTI AKTI USTANOVE

Član 37.

Osnovni opšti akt ustanove odnosno obaveznog oblika udruživanja su pravila ustanove odnosno pravila obaveznog oblika udruživanja.

Ustanova može imati i druge opšte akte, u skladu sa zakonom, kolektivnim ugovorom i pravilima ustanove.

Član 38.

Pravila ustanove sadrže odredbe o: nazivu i sjedištu ustanove; osnivaču ustanove; obavezama ustanove prema osnivaču; djelatnosti ustanove i o načinu i uslovima obavljanja te djelatnosti; odnosu prema korisnicima usluga; pravima i obavezama dijela ustanove iz člana 13. ove uredbe; statusnim promjenama; načinu raspoređivanja sredstava za rad; broju članova upravnog odbora; imenovanju i razrješenju direktora; drugim organima ustanove i o njihovim pravima, obavezama, odgovornostima, uslovima i načinu njihovog izbora i razrješenja; opštim aktima koji se donose u ustanovi i načinu njihovog donošenja; licima ovlaštenim da, pored direktora, zastupaju ustanovu i njihovim ovlaštenjima i odgovornostima; načinu

Na osnovu čl. 113. i 223. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" - Novi prečišćen tekst, broj 25/10 i br. 14/11, 19/11 i 7/12), Skupština Kantona Sarajevo, na sjednici održanoj dana 21.09.2012. godine, povodom razmatranja prijedloga za glasanje o nepovjerenju Vladi Kantona Sarajevo, donijela je slijedeću

ODLUKU

I

Skupština Kantona Sarajevo, je većinom glasova od izabranih poslanika/zastupnika u Skupštini Kantona Sarajevo, izglasala Odluku o nepovjerenju Vlade Kantona Sarajevo.

II

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Broj 01-05-25684/12 Predsjedavajuća
21. septembra 2012. godine Skupštine Kantona Sarajevo
Sarajevo Prof. dr. **Mirjana Malić**, s. r.

Zakonodavno-pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo

Na osnovu člana 172, 175. i 176. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 25/10, 14/11, 19/11, 7/12, 26/12) Zakonodavno-pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo na sjednici od 17.09.2012. godine, utvrdila je Drugi novi prečišćeni tekst Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo.

Drugi novi prečišćeni tekst Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo obuhvata Poslovnik Skupštine Kantona Sarajevo-Novu prečišćeni tekst ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 25/10), Odluku o dopuni Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 14/11), Odluke o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 19/11, 7/12, 26/12) u kojima je označen dan stupanja na snagu tih odluka.

Broj 01-05-24830/12 Predsjedavajući
17. septembra 2012. godine Zakonodavno-pravne komisije
Sarajevo **Amir Zukić**, s. r.

POSLOVNIK SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO DRUGI NOVI PREČIŠĆENI TEKST

I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

Skupština Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: Skupština) konstituiše se, organizuje i radi u skladu sa Ustavom, zakonom i Poslovnikom Skupštine Kantona Sarajevo.

Član 2.

Poslovnikom Skupštine Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: Poslovnik) uređuju se:

- konstituisanje i unutrašnja organizacija Skupštine;
- način rada Skupštine;
- dužnosti i prava poslanika/zastupnika u Skupštini;
- javnost rada Skupštine;
- akta Skupštine;
- izbori, imenovanja, potvrđivanja, smjenjivanja i razrješenja iz nadležnosti Skupštine;
- odnos Skupštine prema Vladi (u daljem tekstu: Vlada);

- odnos Skupštine prema političkim strankama i udruženjima građana;
- saradnja sa Gradskim vijećem i Domom naroda Parlamenta Federacije BiH;
- saradnja Skupštine sa općinskim vijećima; i
- druga pitanja od značaja za rad Skupštine.

Član 3.

Ako neko pitanje organizacije i rada Skupštine nije uređeno Poslovnikom, uređiće se zaključkom Skupštine, na sjednici.

Zaključak iz prethodnog stava primjenjuje se od dana donošenja.

Zaključak iz stava 1. ovog člana ne može biti u suprotnosti sa načelima i odredbama Poslovnika.

Član 4.

Sjedište Skupštine je u Sarajevu, Ulica Reisa Džemaludina Čauševića broj 1.

Član 5.

Skupština ima pečat u skladu sa zakonom.

O čuvanju i upotrebi pečata stara se sekretar Skupštine.

II - KONSTITUISANJE I UNUTRAŠNJA ORGANIZACIJA SKUPŠTINE

Konstituisanje Skupštine

Član 6.

Skupština je jednodomna i čine je poslanici/zastupnici čiji je broj utvrđen Ustavom Kantona i zakonom (u smislu ovog poslovnika, "poslanik/zastupnik" podrazumijeva osobe oba spola).

Član 7.

Prva sjednica Skupštine saziva se najkasnije 10 dana nakon što nadležni organ potvrdi, ovjeri i objavi izborne rezultate.

Prvu sjednicu Skupštine saziva predsjedavajući Skupštine iz prethodnog saziva i predsjedava sjednicom Skupštine do izbora predsjedavajućeg u novom sazivu.

Ukoliko je predsjedavajući Skupštine spriječen, prvu sjednicu saziva jedan od njegovih zamjenika iz prethodnog saziva.

Ukoliko su i zamjenici spriječeni da sazovu prvu sjednicu Skupštine, sjednicu saziva najstariji izabrani poslanik/zastupnik u novom sazivu, odnosno onaj poslanik/zastupnik koga za sazivanje ovlasti jedna trećina novoizabranih poslanika/zastupnika.

Član 8.

Predsjedavajući prve sjednice Skupštine predočava Skupštini izvještaj Izborne komisije BiH o ovjeri mandata osobama koje su dobile poslanički/zastupnički mandat.

Poslanici preuzimaju dužnost zajedničkim davanjem i pojedinačnim potpisivanjem svečane izjave, koja glasi:

"Svečano izjavljujem da ću poverenu dužnost obavljati savjesno, pridržavati se Ustava i zakona Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Kantona Sarajevo, zalagati se za ljudska prava i slobode i da ću u svim prilikama štitići interese Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Kantona Sarajevo i ravnopravnost naroda i građana koji u njima žive."

Procedura iz st. 1. i 2. ovog člana odnosi se i na poslanike/zastupnike sa naknadno dodijeljenim mandatima.

sjednice radnog tijela, mjesečni paušal će mu se umanjiti za 10% po izostanku.

Za realizaciju stavova 2, 3. i 4. nadležna je Komisija za izbor imenovanja i administrativna pitanja.

Član 106.

Poslanik/zastupnik ima pravo i dužnost da:

- pokreće inicijative za donošenje odluka i zakona u nadležnosti Skupštine;
- da pokreće inicijative za donošenje drugih akata u nadležnosti Skupštine;
- da pokreće rasprave o pitanjima koja su u nadležnosti Skupštine; i
- da u roku predviđenom ovim poslovníkom dobije sve informacije i materijale vezane za rad Skupštine i njenih tijela.

Član 107.

Poslanik/zastupnik ima pravo na novčanu naknadu za svoj rad u Skupštini, te naknadu materijalnih troškova, u skladu sa zakonom.

Član 108.

Poslanik/zastupnik uživa imunitet za svoj rad u Skupštini, u skladu sa odredbama Zakona o imunitetu Federacije Bosne i Hercegovine.

Član 109.

Poslaniku/zastupniku prestaje mandat na način propisan Izbornim zakonom BiH.

V - JAVNOST RADA SKUPŠTINE

Član 110.

Rad Skupštine je javan.

Skupština obezbjeđuje javnost rada blagovremenim, potpunim i objektivnim informisanjem javnosti o svom radu.

Član 111.

Skupština obezbjeđuje svim sredstvima javnog informisanja, pod jednakim uslovima, pristup informacijama kojima raspolaže, omogućava pristup skupštinskim materijalima, izdaje službena saopštenja i organizuje konferencije za štampu.

Pristup informacijama iz prethodnog stava može biti uskraćen samo ako one predstavljaju državnu, vojnu, službenu ili poslovnu tajnu na način propisan zakonom ili drugim propisima donesenim na osnovu zakona.

Član 112.

Građanima i predstavnicima sredstava javnog informisanja omogućava se slobodan pristup sjednicama Skupštine u za njih posebno rezervisanom prostoru, kako to utvrdi Kolegij i u skladu sa prostornim mogućnostima.

Član 113.

Sjednica ili dio sjednice na kojoj se razmatraju pitanja regulisana stavom 2. člana 111. biće održana bez prisustva sredstava javnog informisanja i zatvorena za javnost.

U slučaju iz prethodnog stava, predsjedavajući je dužan javnosti obrazložiti razloge zatvaranja sjednice Skupštine.

Član 114.

Sjednice komisija Skupštine u pravilu su otvorene za javnost.

Izuzetno, sjednice ili dijelovi sjednica komisija mogu biti zatvoreni za javnost ako se odnose na razmatranje pitanja ili saslušanja vezana za rad predstavnika organa vlasti, stručnjaka ili poslanika/zastupnika posebnih socijalnih interesa.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, predstavnicima sredstava javnog informisanja i građanima biće omogućeno prisustvovanje u skladu sa prostornim mogućnostima.

Član 115.

Gost na sjednicama Skupštine ima pravo da:

- učestvuje u radu Skupštine i u raspravi pred Skupštinom prema odobrenju Kolegija;
- iznosi ekspertsko mišljenje na osnovu odobrenja Kolegija; i
- daje prijedloge Skupštini za rješavanje određenih pitanja na osnovu poziva Skupštine.

Izuzetno, ukoliko se ukaže hitna potreba da gost učestvuje u radu i raspravi pred Skupštinom, Skupština može na sjednici odlučiti da mu se da riječ.

Član 116.

Sekretar Skupštine dužan je organizovati rad Službe Skupštine na način koji omogućava da se brzo i efikasno obrade svi zahtjevi koji su Skupštini upućeni po osnovu Zakona o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine.

VI - AKTA SKUPŠTINE

Opće odredbe o aktima

Član 117.

Skupština donosi Ustav, zakone, budžet i izvještaj o izvršenju budžeta, prostorni plan Kantona, Poslovník Skupštine, odluke i zaključke, deklaracije, rezolucije, preporuke i smjernice i daje autentična tumačenja zakona ili drugog akta.

Član 118.

Kad Skupština vrši izmjene ili dopune općih akata Skupštine, zakon mijenja ili dopunjuje zakonom, a ostale opće akte, osim zaključka, odlukom.

Zaključak se mijenja ili dopunjuje zaključkom.

Autentično tumačenje se ne može mijenjati ili dopunjavati.

Član 119.

Odluka je skupštinski akt koji se donosi radi izvršavanja ili konkretizacije Ustava, zakona ili drugih općih akata ili njihovih pojedinih dijelova.

Odlukom se odlučuje i o drugim pravima i obavezama Skupštine kada je to Ustavom, zakonom, drugim općim aktom ili ovim poslovníkom određeno.

Član 120.

Zaključkom Skupština odlučuje o svom radu i o radu radnih tijela Skupštine i Službe Skupštine.

Zaključkom Skupština može zauzeti stav o pitanju koje je razmatrala, uključujući utvrđivanje obaveza za Vladu i kantonalne organe uprave u pogledu pripreme zakona ili drugih propisa i općih akata ili vršenja drugih poslova iz njihovog djelokruga.

Radna tijela Skupštine donose zaključke iz svog domena rada.

Član 121.

Deklaracijom se izražava stav Skupštine o političkim pitanjima i drugim bitnim pitanjima od interesa za Kanton, Federaciju Bosne i Hercegovine ili Bosnu i Hercegovinu.

Član 122.

Rezolucijom se utvrđuje političko djelovanje u svim ili pojedinim oblastima iz djelokruga Skupštine.

Na osnovu člana 26. i 28. stav (2) Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 36/14 - Novi prečišćeni tekst i broj 37/14 - Ispravka) i člana 56. stav (4) Pravila i postupaka za izradu zakona i drugih propisa Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 71/14), Vlada Kantona Sarajevo, na 107. sjednici održanoj 22.12.2022. godine, donijela je

ODLUKU
O VERIFIKACIJI ODLUKE O METODOLOGIJI
IZRADE I DONOŠENJA PROGRAMA RADA I
IZVJEŠTAJA O RADU VLADE KANTONA SARAJEVO I
KANTONALNIH ORGANA - PREČIŠĆENI TEKST

I

(Verifikacija Odluke)

Vlada Kantona Sarajevo verifikuje Odluku o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa - Prečišćeni tekst.

II

(Objava Odluke)

Ova odluka objavit će se u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Broj 02-04-50535-31/22
22. decembra 2022. godine
Sarajevo

Premijer
Edin Forto, s. r.

Na osnovu tačke V. Odluke o dopunama Odluke o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 32/22) i člana 4. stav 1. Uredbe o Uredu za zakonodavstvo Vlade Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 7/06 - Prečišćeni tekst). Ured za zakonodavstvo Vlade Kantona Sarajevo utvrdio je Prečišćeni tekst Odluke o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa, kako slijedi

ODLUKA

O METODOLOGIJI IZRADE I DONOŠENJA
PROGRAMA RADA I IZVJEŠTAJA O RADU VLADE
KANTONA SARAJEVO I KANTONALNIH ORGANA
(Prečišćeni tekst)

I

(Predmet Odluke)

Ovom odlukom uređuje se metodologija izrade i donošenja godišnjih programa rada i godišnjih izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Vlada), kantonalnih ministarstava, samostalnih kantonalnih uprava i samostalnih kantonalnih upravnih organizacija i kantonalnih uprava i upravnih organizacija u sastavu kantonalnog ministarstva (u daljem tekstu: kantonalni organi).

POGLAVLJE I - PROGRAM RADA

II

(Rok za donošenje godišnjeg programa rada)

- 1) Vlada donosi godišnji program rada Vlade u roku od 10 dana od dana donošenja programa rada Skupštine Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Skupština).
- 2) Rukovodilac kantonalnog organa donosi godišnji program rada kantonalnog organa u roku od 10 dana od dana donošenja programa rada Vlade.
- 3) Program iz podtačke 1) ove tačke mora biti usaglašen sa programom rada Skupštine, a programi iz podtačke 2) ove tačke moraju biti usaglašeni sa programom rada Vlade.

III

(Rok za pripremu i utvrđivanje nacrt programa rada)

- 1) Na osnovu nacrt programa rada kantonalnih organa. Vlada utvrđuje nacrt programa rada Vlade, najkasnije do 30. oktobra tekuće godine za sljedeću godinu i dostavlja ga predsjedavajućem, zamjenicima predsjedavajućeg, te sekretaru Skupštine.
- 2) Rukovodilac kantonalnog organa predlaže godišnji program rada kantonalnog organa u formi nacrt, u kojem predlaže pitanja koja treba uvrstiti u program rada Vlade i dostavlja ga sekretaru Vlade, najkasnije do 15. oktobra tekuće godine za sljedeću godinu.
- 3) Kantonalni organi, kao obrađivači propisa (kantonalna ministarstva, samostalne kantonalne uprave i samostalne kantonalne upravne organizacije) dužni su uz prijedlog godišnjeg programa rada dostaviti usaglašenu prethodnu procjenu uticaja zakona koji su uvršteni u prijedlog godišnjeg programa rada. shodno Uredbi o procjeni uticaja propisa u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 29/22).
- 4) Rukovodilac uprave i upravne organizacije u sastavu kantonalnog ministarstva priprema nacrt programa rada uprave i upravne organizacije, u kojem predlaže pitanja koja treba uvrstiti u program rada ministarstva u čijem je sastavu. Vlade, odnosno Skupštine, i dostavlja ga ministarstvu u čijem je sastavu najkasnije do 30. septembra tekuće godine za sljedeću godinu.
- 5) Rukovodilac kantonalnog organa predlaže godišnji program rada u formi nacrt.
- 6) U nacrt godišnjeg programa rada kantonalnog ministarstva uvrštavaju se i predložena pitanja odnosno teme iz nacrt programa rada rukovodioca uprave i upravne organizacije u sastavu ministarstva i pitanja i teme utvrđene u tački XI ove odluke.

IV

(Utvrđivanje teksta prijedloga programa rada i rok za donošenje programa rada Vlade)

- 1) Rukovodilac kantonalnog organa vrši korekcije i usaglašava prijedlog programa rada kantonalnog organa sa prijedlogom programa rada Skupštine, te dostavlja konačan tekst prijedloga programa rada Vladi, u roku od pet dana od dana donošenja godišnjeg programa rada Skupštine.
- 2) Na osnovu prijedloga programa rada kantonalnih organa iz podtačke 1) ove tačke. Vlada donosi program rada Vlade, u roku od 10 dana od dana donošenja godišnjeg programa rada Skupštine.

V

(Sastavni dijelovi programa rada Vlade)

Program rada Vlade sastoji se od:

I - Uvodnog dijela, koji sadrži uvodne napomene vezane za program rada, opredjeljenja i zadatke koji proizlaze iz nadležnosti Vlade utvrđene Ustavom, zakonom i drugim propisima i aktima.

II - Programskog dijela, koji sadrži ciljeve, programe i aktivnosti sa definisanim okvirnim rokovima i očekivanim rezultatima.

III - Normativnog dijela, koji sadrži nacрте i prijedloge zakona i drugih propisa koje donosi:

A. Skupština i

B. Vlada (iskazane po navedenom redoslijedu).

Normativni dio sadrži:

a) Naziv propisa,

b) Pravni osnov za donošenje propisa.

c) Nosilac izrade.

d) Rok za izradu (posebno za nacrt i posebno za prijedlog propisa iz nadležnosti Skupštine).

e) Organ koji razmatra propis.

f) Kratak sadržaj propisa.

g) Kratko obrazloženje donošenja propisa.

h) navođenje da li za propis postoji obaveza provođenja sveobuhvatne procjene uticaja propisa.

IV - Tematskog dijela, koji sadrži poslove i zadatke na provođenju zakona i utvrđene politike, sistematizovane po oblastima. a koje se izrađuju u obliku izvještaja, programa, analiza i informacija i dr.

Tematski dio sadrži:

a) Naziv materijala (prikazati po vremenskoj hronologiji).

b) Nosilac izrade.

c) Rok za izradu.

d) Organ koji razmatra materijal.

e) Pravni osnov razmatranja i usvajanja materijala.

f) Razlog za donošenje materijala.

g) Kratak sadržaj materijala.

VI

(Sastavni dijelovi programa rada kantonalnog organa)

Program rada kantonalnog organa sadrži, pored dijelova iz tačke V ove odluke i dio V - Finansijski dio, dio VI - Kontinuirani poslovi i dio VII - Plan kadrova, koje utvrđuje rukovodilac kantonalnog organa.

V - Finansijski dio

U okviru finansijskog dijela godišnjeg programa rada kantonalnih organa daje se pregled Budžeta kantonalnih organa za godinu za koju se izrađuje program rada. Pregled se daje u tabeli sa budžetskim pozicijama i rasporedom sredstava u okviru pozicije.

VI - Kontinuirani poslovi

Godišnji program rada kantonalnih organa sadrži i dio koji se odnosi na kontinuirane poslove koje utvrđuju rukovodioci organa, odnosno ovlašteni organi, a odnose se na:

- izvršavanje zakona i drugih propisa iz nadležnosti kantonalnih organa (prvostepeno upravno rješavanje i obavljanje stručnih poslova).

- upravni nadzor nad provođenjem zakona i drugih propisa iz nadležnosti kantonalnih organa (nadzor nad zakonitošću upravnih i drugih akata - drugostepeno upravno rješavanje, nadzor nad

zakonitošću upravnih akata koja donose pravna lica s javnim ovlaštenjima i inspekcijски nadzor, ukoliko je isti u nadležnosti organa).

- drugi kontinuirani poslovi koje je bitno istaći u programu rada.

VII - Plan kadrova

Plan kadrova obuhvata utvrđivanje potrebnih kadrova neophodnih za realizaciju ciljeva i rad kantonalnog organa, po broju, kvalifikacionoj strukturi i pozicijama na koje se postavljaju.

Plan kadrova sadrži:

a) Sistematizovani broj radnih mjesta.

b) Popunjeni broj radnih mjesta.

c) Radna mjesta koja se planiraju popuniti (naziv radnog mjesta, planirani broj izvršilaca i potrebna kvalifikacija - stručna sprema za planirano radno mjesto i kratko obrazloženje potrebe za popunu).

POGLAVLJE II - IZVJEŠTAJ O RADU

VII

(Podnošenje izvještaja o radu kantonalnog organa)

Rukovodilac kantonalnog organa podnosi godišnji izvještaj o radu zaključno sa 31. decembrom tekuće godine i dostavlja ga sekretaru Vlade, najkasnije do 31. januara naredne godine za prethodnu godinu.

VIII

(Sastavni dijelovi izvještaja o radu Vlade)

Izvještaj o radu Vlade se sastoji od:

I - Uvodnog dijela

Ovaj dio sadrži izvještaj o izvršenju ciljeva i zadataka koji proizilaze iz nadležnosti Skupštine i Vlade i kantonalnih organa, utvrđene Ustavom, zakonom i drugim propisima, kratak osvrt realiziranih strateških ciljeva Vlade, odnosno daje sažet pregled aktivnosti Vlade u smislu broja održanih sjednica, broja razmatranih i usvojenih tačaka dnevnog reda, planiranih i realiziranih mjera i dr.

U ovom dijelu potrebno je dati osvrt na najznačajnije realizirane aktivnosti planirane programom rada iz prethodne godine sa kratkim uvodnim napomenama i objašnjenjima stepena izvršenja i poštivanja rokova aktivnosti definisanih u akcionom planu godišnjeg programa rada Vlade.

II - Saziva Vlade u izvještajnom periodu

U ovom dijelu u izvještajnom periodu daje se osvrt na saziv Vlade, navode eventualne izmjene u sazivu Vlade u odnosu na prethodni izvještajni period i daje pregled saziva Vlade navodeći funkciju, ime i prezime i period obnašanja funkcije.

III - Programskog dijela

U okviru Programskog dijela godišnjeg izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo daje se sažet pregled programskih dijelova izvještaja o radu kantonalnog organa prema resornim oblastima.

IV - Normativnog dijela

Ovaj dio sadrži programirane propise - nacрте i prijedloge zakona i drugih propisa koje je donijela:

A. Skupština i

B. Vlada (iskazane po oblastima i po navedenom redoslijedu), i neprogramirane propise (nacрте i prijedloge zakona i drugih propisa) koje je donijela:

A. Skupština i

B. Vlada (iskazane po oblastima i po navedenom redoslijedu):

V - Tematskog dijela

Sadrži programirane poslove i zadatke na provođenju zakona i utvrđene politike, sistematizovane po oblastima a koji se izrađuju u obliku izvještaja, programa, analiza i informacija i dr. onako kako je utvrđeno programom rada Skupštine i Vlade (programirani poslovi), kao i poslove i zadatke koji su izvršeni, a nisu bili predviđeni navedenim programom rada. i to iz nadležnosti Skupštine i Vlade (neprogramirani poslovi).

VI - Kapitalnih projekata

Poseban dio godišnjeg izvještaja o radu Vlade čini opisan prikaz kapitalnih projekata u godini za koju se izrađuje izvještaj o radu sa naznakom faze realizacije i iznosa sredstava.

VII - Ocjene stanja i postignutih rezultata

Sadrži opisni i analitički prikaz učinkovitosti u pogledu provođenja utvrđene politike i izvršavanja propisa Skupštine i Vlade, kao i provođenje smjernica i načelnih stavova ovih organa i prijedlog mjera koje je neophodno preduzeti.

VIII - Programska orijentacija

Sadrži programsku orijentaciju za naredni period i dugoročnu projekciju razvoja u oblasti. sa naznakom projekata kojima će Vlada posvetiti posebnu pažnju.

IX

(Sastavni dijelovi izvještaja o radu kantonalnog organa)

Izvještaj o radu kantonalnog organa sadrži sljedeće dijelove:

I - Uvodni dio

Uvodni dio sadrži kratak pregled realiziranih aktivnosti planiranih programom rada iz prethodne godine sa kratkim uvodnim napomenama i objašnjenjima stepena izvršenja i poštivanja rokova.

II - Programski dio

Programski dio godišnjeg izvještaja o radu kantonalnih organa sadrži osvrt na realizaciju ciljeva, programa i aktivnosti planiranih godišnjim programom rada. Ukoliko određeni cilj. program ili aktivnost nije izvršen potrebno je navesti razloge neizvršenja.

III - Normativni dio

U normativnom dijelu navode se programirani propisi koje su izradili kantonalni organi, a donijela Vlada i Skupština Kantona Sarajevo, iskazano po oblastima i sa pojašnjenjima razloga donošenja. U ovom dijelu navode se propisi za koje je izvršena prethodna, odnosno sveobuhvatna procjena uticaja propisa. Također, u ovom dijelu navode se programirani propisi koje su izradili kantonalni organi, a nije donijela Vlada i Skupština Kantona Sarajevo, uz navođenje razloga nedonošenja ili faze u kojoj se programirani poslovi nalaze (radni materijal, nacrt, prijedlog). U ovom dijelu navode se i neprogramirani poslovi i zadaci koji su izvršeni.

IV - Tematski dio

Tematski dio izvještaja o radu kantonalnih organa sadrži opis realiziranih poslova i zadataka na provođenju zakona i utvrđene politike, sistematizovano po oblastima. a koji su izrađeni u obliku izvještaja, analiza, informacija i drugih dokumenata.

V - Finansijski dio

U okviru finansijskog dijela potrebno je dati osvrt na Budžet i izvršenje Budžeta kantonalnih organa za prethodnu godinu i predstaviti tabelarno sa budžetskim pozicijama i rasporedom sredstava u okviru budžetske pozicije. Ovaj dio sadrži i iznos neto plaće i drugih primanja po kategorijama poslova.

VI - Kapitalni projekti

Poseban dio godišnjeg izvještaja o radu kantonalnih organa čini osvrt na kapitalne projekte u godini za koju se izrađuje izvještaj o radu. U ovom dijelu je potrebno tabelarno prikazati sve kapitalne projekte kantonalnih organa, a zatim dati opis prikazanih kapitalnih projekata, sa naznakom faze realizacije i iznosa utrošenih sredstava.

VII - Ocjena stanja i postignutih rezultata

Ocjena stanja i postignutih rezultata sadrži opisni i analitički prikaz uporednih pokazatelja sa pregledom planirano-izvršeno u pogledu efikasnijeg provođenja utvrđene politike i izvršavanja propisa, analitički osvrt na provođenje smjernica i načelnih stavova Vlade i Skupštine, te prijedlog mjera koje je neophodno preduzeti u narednom periodu kako bi se unaprijedio stepen izvršenja planiranih aktivnosti.

VIII - Programska orijentacija

Programska orijentacija sadrži:

- Programsku orijentaciju za naredni period.
- Dugoročnu projekciju razvoja sa naznakom projekata kojima će kantonalni organi posvetiti posebnu pažnju.

IX - Izvršenje kontinuiranih poslova

U dijelu osvrta na izvršavanje planiranih kontinuiranih poslova potrebno je navesti sljedeće:

- prvostepeno upravno rješavanje, u kojem je potrebno navesti u kojim oblastima i po kojim propisima su izvršeni ovi poslovi.
- nadzor nad provođenjem zakona iz nadležnosti kantonalnih organa, u kojem treba navesti u kojoj oblasti su organi vršili nadzor i po kojim propisima.
- nadzor nad zakonitošću akata kojima se rješava u upravnim stvarima - drugostepeno upravno rješavanje, u kojem treba navesti u kojim oblastima i po kojim propisima su izvršeni ovi poslovi.
- nadzor nad zakonitošću rada pravnih lica kojima su povjerena javna ovlaštenja, u kome treba navesti u kojim pravnim licima se vršio ovaj nadzor.
- inspekcijski nadzor, ukoliko je isti u nadležnosti tog organa, u kojem treba navesti u kojoj oblasti i po kojim zakonima se vršio inspekcijski nadzor, a koji treba vršiti kontinuirano.

X - pregled unutrašnje organizacije, kadrovske i materijalne osposobljenosti kantonalnog organa

U ovom dijelu daje se šematski prikaz unutrašnje organizacije kantonalnih organa sa osvrtom na kadrovsku i materijalnu osposobljenost. Naznačavaju se obuke i stručna osposobljavanja kojima su prisustvovali zaposlenici kantonalnih organa, kao i provedeno kadrovsko i materijalno osposobljavanje u toku izvještajnog perioda.

Na kraju se daje kratki osvrt na potrebe za kadrovskim i materijalnim osposobljavanjem kantonalnih organa i stručnim usavršavanjem državnih službenika i namještenika u organu.

XI - način ostvarivanja saradnje sa federalnim organima, drugim kantonima, općinama. Gradom Sarajevom, ombudsmenima, nevladinim sektorom i dr.

Samostalne upravne organizacije izvještaj o radu i izvještaj o finansijskom poslovanju, podnose na način i po metodologiji utvrđenoj ovom odlukom, i u slučaju:

- prestanka obavljanja dužnosti rukovodioca, odnosno organa upravljanja ili organa nadzora, za protekli period i

- za drugi period, na zahtjev ministarstva. Vlade ili Skupštine.

POGLAVLJE III - SHODNA PRIMJENA ODLUKE**X****(Shodna primjena Odluke)**

Ova odluka shodno se primjenjuje na izradu i podnošenje programa rada i izvještaja o radu poslovanju stručne službe koju osniva Vlada.

POGLAVLJE IV - METODOLOGIJA IZRADE PROGRAMA RADA I IZVJEŠTAJA O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU KANTONALNIH JAVNIH USTANOVA, FONDOVA I AGENCIJA ČIJI JE OSNIVAČ KANTON SARAJEVO**XI**

(Način i rok za dostavljanje nacrt programa rada i finansijskog plana kantonalnih javnih ustanova, fondova i agencija čiji je osnivač Kanton Sarajevo)

- 1) Kantonalne javne ustanove, fondovi i agencije čiji je osnivač Kanton Sarajevo (u daljem tekstu: druge kantonalne organizacije), nacrt programa rada, u kojem predlažu i pitanja i teme koja treba uvrstiti u program rada Vlade, odnosno Skupštine, dostavljaju resornom ministarstvu, najkasnije do 30. septembra tekuće godine za slijedeću godinu.
- 2) Agencije čiji je osnivač Kanton Sarajevo (u daljem tekstu: agencije) nacrt programa rada, u kojem predlažu i pitanja i teme koja treba uvrstiti u program rada Vlade, odnosno Skupštine, dostavljaju Vladi, najkasnije do 30. septembra tekuće godine za slijedeću godinu.
- 3) Ukoliko su druge kantonalne organizacije predložile pitanja i teme koja treba uvrstiti u program rada Vlade, odnosno Skupštine, resorni ministar predlaže, uz nacrt programa rada ministarstva, uvrštavanje tih pitanja i tema u program rada Vlade, odnosno Skupštine.
- 4) Ukoliko su agencije predložile pitanja i teme koja treba uvrstiti u program rada Vlade, odnosno Skupštine Vlada odlučuje o uvrštavanju tih pitanja i tema u program rada Vlade, odnosno Skupštine.
- 5) Nacrt finansijskog plana iz podtač. I) i 2) ove tačke dostavlja se u roku određenom za izradu nacrt budžeta Kantona Sarajevo na narednu godinu.

XII

(Sadržaj programa rada i izvještaja o radu i finansijskom poslovanju drugih kantonalnih organizacija i agencija)

Program rada drugih kantonalnih organizacija i agencija sastoji se od:

I - Uvodni dio

Uvodni dio sadrži opredjeljenja i zadatke koji proizilaze iz registrovane djelatnosti javne ustanove."

II - Normativni dio

Normativni dio sadrži nacрте i prijedloge Pravila i drugih općih akata koja pripremaju i donose direktor, upravni odbor i nadzorni odbor javne ustanove u okviru svojih nadležnosti utvrđenih važećim zakonodavstvom, a naročito:

- a) Naziv propisa koji se donosi.
- b) Predlagača.
- c) Organ koji donosi.
- d) Rok za izradu općeg akta (posebno za nacrt i posebno za prijedlog).
- e) Organ koji razmatra opći akt (Upravni odbor, resorno ministarstvo ili Vlada Kantona Sarajevo).

- f) Kratak sadržaj općeg akta.

III - Tematski dio

Tematski dio sadrži poslove i zadatke na provođenju programa rada i utvrđene politike, sistematizovane po djelatnostima, a koje se izrađuju u obliku projekata, programa, manifestacija i dr.

Tematski dio, ukoliko je to primjenjivo u odnosu na djelatnost drugih kantonalnih organizacija, sadrži:

- a) Naziv programa (projekte, premijere, reprize prikazati sa preciznim rokovima).
- b) Nosilac pripreme.
- c) Rok za pripremu.
- d) Organ koji razmatra.
- e) Finansijska sredstva potrebna za svaki pojedini projekat (premijeru ili reprizu).
- f) Kratak sadržaj.

IV - Kontinuirani poslovi

Kontinuirani poslovi obuhvataju izvještaje, programe, analize, informacije i sl.

Kontinuirani poslovi sadrže:

- a) Naziv materijala (premijere, reprize prikazati sa preciznim rokovima).
- b) Nosilac pripreme.
- c) Rok za pripremu,
- d) Organ koji razmatra.
- e) Kratak sadržaj.

V - Plan kadrova

Plan kadrova obuhvata utvrđivanje potrebnih kadrova neophodnih za realizaciju ciljeva i rad drugih kantonalnih organizacija i agencija, po broju, kvalifikacionoj strukturi i pozicijama na koje se postavljaju.

Plan kadrova sadrži:

- a) Sistematizovani broj radnih mjesta.
- b) Popunjeni broj radnih mjesta.
- c) Radna mjesta koja se planiraju popuniti (naziv radnog mjesta, planirani broj izvršilaca i potrebna kvalifikacija - stručna sprema za planirano radno mjesto i kratko obrazloženje potrebe za popunu).

XIII

(Obavezni prilozi izvještaja o radu i finansijskom poslovanju drugih kantonalnih organizacija i agencija)

- 1) Izvještaj o radu drugih kantonalnih organizacija sadrži obavezne priloge:
 - a) izvještaj o radu direktora/uprave.
 - b) izvještaj upravnog odbora/školskog odbora.
 - c) izvještaj nadzornog odbora.
 - d) izvještaj o finansijskom poslovanju sa mišljenjem ovlaštenog revizora.
 - e) izvještaj o radu umjetničkih savjeta ili drugih stručnih organa predviđenih osnivačkim aktom, u skladu sa posebnim zakonom.
 - f) mišljenje resornog ministarstva.
- 2) Izvještaj o finansijskom poslovanju sadrži:
 - a) prihode i primitke, rashode i izdatke koji su odobreni budžetom Kantona.
 - b) ostvarene prihode i primitke, rashode i izdatke po analitičkim kontima u toku godine.
 - c) početno i završno stanje Jedinstvenog računa Trezora (JRT).
 - d) početno i završno stanje imovine, obaveza i izvora vlasništva.

- e) objašnjenje odstupanja.
 - f) obrasci godišnjeg obračuna (račun prihoda i rashoda, bilans stanja, iskaz o gotovinskim tokovima, iskaz o kapitalnim izdacima i finansiranju. podaci o zaposlenim).
 - g) iznos neto plaće i drugih primanja po kategorijama poslova.
 - h) izvještaj o javnim nabavkama sa podacima o planu javnih nabavki, pokretanje i tok postupka javnih nabavki i ugovaranje i realizacija javnih nabavki.
- 3) Izvještaj o radu agencija ne sadrži izvještaj o radu umjetničkih savjeta ili drugih stručnih organa predviđenih osnivačkim aktom, u skladu sa posebnim zakonom.
- 4) Resorno ministarstvo, u saradnji sa javnim ustanovama iz oblasti obrazovanja, priprema izvještaj o radu za prethodnu školsku godinu sa programom rada za narednu školsku godinu za predškolsko i osnovno obrazovanje, srednje obrazovanje i visoko obrazovanje.

XIV

(Prestanak važenja ranije Odluke)

Donošenjem Odluke o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 23/21) prestaje da važi Odluka o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 29/12. 11/17 i 8/18).

XV

Odluka o dopunama Odluke o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 32/22) ne primjenjuje se na programe rada i izvještaje o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa za 2022. godinu, a primjenjuje se počev od planiranja, izrade i donošenja godišnjih programa rada i godišnjih izvještaja o radu Vlade i kantonalnih organa za 2023. godinu.

XVI

(Sadržaj Prečišćenog teksta)

Prečišćeni tekst Odluke o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa obuhvata: Odluku o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 23/21). Odluku o izmjenama Odluke o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 52/21) i Odluku o dopunama Odluke o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 32/22) u kojima je naznačen dan njihovog stupanja na snagu.

XVII

(Objavljivanje Prečišćenog teksta)

Utvrđeni Prečišćeni tekst Odluke o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa objavit će se u "Službenim novinama Kantona Sarajevo", nakon što Vlada Kantona Sarajevo izvrši njegovu verifikaciju.

Broj 09-02-49643-1/22
22. decembra 2022. godine
Sarajevo

Po ovlaštenju Vlade Kantona
Sarajevo
Adis Bisić, s. r.

Na osnovu člana 13. tačka c) i člana 18. tačka b) Ustava Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 1/96, 2/96, 3/96, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04 i 6/13) i čl. 3. i 6. Zakona o ustanovama ("Službeni list R BiH", br. 6/92, 8/93 i 13/94), Skupština Kantona Sarajevo, na sjednici održanoj dana 31.07.2017. godine, donijela je

ODLUKU

O OSNIVANJU KANTONALNE JAVNE USTANOVE ZA ZAŠTIĆENA PRIRODNA PODRUČJA

Član 1.

(Osnivač i status ustanove)

- (1) Kanton Sarajevo (u daljem tekstu: Osnivač) osniva Kantonalnu javnu ustanovu za zaštićena prirodna područja (u daljem tekstu: Javna ustanova).
- (2) Javna ustanova ima status pravnog lica, koje stiče upisom u sudski registar kod nadležnog suda u Sarajevu.

Član 2.

(Naziv i sjedište ustanove)

- (1) Naziv Javne ustanove je: Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja.
- (2) Skraćeni naziv Javne ustanove je: KJU za zaštićena prirodna područja.
- (3) Sjedište Javne ustanove je u ulici Branilaca Sarajeva broj 28.
- (4) Javna ustanova može promijeniti naziv i sjedište, uz saglasnost Osnivača.
- (5) Odluka o promjeni sjedišta i odluka o promjeni naziva Javne ustanove donose se na način utvrđen pravilima Javne ustanove.

Član 3.

(Djelatnost)

- (1) Javna ustanova upravlja Spomenikom prirode "Skakavac", Zaštićenim pejzažem "Bijambare", Spomenikom prirode "Vrelo Bosne", Zaštićenim pejzažem "Trebević" i Zaštićenim pejzažem "Bentbaša" u skladu sa propisima o proglašenju zaštićenih prirodnih područja, prostornim planovima područja posebnih obilježja, planovima upravljanja i drugim propisima.
- (2) Javna ustanova obavlja djelatnost zaštite, održavanja i promocije zaštićenih područja i drugih zaštićenih prirodnih vrijednosti u cilju zaštite i očuvanja izvornosti prirode, osiguravanja nesmetanog odvijanja prirodnih procesa i održivog korištenja prirodnih dobara, te nadzora nad provođenjem uslova i mjera zaštite na području na kome upravlja.
- (3) Javna ustanova nadzire i način obavljanja dozvoljenih djelatnosti, u cilju osiguranja racionalnog i održivog korištenja prirodnih dobara.

Član 4.

(Šifra djelatnosti)

Šifra djelatnosti Javne ustanove određena je prema Odluci o klasifikaciji djelatnosti Bosne i Hercegovine 2010 ("Službeni glasnik BiH", broj 47/10) i glasi:

- 02.10 - Uzgoj šuma i ostale djelatnosti u šumarstvu;
- 02.20 - Sječa drva (iskorištavanje šuma);
- 02.40 - Pomoćne usluge u šumarstvu;
- 46.71 - Trgovina na veliko krutim, tečnim i plinovitim gorivima i srodnim proizvodima;
- 47.62 - Trgovina na malo novinama, papirnom robom i pisaćim priborom u specijaliziranim prodavnicama;
- 47.78 - Ostala trgovina na malo novom robom u specijaliziranim prodavnicama;
- 49.39 - Ostali kopneni prijevoz putnika, d.n.;
- 56.10 - Djelatnost restorana i ostalih objekata za pripremu i usluživanje hrane;
- 58.19 - Ostala izdavačka djelatnost;
- 73.11 - Agencije za promociju (reklamu i propagandu);
- 79.90 - Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti u vezi s njima;

84.12 - Reguliranje djelatnosti javnih subjekata koji pružaju zdravstvenu zaštitu, usluge u obrazovanju i kulturi i druge društvene usluge, osim obaveznog socijalnog osiguranja;

91.02 - Djelatnost muzeja;

91.04 - Djelatnost botaničkih i zooloških vrtova i prirodnih rezervata;

93.29 - Ostale zabavne i rekreacijske djelatnosti.

Član 5.

(Način promjene djelatnosti)

Javna ustanova može proširiti ili promijeniti djelatnost iz člana 3. ove odluke, o čemu odluku donosi Osnivač.

Član 6.

(Sredstva za osnivanje i odgovornost za obaveze u pravnom prometu)

- (1) Osnivački ulog Javne ustanove je 10.000 (deset hiljada) KM.
- (2) Sredstva za osnivanje Javne ustanove obezbjeđuje Osnivač.
- (3) Za svoje obaveze Javna ustanova odgovara svom svojom imovinom - potpuna odgovornost.
- (4) Osnivač Javne ustanove je odgovoran za obaveze ove ustanove do visine osnivačkog uloga.

Član 7.

(Izvori i način obezbjeđivanja sredstava)

Sredstva za rad Javne ustanove i obavljanje djelatnosti iz člana 3. st. (2) i (3) ove odluke obezbjeđuju se iz:

- a) Budžeta Kantona Sarajevo,
- b) Fonda za zaštitu okoliša,
- c) vlastitih prihoda Javne ustanove,
- d) donacija i transfera od drugih nivoa vlasti po osnovu odobrenih projekata,
- e) drugih izvora, utvrđenih zakonskim i podzakonskim propisima.

Član 8.

(Način raspolaganja sredstvima)

Javna ustanova raspolaze sredstvima u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta Kantona Sarajevo i drugim zakonskim i podzakonskim aktima.

Član 9.

(Odgovornost i obaveze Javne ustanove prema Osnivaču)

- (1) Javna ustanova je odgovorna Osnivaču za rezultate svog rada i djelovanja u svim oblastima za koje je nadležna.
- (2) Obaveze Javne ustanove prema Osnivaču su da:
 - a) pribavi saglasnost Osnivača kod svih statusnih promjena (promjena naziva, sjedišta, djelatnosti i drugih promjena utvrđenih zakonom),
 - b) jednom godišnje Osnivaču podnosi izvještaj o radu i finansijskom poslovanju i dostavlja godišnji program rada i finansijski plan Javne Ustanove,
 - c) izvršava druge obaveze utvrđene zakonom.

Član 10.

(Organ upravljanja i način imenovanja)

- (1) Organ upravljanja u Javnoj ustanovi je Upravni odbor.
- (2) Predsjednika i članove Upravnog odbora imenuje Vlada Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Vlada Kantona) u skladu sa zakonom i podzakonskim aktima.
- (3) Upravni odbor se sastoji od tri člana.
- (4) Jedna trećina članova Upravnog odbora, po pravilu, imenuje se iz reda stručnih radnika zaposlenih u Javnoj ustanovi.
- (5) Predsjednik i članovi Upravnog odbora imenuju se na period od četiri godine i mogu biti ponovo imenovani.

Član 11.

(Način razrješenja organa upravljanja)

- (1) Predsjednika i članove Upravnog odbora razrješava Vlada Kantona u skladu sa zakonom i podzakonskim aktima.
- (2) Vlada Kantona može razriješiti predsjednika i članove Upravnog odbora Javne ustanove i prije vremena za koje su imenovani, ako utvrdi da su odgovorni za neuspješan ili

nezakonit rad Javne ustanove, na njihov lični zahtjev, u slučaju da Skupština ne usvoji godišnji izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove i u drugim slučajevima utvrđenim zakonom i Pravilima Javne ustanove.

- (3) Uslovi i način razrješenja predsjednika i članova Upravnog odbora u slučajevima iz stava (2) ovog člana regulišu se Pravilima Javne ustanove, u skladu sa zakonom.

Član 12.

(Organ rukovođenja i način imenovanja)

- (1) Organ rukovođenja u Javnoj ustanovi je direktor.
(2) Direktora imenuje Upravni odbor na osnovu javnog konkursa, uz saglasnost Vlade Kantona.
(3) Direktor Javne ustanove ne može biti član Upravnog odbora.
(4) Uslovi za imenovanje direktora regulišu se u Pravilima Javne ustanove u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima.

Član 13.

(Vršilac dužnosti direktora)

- (1) Ako direktor nije imenovan, Upravni odbor će bez konkursa imenovati vršioca dužnosti direktora iz reda stručnih radnika zaposlenih u Javnoj ustanovi, uz prethodnu saglasnost Vlade Kantona.
(2) Vršilac dužnosti direktora ima sva prava i obaveze koje po zakonu ima direktor.
(3) Vršilac dužnosti direktora može rukovoditi Javnom ustanovom do imenovanja direktora, a najduže šest mjeseci od dana njegovog imenovanja.

Član 14.

(Način razrješenja organa rukovođenja)

- (1) Upravni odbor Javne ustanove razrješava direktora, uz saglasnost Vlade Kantona.
(2) Upravni odbor Javne ustanove može, uz saglasnost Vlade Kantona, razriješiti direktora i prije vremena za koji je imenovan, ako utvrdi da je odgovoran za neuspješan ili nezakonit rad Javne ustanove, na lični zahtjev direktora, te u drugim slučajevima utvrđenim zakonom i Pravilima Javne ustanove.
(3) Ukoliko utvrdi da je odgovoran za neuspješan ili nezakonit rad Javne ustanove, prijedlog za prijevremeno razrješenje direktora može dati Vlada Kantona, predsjednik odnosno član upravnog odbora ili nadzorni odbor.
(4) Vlada Kantona može razriješiti direktora u slučaju da Skupština ne usvoji godišnji izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove.
(5) Uslovi i način razrješenja direktora u slučajevima iz st. (2), (3) i (4) ovog člana regulišu se Pravilima Javne ustanove, u skladu sa zakonom.

Član 15.

(Organ kontrole poslovanja i način imenovanja)

- (1) Organ kontrole poslovanja Javne ustanove je Nadzorni odbor koji se sastoji od tri člana.
(2) Predsjednika i članove Nadzornog odbora imenuje Vlada Kantona, u skladu sa zakonom i podzakonskim aktima.
(3) Najmanje jedan član Nadzornog odbora imenuje se iz reda stručnih radnika zaposlenih u Javnoj ustanovi.
(4) Predsjednik i članovi Nadzornog odbora imenuju se na period od četiri godine i mogu biti ponovo imenovani.

Član 16.

(Način razrješenja organa kontrole poslovanja)

- (1) Predsjednika i članove Nadzornog odbora razrješava Vlada Kantona, u skladu sa zakonom i podzakonskim aktima.
(2) Vlada Kantona može razriješiti predsjednika i članove Nadzornog odbora Javne ustanove i prije vremena za koje su imenovani na njihov lični zahtjev, u slučaju da Skupština ne usvoji godišnji izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove i u drugim slučajevima utvrđenim zakonom i Pravilima Javne ustanove.

- (3) Uslovi i način razrješenja predsjednika i članova Nadzornog odbora u slučajevima iz stava (2) ovog člana regulišu se Pravilima Javne ustanove, u skladu sa zakonom.

Član 17.

(Osnovni i drugi opći akti Javne ustanove)

- (1) Osnovni opći akt Javne ustanove su Pravila Javne ustanove.
(2) Drugi opći akti Javne ustanove su: Pravilnik o radu, Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnik o zaštiti na radu, Pravilnik o zaštiti od požara, Pravilnik o vlastitim prihodima, Poslovnik o radu Upravnog odbora, Poslovnik o radu Nadzornog odbora i drugi opći akti čija obaveza donošenja proizilazi iz zakonskih i podzakonskih propisa.

Član 18.

(Saglasnost na akte)

Saglasnost na osnovni opći akt - Pravila Javne ustanove, zatim opće akte kojima se regulišu radno - pravni odnos, organizacija i sistematizacija poslova, kao i druge opće akte, daje Vlada Kantona.

Član 19.

(Nadzor nad radom Javne ustanove)

Nadzor nad zakonitošću rada Javne ustanove vrši Ministarstvo prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo.

Član 20.

(Upis u sudski registar)

Na osnovu ove odluke izvršiće se, na zahtjev ovlaštenog lica, upis Javne ustanove u sudski registar.

Član 21.

(Ravnopravnost spolova)

Gramatička terminologija u ovoj odluci podrazumijeva uključivanje oba spola.

Član 22.

(Prijelazne odredbe)

- (1) Javna ustanova osnovana Odlukom o osnivanju Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 6/10 - Prečišćeni tekst, 14/11 i 15/14) nastavlja rad i poslovanje po odredbama ove odluke.
(2) Javna ustanova iz stava (1) ovog člana dužna je usaglasiti važeće akte sa odredbama ove odluke, u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu iste.

Član 23.

(Završna odredba)

Danom stupanja na snagu ove odluke prestaje da važi Odluka o osnivanju Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 6/10 - Prečišćeni tekst, 14/11 i 15/14).

Član 24.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Broj 01-05-25018/17
31. jula 2017. godine
Sarajevo

Predsjedateljica
Skupštine Kantona Sarajevo
Prof. Ana Babić, s. r.

Na osnovu člana 37. i 117. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" - Drugi novi prečišćeni tekst, broj 41/12, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16), Skupština Kantona Sarajevo, na sjednici održanoj dana 31.07.2017. godine, donijela je